PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 135 (8537)

TRST, torek, 12. junija 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PORAZ ANDREOTTIJEVE IN FORLANIJEVE DESNIČARSKE LINIJE

KONGRES KD ZA OBNOVITEV LEVEGA CENTRA ANDREOTTI BO VERJETNO ŽE DANES ODSTOPIL

Predsednik vlade se je včeraj sestal s predstavniki strank vladne koalicije - Na kongresu odobrili končno resolucijo, ki ponavlja osnovne točke Fanfanijevega dokumenta - Rezultati volitev za obnovitev vsedržavnega sveta KD

RIM, 11. — Predsednik vlade bo jutri po vsej verjetnosti odstopil. Za jutri zjutraj je bila napovedana seja vlade, na kateri bodo morali ministri vzeti na znanje nastali položaj po zaključkih kongresa KD, ki se je soglasno izrekel za obnovitev vladnega sodelovanja s socialisti in torej za prekinitev Andreottijeve in Forlanijeve desničarske politike. Nato bo Andreotti skoraj gotovo odšel k predsedniku republike in mu vrnil mandat, potem pa bo še obiskal predsednika poslanske zbornice in senata, da bi ju obvestil o novem položaju.

Vest, da bo Andreotti jutri odstopil, še ni uradna; objavila jo je agencija «ADN Cronos», ki se sklicuje na «vplivne kroge». Obstaja pa tudi druga, manj verjetna možnost, da bo Andreotti zahteval razpravo v parlamentu in izglasovanje nezaupnice njegovi vladi.

V tem primeru bi formalno odprtje vladne krize odložili za nekaj dni, kar bi med drugim omogočilo, da bi KD med tem časom obnovila strankino vodstvo in imenovala novega strankinega tajnika. Toda to možnost prej omenjena agencija povsem izključuje. Pri tem je treba pripomniti, da sestanek novoizvoljenega vsedržavnega sveta KD, ki bo moral imenovati novo strankino vodstvo, skoraj gotovo ne bo prinesel bistvenih novosti, saj ni več dvomov, da bo tajništvo stranke prevzel senator Fanfani, medtem ko bo Rumor predsedoval novi sredinskoleličarski vladi. Vprašanje je le, katero funkcijo bodo podelili Moru, potem ko je odpadel predlog, da bi ga imenovali za predsednika poslanske zbornice namesto socialista Pertinija.

Andreotti je imel danes predvidena srečanja z delegacijami vladnih strank za proučitev političnega položaja. Po sestanku s socialdemokratsko delegacijo je tajnik PSDI Orlandi izjavil časnikarjem, da je vlada «zaključila svoj ciklus» ter da bodo morali na jutrišnji seji ministrskega sveta vzeti to dejstvo na znanje. Tajnik PRI La Malfa pa je po sestanku z Andreottijem poudaril, da se je KD na kongresu izrazila za obnovitev sodelovanja s socialisti, s čimer pa je postal vzrok vladne krize mnogo širši, kot je bil prej, po zahtevi republikancev, naj bi zamenjali ministra za pošte. «V takem položaju — je nadaljeval La Malfa — smo izrazili predsedniku vlade mnenje, da ne preostaja drugega, kot da nemudoma vrne mandat predsedniku republike».

Drugačno stališče pa so zavzeli liberalci: tajnik Bignardi je povedal, da je delegacija njegove stranke izrazila Andreottiju zaskrbljenost zaradi nerešenih vprašanj, ki tarejo državo. PLI se tudi zavzema, da bi prišlo do parlamentarne razprave, tako da bi bila stališča posameznih političnih sil ter vzroki krize jasni parlamentu in državi. Člani demokrščanske delegacije niso po sestanku z Andreottijem hoteli dati nobene izjave. Samo Piccoli je na vprašanje nekega časnikarja dopustil možnost, da bi bilo zasedanje vsedržavnega sveta za izvolitev novega vodstva, ki je bilo predvideno za prihodnjo nedeljo ali ponedeljek, bilo nekaj dni prej, mogoče že v četrtek.

Kongres KD se je zaključil danes v prvih jutranjih urah z volitvami za nov vsedržavni svet, ki so dale naslednje rezultate: struja «forze nuove» (Donat Cattin) je prejela 10 odstotkov glasov in 12 sedežev, struja «base» (De Mita) 10,8 odstotka in 12 sedežev, struja «impegno democratico» (Andreotti-Colombo) 16,5 odstotka in 20 sedežev, morotejci 8,7 odstotka in 10 sedežev, «nuove cronache» (Fanfani) 19,8 odstotka in 24 sedežev. Končno je najmočnejša struja «iniziativa popolare», ki jo vodijo Piccoli, Rumor in Taviani, prejela 34,2 odstotka glasov in 42 sedežev. Že danes pa sta se sestali tudi parlamentarni skupini KD, ki sta izvolili vsaka po 12 članov novega vsedržavnega sveta. Za poslansko skupino KD so izvolili pet pripadnikov struje «iniziativa popolare», dva «impegno democratico», dva morotejca in po enega predstavnika struj «nuove cronache», «base» in «forze nuove». Demokrščanski senatorji pa so izvolili v novi vsedržavni svet štiri predstavnike struje «iniziativa popolare», prav toliko zastopnikov «nuove cronache» ter po enega predstavnika struj «impegno democratico», «prijateljev posl. Mora», «base» in «forze nuove».

Še pred zaključkom glasovanja so na kongresu KD odobrili zaključni dokument, ki v bistvu ponavlja osnutek resolucije, na osnovi katerega je bil na znanem sestanku v palači Giustiniani tik pred začetkom kongresa dosežen sporazum med predstavniki vseh demokrščanskih struj. Senator Fanfani, ki je bil skupaj z Morom glavni pobudnik sporazuma, je v svojem posegu na zadnjem dnevu kongresa obrazložil pomen dokumenta, ki se zavzema za obnovitev vladnega sodelovanja s socialisti. Včeraj sta govorila tudi dosedanji tajnik stranke Forlani in predsednik vlade Andreotti, ki sta sicer podprla Fanfanijev predolg, vendar pa sta tudi vztrajala na sredinsko desničarski politični liniji ter izrekla močne dvome v končni uspeh obnovitve sodelovanja s PSI. Zanimivo je, da so delegati burno ploskali tako Andreottiju kot Forlaniju, kmalu nato pa kompaktno glasovali za končno resolucijo, ki pomeni jasno opustitev politične linije, za katero sta se Andreotti in Forlani zavzemala. Treba je tudi poudariti, da zaključna resolucija — menda prvič v zgodovini demokrščanskih kongresov — ne vsebuje običajne odobritve tajnikovega poročila, pač pa izreka le splošno priznanje Forlaniju za njegovo delo na čelu stranke.

Razburljiv zaključek Brandtovega obiska

TEL AVIV, 11. — Obisk zahodnonemškega kanclerja Brandta v Izraelu se je zaključil dokaj razburljivo. Potem ko so mu podelili naslov častnega doktorja zaradi njegovih prizadevanj za mir, je Brandt s helikopterjem odletel v staro judovsko trdnjavo Masada, kjer so se Židje 73. po n.š. branili pred rimskimi legionarji. Ko je helikopter priletel na vrh griča, kjer ležijo ostanki Masade, ga je sunek vetra zanesel proti 450 m globokem prepadu in je zadel ob zid. Pri tem je bil državni podtajnik ZRN Frank lažje ranjen, prav tako sta bila ranjena izraelski veleposlanik v Bonnu Ben Horin in neki funkcionar zunanjega ministrstva, medtem ko se je Brandt, ki je bil na tem, da izstopi spodtaknil in padel nazaj v helikopter.

Popolne je Brandt imel še daljši pogovor z izraelskim obrambnim ministrom Dajanom, med katerim sta govorila o vprašanju palestinskih beguncev. Dajan ni hotel ob koncu povedati novinarjem, kakšno je stališče zahodnonemškega kanclerja o tem vprašanju. Po pogovoru z Dajanom je odšel na letališče v Tel Avivu, kjer sta ga pozdravila izraelska ministrska predsednica Golda Meir ni pa zunanji minister Eban.

(Na sliki: častna straža ob Brandtovem odhodu iz Tel Aviva.)

Objavljena platforma za pripravo stališč X. kongresa ZKJ

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 11. — Z objavo platforme za pripravo stališč in sklepov X. kongresa ZKJ se je dejansko pričela javna razprava o tem najvažnejšem predkongresnem partijskem dokumentu. V prvem poglavju platforme, ki vsebuje okrog 240 strani ,so prikazani gospodarski in socialni preporod Jugoslavije v povojni dobi, smotri in dosežki družbene in gospodarske reforme in smeri bodočega razvoja dežele. Vidno mesto v dokumentu je posvečeno ustavni reformi 1963. leta, s katero se je pričela deetatizacija in gospodarski reformi 1965. leta ter njenim smotrom. Pri tem se ugotavlja, da bistvena vprašanja reforme, to je krepitev materialne osnove samoupravljanja ni do konca rešeno. Najvažnejše naloge, ki jih morajo v bodoče v Jugoslaviji reševati so: odstranitev vzrokov gospodarske nestabilnosti, dolgoročnih problemov gospodarske in socialne strukture in problemov, ki jih vsiljujejo zunanji dejavniki in mednarodna razdelitev dela. V poglavju o razvoju socialističnih in samoupravnih proizvajalnih odnosov in naloge zveze komunistov, je posebna pozornost posvečena samoupravnemu povezovanju in združevanju dela, blagovni proizvodnji in trgu, samoupravnemu načrtovanju, vključevanju v mednarodno razdelitev dela, sodobnemu delavskemu razredu, novemu značaju zveze, republik, pokrajin in občin. Samoupravna socialistična družba je prehodna oblika diktature proletariata, se ugotavlja v platformi, v tej etapi se mora od «združevanja» po poti koncentracije in centralizacije družbenih sredstev preiti na združevanje dela in svobodno lastno organizacijo njegove razdelitve.

V proučevanju nekaterih osnovnih značilnosti razvoja samoupravljanja se obravnavajo vprašanja oblike združevanja dela in sredstev, razširjenje produkcije, bank in drugih denarnih ustanov, trgovine, razvoja socialističnih odnosov na vasi, blagovne proizvodnje in trga, samoupravnega načrtovanja in vključitev v mednarodno razdelitev dela. Za pripadnost delavskemu razredu, se poudarja v dokumentu, ni bistveno, ali je nekdo inženir ali delavec, temveč kakšen je njegov položaj v proizvajalnih odnosih. Tehnična in druga inteligenca, ki sodeluje v proizvajalnem procesu v samoupravnem odnosu, je del delavskega razreda. V platformi se opozarja na nevarnost tehnokratizma in birokratizma in ugotavlja, da se je po II. konferenci zveze komunistov in pisma predsednika Tita pričela ofenziva proti vsem nasprotnikom razredno samoupravnih odnosov. V dokumentu se pozivajo komunisti, da se angažirajo posebno v reševanju vprašanj socialne politike, da dosledno spoštujejo načelo demokratičnega centralizma, se poudara potrebna spremembe socialne strukture zveze komunistov, zahteva se javnost dela partijskih forumov ter se poudarja odgovornost komunistov za izvajanje sklepov. V zadnjem poglavju o sodobnih procesih na svetu in o bistvenih značilnostih borbe za socializem in politiko Zveze komunistov Jugoslavije se med drugim poudarja dosledna privrženost Jugoslavije politiki aktivne miroljubne koeksistence in neuvrščenosti.

Predsednik odbora za pripravo X. kongresa Veljko Vlahović se je danes razgovarjal z stalno akreditiranimi tujimi časnikarji v Beogradu o platformi in odgovoril na več njihovih vprašanj.

B. B.

Socialisti ocenjujejo zaključke kongresa KD

RIM, 11. — Vse politične stranke pazljivo proučujejo rezultate kongresa KD ter ocenjujejo osnovno tezo, ki je izšla iz kongresa: namreč potrebo po obnovitvi vlade levega centra skupaj s socialisti.

Naravno je, da ima prav PSI glavno besedo ter da reakcije socialističnih voditeljev vzbujajo največje zanimanje. Če bi poskusili povzeti vse razne komentarje socialističnih predstavnikov, bi lahko rekli, da je PSI z zadovoljstvom vzela na znanje, da se je nevarna desnosredinska izkušnja zaključila, da pa se istočasno zaveda težav, ki še obstajajo na poti obnovitve levosredinske vladne koalicije. Član vodstva PSI Labriola je ugotovil, da je kongres KD «imel zaslugo in pogum, da se je v bistvu odrekel politiki, ki je v zadnjih mesecih zadobila prizvok pustolovščine». Vendar pa je predstavnik PSI poudaril, da s tem niso bila rešena vsa glavna vprašanja. Spričo vladne krize, ki se odpira, se je treba zavedati, da mora imeti politični preokret globok in korenit značaj. Socialisti bodo morali poglobljeno analizirati skupni rezultat kongresa, ki ga bo moč oceniti tudi po predlogih, ki jih bo novo tajništvo KD dalo med vladno krizo.

Tudi predsednik poslanske skupine PSI Bertoldi je pozitivno ocenil dejstvo, da se je KD na kongresu zavzela za obnovitev politike levega centra, pri tem pa je opozoril, da so razne komponente stranke dajale v tem pogledu različne obrazložitve. Po mnenju Bertoldija so se Moro in levičarske struje pravilno sklicevale na spremenjeno družbeno in gospodarsko stvarnost države, ki zahteva nove in pogumne odgovore, zaradi česar ne gre za mehanski povratek k prejšnjim izkušnjam levega centra, pač pa za učinkovite politične izbire, ki naj omogočijo hitro premostitev zaskrbljujoče krize, ki jo preživlja država. Bertoldi je prav tako pozitivno ocenil posege Rumorja in Piccolija, medtem ko je izrazil zaskrbljenost zaradi stališč, ki so jih na kongresu zavzeli Fanfani, Andreotti in Forlani. V teh posegih se po njegovem mnenju še vedno kažejo integralistične težnje KD, ki so bile osnova prejšnjih desničarskih izbir stranke. Tudi Bertoldi meni, da bodo srečanja prihodnjih dni med demokristjani in socialisti pokazala, ali bo enotnost, ki je bila dosežena na kongresu KD ob zaključnem dokumentu, koristna za korenito politično, gospodarsko in družbeno spremembo v položaju države.

Podobno je ocenil rezultate kongresa KD tudi Mancini, ki pozitivno ocenjuje sklep o obnovitvi dialoga s PSI, istočasno pa opozarja na elemente dvoumnosti, nejasnosti in premajhne politične preprečljivosti, ki so prišli do izraza na kongresu. Med te elemente Mancini navaja manevre struj proti sporazumu, ki je bil dosežen v palači Giustiniani, odklon med sklepi na vrhu in vzdušjem na zborovanju, razliko v izražanju in v političnih stališčih, ki ne zadevajo samo posegov Andreottija in Forlanija, pač pa tudi stališča Fanfanija in Mora. Mancini ugotavlja tudi, da na kongresu ni bilo poglobljene analize demokratičnih rešitev novih problemov italijanske družbe, zaradi česar je imel človek vtis, da se je sprememba politične usmeritve KD rodila bolj zaradi ugotovitve, da je centrizem na parlamentarni ravni nemogoč, kot pa iz globokega političnega prepričanja.

Nekoliko manj kritičen je bil v svojih ocenah predstavnik avtonomistične struje Craxi, po katerem je demokrščanski kongres odgovoril socialističnemu kongresu v Genovi, kar omogoča začetek predlaganega dialoga. Craxi meni, da obstajajo vsi elementi, na osnovi katerih je mogoče takoj začeti in hitro zaključiti potrebno primerjanje stališč v interesu demokracije in države. Craxi se je tudi izrazil proti sestavi morebitnih začasnih ali «poletnih» vlad.

ŽENEVA, 11. — Jutri se bo spet začela konferenca odbora za razorožitev, katere prvi del se je zaključil 26. aprila. V odboru je 26 držav, ki morajo izdelati besedilo sporazuma o delni ter o splošni in kompletni razorožitvi.

KLJUB NASPROTOVANJU JUŽNOVIETNAMSKEGA PREDSEDNIKA VAN THIEUJA

Morda še danes podpis dodatnega sporazuma o premirju v Vietnamu

Posebni Nixonov svetovalec Kissinger se bo takoj po svojem povratku v Pariz sešel z Le Duc Thojem

PARIZ, 11. — Henry Kissinger, posebni svetovalec predsednika ZDA Richarda Nixona bo prispel jutri opoldne v francosko glavno mesto in se bo takoj sestal s severnovietnamskim pogajalcem Le Duc Thojem, svojim že stalnim sogovornikom: o tem je danes poročal Kissingerjev pomočnik William Sullivan ob koncu sestanka severnovietnamskih in ameriških izvedencev. Obe delegaciji, severnovietnamsko vodi podtajnik za zunanje zadeve Co Thach, sta se danes srečali v neki vili v predmestju Pariza, ki je last ameriškega veleposlaništva.

Govor na ameriško - severnovietnamskih pogajanjih, tako na ravni posebnih svetovalcev (Le Duc Tho-Kissinger), kot na ravni izvedencev, je še vedno o pripravi skupnega komunikeja, v katerem bi bile zapadene točke za točno izvajanje določil pariškega mirovnega sporazuma, ki so ga podpisali 27. januarja in ki ga nikoli niso uresničili, še zlasti zaradi saigonskega bojkota.

Prevladuje mnenje, da je besedilo tega dodatnega sporazuma že izdelano, vsaj v glavnih točkah in da so podpis odložili samo zaradi nasprotovanja južnovietnamskega predsednika Ngujena Van Thieuja.

Kljub zastoju v pogovorih med Kissingerjem in Le Duc Thojem, vlada med pariškimi opazovalci skromen optimizem, še zlasti zaradi razmeroma kratke prekinitve dialoga med Le Duc Thojem in Kissingerjem. Menijo, da je Hanoi le za toliko odstopil od svojih pozicij, da je Thieu lahko dal svoje privoljenje za podpis sporazuma, ki naj bi bil gotov že v soboto, ko so prekinili nadaljnja pogajanja. Domneve opazovalcev naj bi potrjevala tudi današnja kratka seja med delegacijama izvedencev: ostajata odprti le še dve vprašanji, in sicer stališče ZRV o točkah novega dodatnega protokola, in zahteva H. Kssingerja vodji republikanskih poslancev v ameriškem senatu Hugnu Scottu, naj posreduje, da bi senat za sedaj ne izglasoval ukinitve fondov za bombardiranje Kambodže. O tem že obstaja zahteva, ki so jo postavili demokratje, ki imajo v senatu solidno večino Kissinger hoče očitno izsiljevati svoje severnovietnamske sogovornike s starimi ameriškimi ustrahovalnimi metodami, ki so sicer v vietnamski vojni že spodletela.

Ameriški vladni krogi medtem obtožujejo južnovietnamsko vlado, da je povsem odgovorna za razbitje pogovorov med Kissingerjem in Le Duc Thojem. Pogovore so baje odložili kakor hitro je postavil Thieu svoje pripombe. Po teh vesteh naj bi oba pogajalca že dosegla načelni sporazum, podpis katerega pa so odložili, da bi se Sullivan prej posvetoval z Van Thieujem. V ameriških vladnih krogih vsekakor upajo, da bodo dodatni sporazum med Severnim Vietnamom in ZDA podpisali po Kissingerjevem povratku v Pariz. O tem piše danes tudi ugledni newyorški list «New York Times», ki pravi, da sta Nixonov svetovalec in njegov severnovietnamski sogovornik dosegla sporazum že prejšnji teden, da pa so ju južnovietnamski ugovori prisilili, da odložita njegov podpis. Ameriški list izraža tudi svoje dvome o možnosti, da se doseže mir v Indokini po politični poti.

KOPENHAGEN, 11. — Ameriški zunanji minister William Rogers je dopotoval sinoči v Kopenhagen, kjer se bo sestal z danskimi predstavniki pred sesčankom ministrskega sveta NATO, ki bo tukaj v četrtek.

ZA OBNOVITEV DEŽELNEGA SVETA

Močna okrepitev naprednih sil na volitvah v Dolini Aoste

Koalicija, ki je vodila deželno upravo v zadnjih treh letih, je utrdila svoj položaj

AOSTA, 11. — Napredne politične sile, ki so v zadnjih treh letih vodile deželno upravo Doline Aoste, so izšle kot zmagovalke iz volitev za obnovitev deželnega sveta. Začasni in še neuradni rezultati volitev, ki jih je objavilo ministrstvo za notranje zadeve, so naslednji (med oklepaji rezultati z deželnih volitev leta 1968):

Glasovalo je 91,8 odst. volilnih upravičencev (92,6 leta 1968).

KD je prejela 14.978 glasov ali 21,4 odst. in sedem sedežev (leta 1968 37,8 odst. in 13 sedežev).

PLI 2.052 glasov, 2,9 odst. in en sedež (5,6 odst. in 2 sedeža).

PRI 904 glasov, 1,3 odst., nobenega sedeža (0,8 odst., prav tako nobenega sedeža).

PSDI 1.409 glasov, 2 odst. in en sedež.

PSI 5.964 glasov, 8,5 odst. in tri sedeže. (Na prejšnjih volitvah je nastopil PSU, ki je prejel 10,3 odstotka glasov in štiri sedeže).

KPI 13.638 glasov, 19,5 odst. in 7 sedežev (20,4 odst. in 7 sedežev).

MSI 1.450 glasov, 2,1 odst. in en sedež (0,8 odst. in nobenega sedeža).

Union Valdotaine 8.080 glasov, 11,4 odst., 4 sedeže (16,6 odst. in 6 sedežev).

Rassemblement Valdotaine 1.149, 1,6 odst. in en sedež (5,6 odst., dva sedeža).

Ljudska demokracija 15.642 glasov, 22,4 odst., osem sedežev. (Stranka je nastala iz razkola levičarske dela KD ter se na prejšnjih volitvah ni predstavila).

Union Valdotaine — napredna struja 4.706 glasov, 6,7 odst. in dva sedeža. (Tudi ta skupina je nastala iz razkola levičarske struje UV ter se na prejšnjih volitvah ni predstavila. Leta 1968 je nastopila tudi PSIUP, ki je takrat prejela 2,3 odst. glasov in en sedež).

Ob objavi še nedokončnih rezultatov je deželni predsednik dr. Cesare Dujany izjavil, da je to velika zmaga, ki pomeni priznanje za delo deželne uprave v zadnjih treh letih. V tem času je namreč vodila deželno upravo koalicija med ljudskimi demokrati, PSI in Rassemblement Valdotaine s podporo napredne struje Union Valdotaine in KPI.

Pogovori Tito-Sihanuk o položaju v Indokini

BEOGRAD, 11. — Predsednik Tito in princ Sihanuk sta včeraj v Karadjordjevu, kamor sta dopoldne prispela s svojimi sodelavci, razpravljala o aktualnih mednarodnih vprašanjih, posebno o stanju in o razvoju dogodkov v Indokini in v Kambodži. Tito je poleg tega seznanil Sihanuka z družbenopolitičnim razvojem Jugoslavije, posebno o novih ustavnih spremembah. Sihanuk je s svoje strani podrobno obrazložil stanje v Kambodži, pri tem poudaril odločnost ljudstva Kambodže, da se ne pogaja z izdajniškim Lon Nolovim režimom, temveč da se bori do končne zmage. Kambodži, sta po besedah Sihanuka, potrebna priznanje in podpora drugih držav, posebno neuvrščenih, priznanje zakonitih pravic Fronte nacionalne osvoboditve kot edinega zakonitega zastopnika ljudstva Kambodže. Tito je obljubil, da bo Jugoslavija tudi v bodoče podpirala upravičene zahteve ljudstva Kambodže.

BEOGRAD, 11. — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta in predsednik jugoslovanskega medvladnega odbora za gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo dr. Jakov Sirotković je odpotoval danes v Moskvo, kjer se bo udeležil rednega 10. zasedanja tega odbora, ki bo od 12. do 15. t.m.

DANES

Po zaključku vsedržavnega kongresa KD, ki se je jasno izrekel za obnovitev vlade levega centra, bo predsednik vlade Andreotti po vsej verjetnosti že danes odstopil. Tako se bo tudi formalno odprla vladna kriza, ki bo morala privesti do sestave nove levosredinske vlade, kateri bo po vsej verjetnosti predsedoval sedanji notranji minister Rumor. Pričakovanje vlada tudi za prvo sejo novoizvoljenega vsedržavnega sveta KD, ki se bo sestal že v prihodnjih dneh, da bi imenoval novo strankino vodstvo. Po pričakovanjih bo za novega strankinjega tajnika izvoljen senator Fanfani.

Včeraj in predvčerajšnjim so bile v Dolini Aoste volitve za obnovitev deželnega sveta. Levičarske in napredne stranke, ki so v zadnjih treh letih vodile deželno upravo, so se znatno okrepile.

Volilna kampanja se stopnjuje: v nedeljo je imela PSI uspel ljudski praznik v Bazovici, v Trstu je govoril Mancini, včeraj pa je za socialiste govoril Zagari. Za PSDI je imel včeraj volilni govor minister za industrijo Ferri, ki je ponovno potrdil, da je treba tudi formalno dokončno rešiti vprašanje bivše cone B. Veliko zanimanje vlada za današnji govor vsedržavnega tajnika KPI Berlinguerja.

S SEJE GORIŠKEGA POKRAJINSKEGA SVETA

Zaradi spora med PSI in KD odložili razpravo o proračunu

Nesoglasje vlada tudi v vrstah demokristjanskih svetovalcev - Komunisti predlagali nezaupnico

GORICA, 11. — Sodelovanje med socialisti in demokristjani na goriški pokrajini se je za las rešilo na nocojšnji seji pokrajinskega sveta. Do spora je prišlo med razpravo o letošnjem proračunu in v zvezi z resolucijami, ki so bile predložene na prejšnjih sejah sveta. Socialist Semola je v začetku seje zahteval razpravo in glasovanje o resoluciji, ki jo je 25. maja sam predložil z demokristjanom dr. Cianom o svobodni uporabi pokrajinske dvorane z edino omejitvijo za fašiste in tiste, ki se opirajo na nasilna dejanja. Predsednik dr. Chientaroli je odgovoril, da je odbor (večinsko, kajti socialist Waltritsch je temu oporekal v odboru) mnenja, da se o tem lahko razpravlja ob drugi priložnosti. «Če je tako, socialisti ne bomo glasovali za proračun» je dejal socialist Semola.

Komunist Poletto je povzel besedo in dejal, da sedanji odbor nima več ustrezne večine, da ima leva sredina velike razpoke in je zato predlagal nezaupnico odboru.

Demokristjan dr. Cian je dejal, da je sodelovanje med socialisti in demokristjani važnejše kot odobritev proračuna. Zaradi tega ne bo glasoval nocoj za proračun in z njim ostali trije pristaši struje «forze nuove», če zanj ne glasujejo tudi socialisti in to v času, ko se v Rimu obnavlja sodelovanje s socialisti. Dr. Cian je še dejal, da je moč razpravo o proračunu odložiti na kasnejši datum, medtem pa naj stranke leve sredine najdejo ustrezen sporazum.

K besedi so se oglasili še zastopniki liberalne, socialdemokratske in fašistične stranke ter Slovenske demokratske zveze. Obžalovali so zakasnitev glasovanja v proračunu. Predstavnica SDZ je obžalovala dejstvo, da se o stvareh ne razpravlja med vsemi štirimi partnerji marveč le med demokristjani in socialisti, njeno skupino pa oboji puščajo ob strani.

Prišlo je tudi, kot že na prejšnji seji, do prerekanja med demokristjanoma odkornikom Peressinom in svetovalcem dr. Cianom. Krščanskodemokratski svetovalci so zahtevali prekinitev razprave. Ko so se po ločenem sestanku vrnili v dvorano, je predsednik Chientaroli dejal, da bodo o proračunu razpravljali na eni izmed prihodnjih sej, ki bo po volitvah.

Jugoslovansko-ameriški trgovinski pogovori

BEOGRAD, 11. — Posebni zastopnik predsednika ZDA za trgovinska pogajanja William Eberle je danes v Beogradu nadaljeval razgovore s podpredsednikom zveznega izvršnega sveta dr. Sirotkovićem, ki sta jih začela v Washingtonu. Eberle in Sirotković sta med drugim razpravljala o možnosti razširitve blagovne izmenjave in o možnosti ameriških naložb v jugoslovansko gospodarstvo. Dr. Sirotković je v razgovoru izrazil zanimanje za širše sodelovanje z ZDA v energetiki, v industrijski predelavi kmetijskih pridelkov in izkoriščanju tehnoloških dosežkov ZDA.

V Tripolisu sestanek Sadat-Gedafi

TRIPOLIS, 11. — Danes so se nadaljevali pogovori med egiptovskim predsednikom Sadatom in libijskim predsednikom Gedafijem o možnem zedinjenju obeh držav, ki naj bi bilo septembra. Sadatov obisk v Libiji sovpada s slovestnostmi ob tretji obletnici umika ameriških čet iz libijskega letalskega oporišča Wheelus. Ob tej priložnosti sta v Libiji tudi ugandski predsednik Ibi Amin in predsednik srednjeafriške republike Bokasa.

Titova odlikovanja voditeljem ZK Slovenije

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 11. — Predsednik centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije France Popit je opoldne v vili Podrožnik v Ljubljani podelil odlikovanja, s katerimi je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval nekatere funkcionarje v Zvezi komunistov Slovenije.

Odlikovanja so prejeli: red bratstva in enotnosti z zlatim vencem inž. Andrej Marinc in Vinko Hafner, red zaslug za narod s srebrnimi žarki Stane Kranjc, red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem Ludvik Golob, red dela z zlatim vencem pa Franc Bukovinski, Stefan Cigoj, Jože Dernovšek, Danica Jurkovič, Leopold Kejzar, Milan Kučan, Ivo Miglič, Slavko Soršak, Janez Zahrastnik in Miro Zupančič. V imenu odlikovancev se je za visoka priznanja zahvalil Ludvik Golob.

D. K.

VELIKO ZANIMANJE ZA GOVOR KOMUNISTIČNEGA PRVAKA

Tajnik KPI Berlinguer danes na zborovanju na Trgu Goldoni

Uspel socialistični ljudski praznik v Bazovici, na katerem so govorili Fortuna, Pittoni in Kocman - Zborovanja Mancinija, Zagarija in Ferrija - Dr. D. Štoka na zborovanjih Slovenske skupnosti

V teh dneh bo Trst v ospredju širše politične pozornosti, saj so v naši deželi pomembne volitve takoj po demokristjanskem kongresu, ki je pomenil dokončen propad sedanje centristične Andreottijeve vlade. V Trst bodo v teh dneh prišli najvidnejši voditelji strank, ki bodo ocenili sedanji položaj. Še posebno zanimanje velja za prihod tajnika KPI Enrica Berlinguerja, ki bo danes ob 20. uri govoril na Trgu Goldoni. To bo prvi govor najvišjega predstavnika KPI po demokristjanskem kongresu. Vsedržavnega tajnika KPI bo predstavil deželni tajnik Cuffaro, v slovenščini pa bo spregovoril Dušan Lovriha.

Za četrtek je že napovedano zborovanje tajnika PSI De Martina za petek pa so napovedani kar trije zanimivi govori, ker bodo v Trstu Moro, Malagodi in Almirante.

Socialisti so sončno nedeljo temeljito izkoristili za volilno kampanjo, saj so priredili kar dve važni in uspešni manifestaciji. V Bazovici se je popoldne zbrala precejšnja množica somišljenikov pa tudi preprosto samo prijateljev socialistične stranke na ljudskem prazniku, ki ga je vzorno in požrtvovalno organizirala sekcija PSI za vzhodni Kras. Na prazniku je najprej zaigrala godba z Brega nato pa je nastopila folklorna skupina Emona iz Ljubljane. Končno je govornike ,posl. Fortuno, podpredsednika deželnega sveta Pittonija in Kocmana, predstavil kandidat za izvolitev v deželni svet Lucijan Volk.

Kocman je obravnaval predvsem vlogo, ki jo je PSI odigrala pri zavračanju neustreznega zakonskega predloga o kraških rezervatih ter nato govoril o vprašanjih Slovencev v zvezi z deželo in njenimi pristojnostmi. V zaključku je Kocman pozval slovenske volivce, da oddajo preferenčni glas načelniku kandidatne liste PSI Pittoniju. Za njim je spregovoril Pittoni, ki se je predvsem zadržal pri delu deželnega sveta in ki je ocenil preteklo zakonodajno dobo za relativno uspešno. Pittoni se je izrekel proti politiki postopnosti pri reševanju slovenskih vprašanj in je dejal, da se bo v novem deželnem svetu socialistična stranka zavzemala, da se odobri okvirni zakon o slovenskih vprašanjih.

Poslanec Loris Fortuna pa je obravnaval predvsem sedanji položaj v Italiji, ko je dokončno propadel desni center in ko se ponovno govori o obnovitvi vlade levega centra oziroma o sodelovanju socialistov v vladi. V tej zvezi je Fortuna podčrtal, da so socialisti vedno pripravljeni prevzeti svoje odgovornosti, toda ne za vsako ceno, ker so stranka, ki se bori za pravice delovnih ljudi. Med raznimi obvezami in nalogami, ki bi jih morala izpolniti nova vlada je poslanec Fortuna navedel tudi globalni zakon o zaščiti Slovencev.

Na Trgu Goldoni pa je zvečer govoril Mancini, ki je podčrtal da je dokončno pokopana formula o «centralnosti» in da je prišlo do enotnosti v demokristjanski stranki prav na osnovi zavračanja dosedanje politike. KD mora sedaj igrati z odprtimi kartami in izkazalo se je, da je nujno sodelovanje socialistov, katere so pred kratkim še obtoževali vseh slabosti, do katerih je prihajalo v Italiji.

Za PSI je imel včeraj predvolilni govor na Garibaldijevem trgu posl. Mario Zagari. V svojem govoru je najprej omenil zaključke vsedržavnega kongresa demokristjanske stranke, ki se je zdaj zavedela, kako je centrizem zgrešen in nevaren. Prav tako se je utrdilo spoznanje, da brez socialistov si ni mogoče zamišljati napredka ter zaščite demokratičnih svoboščin in ustanov. Očitno je tudi dejstvo, da je srečanje med katoličani in socialisti globoka konstanta razvoja demokracije v Italiji.

Nato je Zagari navedel nekatere pogoje za sodelovanje socialistov v novi vladi. Med drugim je počrtal, da bo moral prevladati politični moment nad ekonomskim, tako da ne bodo delovanje vlade pogojevali in zavirali sektorialni interesi in pritiski določenih skupin, da se bo lahko izdelal in izvajal organični programski načrt za sanacijo gospodarstva in uresničenje reform. Najprej pa bo treba preprečiti prevladovanje fizičnih skupin in z vsemi sredstvi zagotoviti svobodo javnega obveščanja. Glede zunanje politike je Zagari poudaril, da se je treba iskreno in pošteno povrniti k evropeistični liniji medsebojnega sodelovanja in spoštovanja neodvisnosti ter se pripraviti na evropsko konferenco, kar bo znatno koristilo tudi naši deželi. Pred Zagarijem sta govorila o nekaterih problemih tržaškega gospodarstva Giuricin in Ulcigrai.

Sinoči so bili volilni shodi PSI v Križu, na Proseku in Kontovelu. Govoril je slovenski kandidat na deželnih volitvah Vojko Kocman. Obravnaval je predvsem politični moment po demokristjanskem kongresu in probleme, ki se tičejo slovenske narodnostne skupnosti.

Na Trgu Tra i Rivi je za KD govoril pokrajinski tajnik Coloni in sicer o sodelovanju strank levega centra, v Križu pa je govoril inž. Tombesi. Pokrajinsko tajništvo KD je v kratkem sporočilu izrazilo zadovoljstvo, ker je bil na vsedržavnem kongresu, kot edini demokristjanski predstavnik iz Furlanije - Julijske krajine, izvoljen v vsedržavni svet KD posl. Corrado Belci.

Na volilnem shodu PSDI na Goldonijevem trgu je sinoči govoril minister za industrijo Mauro Ferri, ki ga je predstavil občinski svetovalec Giorgio Cesare. Minister je najprej posvetil nekaj besed nedavno umrlemu deželnemu odborniku Dulciju, nato pa poudaril vlogo socialdemokratov v deželnih in državnih vladah v zadnjih letih.

Minister Ferri se je med govorom dotaknil, kot že pred leti, vprašanja «cone B». Tokrat sicer ni spregovoril neposredno, vseeno, pa je bilo zelo jasno, kaj je hotel reči. Med drugim je dejal, da je naše mesto most med narodi, most prijateljstva in da je treba zaradi tega izboljšati sodelovanje s sosednimi državami. «Treba je tudi formalno rešiti stara vprašanja, ki so se sicer že dokončno rešila v praksi, kajti drugače je v nevarnosti mir, ker lahko pride do mednarodnih komplikacij.» Ferri je zatem obravnaval notranjepolitična vprašanja in se izrazil za obnovitev levosredinske vlade s socialisti.

Jutri zvečer bo na Goldonijevem trgu imel volilni shod načelnik socialdemokratske poslanske skupine posl. Antonio Cariglia, v četrtek pa bo nastopil vsedržavni tajnik PSDI posl. Flavio Orlandi.

Za liberalce je vsedržavni podtajnik PLI posl. Alfredo Biondi imel zborovanje, na katerem je ostro napadel sklep KD, da se povrne k sodelovanju s socialisti in torej opusti sodelovanje z liberalci.

Slovenska skupnost je imela v nedeljo in v ponedeljek shode pri Sv. Jakobu, v Škednju, na Opčinah, na Proseku, v Trebčah, Boljuncu, Borštu in v Mačkoljah. Govorili so Zorko Harej, Rafko Dolhar, Ivo Jevnikar in Igor Tuta. Vsi govorniki so govorili o pomembnosti bližnjih volitev in o programu Slovenske skupnosti. Posebej so analizirali odnos Slovenske skupnosti do ostalih vsedržavnih strank ter ugotovili, da je prisotnost Slovenske skupnosti nujno potrebna za razvoj tukajšnjega slovenskega življa ter njegovih narodnostnih, gospodarskih, socialnih, kulturnih značilnosti oziroma potreb. Včeraj je Slovenska skupnost imela vrsto letečih shodov na Krasu, v miljski občini in v dolinski občini.

Vodstvo PSI in pokrajina podpirata prof. Basaglio

Prijave sodni oblasti proti ravnatelju psihiatrične bolnišnice profesorju Francu Basagli niso ostale brez odmeva. Včeraj se je pokrajinsko vodstvo PSI sestalo s skupino izvedencev in obravnavalo stanje psihiatrije v naši pokrajini in predvsem položaj, ki je nastal v pokrajinski psihiatrični bolnišnici. Pokrajinski tajnik PSI Lucio Ghersi je na koncu sestanka še enkrat izrazil popolno podporo stranke metodam, ki jih je uvedel v umobolnici prof. Basaglia.

Tudi sama pokrajinska uprava je izdala tiskovno poročilo, ki zveni kot neposredna podpora obtoženemu psihiatru. Ravnatelj svetovne organizacije za zdravstvo dr. Leo A. Kaprio je namreč v teh dneh naslovil na ministrstvo za zdravstvo vabilo, naj se domeni z organizacijo, ki jo on vodi in ki deluje pod okriljem OZN, za dolgoročni program psihiatričnega zdravstva in postavlja tržaško bolnišnico kot zgled na tem področju. Med drugim pravi tudi, da je tržaška umobolnica, ki jo je pred časom obiskal ravnatelj psihiatričnega oddelka svetovne organizacije za zdravstvo dr. Anthony May, zgled za vse države članice organizacije.

NA PETKOVEM SIMFONIČNEM KONCERTU

Skladba Fabia Vidalija prvič v gledališču Verdi

«Tirtaei fragmina» je skladba, napisana na motiv grškega pesnika iz 7. stol. pr. n. š., in je posvetilo državljanskemu pogumu in svobodi

Motiv grškega pesnika iz sedmega stoletja pred n. š. je navdihnil znanega tržaškega skladatelja in dirigenta Fabia Vidalija, da je sestavil «državljanski» ciklus «Tirtaei fragmina». Skladbo bo prvič predstavil v mestnem gledališču «Verdi» v petek zvečer na rednem koncertu simfonične sezone. To bo prvo srečanje tega sicer pobembnega skladatelja s tržaško publiko v «Verdiju». Prej je svoje koncerte posvečal delavcem v tovarnah, sicer pa nastopal predvsem v tujini, kjer je doživel pomembna priznanja.

Tirtejeva poezija je za Vidalija aktualna predvsem danes, v Grčiji in drugod, ker je opomin k državljanskemu pogumu in obsodba plahega oportunizma, svetega egoizma posameznikov, ki so zaradi svojega zadržanja krivi nesreč skupnosti. Vidali je svojo skladbo napisal v jeseni leta 1968, ko je hotel izraziti svoj protest zaradi pomanjkanja družbene zavesti v človeku.

Tirtej je tako iz helenske antike dal Vidaliju navdih za sodobno zasnovano skladbo, ki se melodično sklicuje na grško - balkansko glasbeno tradicijo in folklorno spontanost severnovzhodnih pokrajin. Skladbo posveča «drugi Grčiji», onim, ki so zavrgli plaho podrejanje višjim silam in, kot starogrški heroji, napovedali smrtni boj v imenu človeške svobode.

Stavki skladbe se povezujejo na pomembnejše odlomke Tirtejeve epike: zavojevana Mesenija, spodbuda uporni mladini, nesreča vlahih, obredi v čast junakom, koračnica, sončni vzhod pred bitko. Zaključni stavek pa je posvečen blodnji starca, ki je padel v spopadu in objokuje mladino, ki ga je zapustila. Višku obupa pa sledi, kot izraz upanja, priprava na boj, ki naj izbriše sramotni madež predaje. (Stavki so: moderato e cupo, largamente, più mosso, tranquillo, danzante, moderato, largamente, tremodia in agitato).

Priznanje slikarju Emiliju Primožiču

Pred dnevi je tržaški slikar Emilij Primožič dobil še eno priznanje. Centro italiano di studi, contatti culturali e turistici iz mesta Pompeji ga je imenoval za svojega častnega člana in mu podelil tudi zlato kolajno za njegov delež pri razvoju kulture in umetnosti, pred dvema mesecema pa je Primožič dobil srebrno kolajno kot eden izmed protagonistov sodobne umetnosti. V istem mesecu, v marcu, je v okviru manifestacije «zimske barve 1973» dobil v Viareggiu posebno diplomo in medaljo.

Uspel večer slovenske pesmi v tržaški umobolnici

Divaški pevski zbor se je odzval vabilu psihiatrične bolnice v Trstu in včeraj zvečer ob 19. uri priredil samostojni koncert. V ženski, moški in mešani zasedbi je zbor izvajal kvaliteten program. Mladi zborovodja Edi Race je s pridnostjo in strokovno uvežbanostjo dosegel, da je ubrano petje učinkovalo na občinstvo prijetno in prepričljivo. Zbranim obiskovalcem in gostom je pevce predstavil dr. Sedmak, ki je tudi skladbe povezoval s primernim, veznim tekstom. Po programu je bil v prostorih bolnišnice prijeten družabni večer, kjer so si sledile v vedrem razpoloženju pesmi obeh narodov.

DANAŠNJI VOLILNI SHODI

KPI: ob 10.uri barkovljanski portič — Nicola De Cesari; ob 10.30 Šentjakobski trg — sen. Paolo Sema; ob 10.30 Trg Cavana — Jole Burlo; ob 11.30 Trg Garibaldi — Mario Francescato; ob 12.15 ladjedelnica Alto Adriatico — Galliano Donadel; ob 12.15 industrijska cona (pred Telettro) — Jole Burlo; ob 20. uri Trg Goldoni — vsedržavni tajnik KPI Enrico Berlinguer.

PSI: ob 19. uri Ricmanje, 19.30 Boršt, 20.00 Boljunec, 20.30 Dolina, 21.00 Prebeneg, 21.20 Mačkolje. Govorila bosta Kocman in Volk.

SPD TABOR in srednja šola «SREČKO KOSOVEL»

danes, 12. junija ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

Nagrajevanje literarnih in likovnih izdelkov natečaja o kmečkih puntih.

Nastop dijakov dramskega tečaja.

Glasbene točke.

Sekcija PSI za vzhodni Kras se zahvaljuje ŠD «Zarja», godbi z Brega, folklorni skupini Emona, Bazovcem in vsem, ki so sodelovali ter pripomogli k uspehu ljudskega praznika v nedeljo v Bazovici.

Gledališča

VERDI

Štirje znani solisti dunajske «Volksoper», ki pa živijo v Gradcu: sopranistka Margarita Kyriski, mezzosopranistka Elisabeth Kinsky, tenorist Erwig Erb in basist Artur Korn bodo izvajali solistične parte Haendlovega oratorija «Mesija», ki bo na programu danes ob 21. uri v okviru manifestacij ob pobratenju med Trstom in Gradcem. Orkester in zbor iz Gradca bo vodil dirigent Alois Hochstrasser. Vabila za ta koncert in za drugega jutri ob 21. uri z istimi izvajalci, so na razpolago pri blagajni gledališča.

V petek in v soboto bosta zaključna koncerta simfonične sezone «Pomlad 73». Orkester in zbor gledališča Verdi bo dirigiral Serge Baudo. Osrednja točka sporeda bo «Stabat Mater» Francisa Poulenca, ki ga v Trstu še niso predvajali, kot solistka pa bo nastopila tržaška sopranistka Gloria Paulizza. V petek bodo tudi izvajali novost Fabia Vidalija. Pri gledališki blagajni (tel. 31-948) so na razpolago vstopnice za preostale sedeže za petek ob 21. uri (red A) in soboto ob 18. uri (red B).

Kino

La Cappella Undergruond 21.30 «Il fiume Fuefuki». Režija Keisuke Kinoshita. Barvni film.

Nazionale 16.00 «Tarzan e il cimitero degli elefanti». Igrata Johnny Weissmuller in Maureen O'Sullivan.

Excelsior 16.00 «Melinda». Igrata Lonn Elder in Raimond Cistheri. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.30 «Wu—Kung: la mano della vendetta». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Fenice 16.00 «UFO: Allarme rosso... Attacco alla Terra!» Režija Summers Tomblin Frankel.

Eden 16.00 «Il piacere e l'amore». Jane Fonda in Catherine Spaak. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.30 «Agente 007 — Si vive solo due volte». Barvni film. Igra Sean Connery.

Aurora 16.30 «Malizia». Barvni film. Laura Antonelli, Lilla Brignone. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Capitol 16.30 «L'uomo che uccideva a sangue freddo». A. Delon in Annie Girardot. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.30 «I nuovi centurioni». Barvni kriminalni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Filodrammatico 16.30 «Ann and Eve». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Un uomo solo» (L'orgia della violenza). Igra J. P. Mocky. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Vittorio Veneto 16.30 «Racconti proibiti di niente vestiti». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Abbazia 16.30 «Tora! Tora! Tora». M. Balsam in Joseph Cotten. Barvni vojni film.

Astra 16.30 «Uno spaccone chiamato Hark». George Peppard. Western barvni film.

Ideale 16.30 «Rivoltosi di Alcantara». José Suarez in Marisa De Loza. Barvni film.

Impero 16.30 «All'ombra delle piramidi». Barvni zgodovinski film. Igra Charlton Heston.

111-LETNICA USTANOVITVE ODREDA

Svečanosti ob prazniku tržaških mestnih redarjev

Pozdravno pismo odbornika Hreščaka
Družabni piknik odložen na 1. julij

Tržaška občinska uprava prireja jutri, ob 111. obletnici ustanovitve odreda, svečanost v čast mestnim stražnikom.

Ob priliki so jim naslovili pozdravna pisma tržaški župan inž. Marcello Spaccini, občinski odbornik za mestne stražnike Dušan Hreščak in poveljnik odreda Grison.

V svojem pozdravu odbornik Hreščak ugotavlja, da je sicer šele pred kratkim nastopil mesto odgovornega odbornika, a se je že seznanil s težavnim in odgovornim delom mestnih stražnikov. Kljub vsemu pa je težave mogoče premostiti z dobro voljo in vsestransko požrtvovalnostjo. V tem smislu je Hreščak izrazil mestnim stranžikom vso svojo pripravljenost do sodelovanja, ki naj omogoči boljšo organizacijo in večjo učinkovitost dela.

Program svečanosti pa je sledeč. Ob 8. uri bo jutri zjutraj maša, ki jo bo daroval msgr. Bottizzer. Sledila bo, ob 9.30 počastitev padlih pri Sv. Justu, pri plošči v spomin redarja Cattaruzze v vojašnici v Ulici Madonna del Mare, na škedenjskem pokopališču, kjer je pokopan redar Cergol, zatem pa bodo položili šop rož na groba nedavno umrlega odbornika Redenta Romana in polkovnika Olivierija, ki je poveljeval tržaškim mestnim stražnikom od leta 1934 do 1961.

Do tod gre spored uradnih svečanosti. Po izročilu pa prireja odred mestnih redarjev tudi družabno srečanje na odprtem, a ga bodo tokrat prenesli na nedeljo, 1. julija. To pa zato, ker bodo redarji te dni zaposleni z volilno kampanjo, straženjem mednarodnega vzorčnega velesejma in sorodnimi manifestacijami.

V nedeljo, 1. julija, pa se bodo — čeprav z zamudo — zbrali redarji v otroškem naselju pri Opčinah.

Deželne podpore za socialno skrbstvo

Kljub temu, da manjka do deželnih volitev le še nekaj dni, se deželna vlada redno sestaja. Tudi na včerajšnji seji je v glavnem odločala o pomembnih denarnih podporah za posamezne organizacije ali v socialne skrbstvene namene.

Tako je skoraj sto milijonov lir podpore dodelila občinam za skrbstvo priletnih upokojencev in pomoč na domu. Trst bo v ta namen prejel 30 milijonov lir, Gorica 3 milijone in pol, Videm 25 milijonov, Tržič 4 milijone, Humin 6 milijonov, Pordenon 25 milijonov in občina Brdo v Terski dolini 5 milijonov lir.

Nadalje je dežela izdala prispevek 30 milijonov lir goriškemu aeroklubu «L. Marini», ki bo s tem denarjem popravil svoj sedež.

Eno milijardo in 400 milijonov lir bo dežela dala na posodo družbi «Autovie venete» za povezavo med avtocestama Videm — Benetke in Videm —Karnija.

Turistični pristan v Miljskem zalivu

Delniška družba Società Marina Trieste namerava urediti v Miljskem zalivu, in sicer na področju med bivšo ladjedelnico Sv. Roka in Rtom Ronco, turistični pristan. Poleg infrastruktur za pristajanje turističnih in športnih čolnov (pomol, valobran, itd), nameravajo postaviti mehanično delavnico, vrsto skladišč, restavracijo, motel, samopostrežno trgovino in druge podobne objekte. Società Marina Trieste je vložila prošnjo, da bi ji Neodvisna ustanova za tržaško luko odstopila v koncesijo za 50 let 11.189 kv. metrov kopne in 124.692 kv. metrov vodne površine.

SKLENJEN SPORAZUM ZA NOVO DELOVNO POGODBO

Sklicana sindikalna zborovanja v tržaških tekstilnih tovarnah

Odprto ostaja vprašanje krize tekstilnega sektorja, zaradi katere so v Trstu zaprli več obratov

Sindikati tekstilnih delavcev so te dni dosegli v Milanu načelen sporazum z industrijci o osnutku nove delovne pogodbe. Ta osnutek so zaenkrat samo sestavili, ratificirati pa ga morajo delavci (oziroma, delavke, ki so v tekstilni industriji in industriji konfekcije v večini) na svojih sindikalnih zborovanjih.

Kaj določa osnutek nove delovne pogodbe? Predvsem pomembne normativne dosežke, od enakopravnosti med delavci in upravnim osebjem, nadalje pravico do študija in ureditev dela po domovih, ki je doslej potekalo v popolni anarhiji.

Gospodarski položaj delavk se bo spremenil v marsičem. Dosežena je bila preureditev kategorij. Med drugo in tretjo plačilno kategorijo se je položaj zboljšal za 50 od sto.

Delavke, oziroma delavci, ki študirajo imajo pravico do 120 ur letno za študij. Od teh je štirideset plačanih prostih ur.

Nadure so podrejene soglasju sindikalnih odborov za večje skupine, sicer pa so možne le po osebnem sporazumu z delavcem. Vsekakor ne smejo presegati 200 ur letno.

Mesečni dohodki delavcev se izboljšajo za 18 tisoč lir letno.

Do tod osnovni dosežki nove delovne pogodbe. Odprto pa ostaja, tako v Italiji kot — še posebej — v Trstu, vprašanje zaposlitve v tekstilnem sektorju, ki propada. Zaradi uvedbe novih tehnoloških metod in organizacije dela se je tekstilna proizvodnja dovolj avtomatizirala. To pa je, v surovi konkurenci, uničilo mrežo manjših podjetij, ki so bankrotirala in pognalo na ulice stotisoče delavk. V Trstu se je v tekstilnem sektorju, po zapori marsikatere tovarne, skrčila zaposlitev za kakih 600 delovnih mest.

To pa, seveda, narekuje sindikatom nalogo, da se — po podpisu delovne pogodbe — borijo za nove investicije in za rešitev vprašanja zaposlitve, ki v tolikšni meri prizadeva prav žensko delovno silo.

Tržaške sindikalne organizacije tekstilcev so izdale včeraj letak, v katerem obveščajo osebje obstoječih obratov o sporazumu za novo delovno pogodbo in napovedujejo zborovanja zainteresiranih za prihodnje dni. Tedaj bodo delavke tržaških tovarn glasovale če sprejemajo novo delovno pogodbo.

Turistična ustanova protestira zaradi prepovedi kopanja v delu zaliva

Predsednik pokrajinske turistične ustanove dr. Bercè je te dni naslovil protestno pismo tržaškemu županu Spacciniju v zvezi z dejstvom, da se bližamo polovici junija in da še ni jasno, kje je v Trstu dovoljeno kopanje in kje ni. Znano je, da še sedaj ni dovoljeno kopanje v loku ki gre od Milj do barkovljanskega kopališča v Čedazu. Po mnenju odv. Bercèja je nedopustno, da se tržaške oblasti niso še odločile in povedale svoje stališče.

Pismo je dr. Bercè poslal tudi poveljniku luškega poveljstva, kvestorju, pokrajinskemu zdravniku in v vednost tisku.

VAŽNO OBVESTILO KMEČKE ZVEZE DVOLASTNIKOM

Kmečka zveza opozarja dvolastnike, ki nameravajo sekati drva na jugoslovanskem področju, naj pravočasno predložijo prošnje. V ta namen naj se javijo v pisarni Kmečke zveze — Ul. Cicerone, 8/b, pritličje med uradnimi urami (od 8. do 14., ob četrtkih od 8. do 12. in od 15. do 18. ure). S seboj naj prinesejo **dvolastniško knjižico ter številke parcel.** Poleg osebnih podatkov je namreč treba navesti v prošnjo številko parcele, na kateri nameravajo sekati, katastrsko občino, pod katero parcela spada ter površino parcele in količino drv. Prošnje bomo sprejemali do 21. julija.

Tajništvo KZ

Žerjalovi filmi v Kulturnem domu

V polnem parterju velike dvorane Kulturnega doma je KASTA priredila v soboto filmski večer našega znanega in priznanega filmskega amaterja Aljoše Žerjala. Ob velikem zanimanju slovenskega in tudi italijanskega občinstva je Žerjal pokazal štiri svoje filme novejše proizvodnje in sicer potopisni reportaži z njegovega potovanja po Peruju in Čilu ter filma velike etične in politične aktualnosti «Rižarna» in «Vietnam». Oba sta tragična in pretresljiva dokumenta dveh vojn v presledku četrtstoletja in obenem obsodba nasilja nad svobodo ljudi, narodov in človeštva.

Kot je njegova navada, je Aljoša Žerjal tudi sam komentiral svoje filme, v uvodu pa ga je v imenu prireditelja KASTE predstavila Sonja Škabarjeva.

Dolg aplavz je dokazal, da je Aljoša Žerjal s svojimi filmi tudi tokrat osvojil občinstvo.

Harfist Zabaleta navdušil v Verdiju

Velik aplavz je v petek zvečer požel v gledališču Verdi slavni španski harfist Nicanor Zabaleta, ki je ne preveč številno občinstvo navdušil s svojim virtuoznim izvajanjem na glasbilu, ki ga v solistični vlogi bolj po redko srečujemo na simfoničnih koncertih. Zabaleta je briljantno izvajal Rodrigov Koncert-serenado za harfo in orkester, pri čemer ga je suvereno spremljal orkester pod sugestivnim vodstvom mladega dirigenta Hermanna Michaela. Na vztrajno željo občinstva je potem harfist dodal že dve skladbi, ki sta mu nudili priložnost za res edinstveno muziciranje.

V uvodnem delu koncerta je orkester izvajal Cherubinijevo uverturo «Anakreont», zaključil pa je z znano Dvořakovo Osmo simfonijo. Obe skladbi je zaigral zanesljivo kar smemo še zlasti ugotoviti za Cherubinijevo uverturo, ki je bila naravnost blesteča.

Razna obvestila

Tržaški partizanski pevski zbor ima svojo redno vajo danes, 12. t.m. ob 20.30 v prostorih Bazoviškega doma. Vaje naj se udeleži tudi inštrumentalni ansambel. **Danes zvečer bomo javili vse nastope, ki jih bo imel naš ansambel.**

Šolske vesti

Strokovna šola in srednja šola «Ivan Cankar» vljudno vabita starše in prijatelje na razstavo risb in ročnih del, ki bo odprta do 15. t.m., od 9. do 13. ure.

Srednja šola Sv. Cirila in Metoda z oddeljenimi razredi na Katinari sporoča, da bo danes in jutri razstava ročnih del in risb od 9. do 19. ure.

Danes, 12. junija ob 20.30 v kinodvorani v Škednju zaključna šolska prireditev. Na sporedu so razni prizori posameznih razredov ter skupno petje šolarjev iz Škednja in od S. Ane.

Osnovna šola na Repentabru bo v kratkem praznovala 100-letnico svojega obstoja in bo ob tej priliki šola poimenovana po velikem slovenskem in še posebej primorskem pesniku Alojzu Gradniku.

Ob tej slovesnosti bodo v šolskem poslopju odkrili tudi kip tega priljubljenega umetnika slovenske besede, ki bo spominjal sedanji in bodoči mladi rod na njegove zasluge.

Ker je postavitev kipa povezana s precejšnjimi stroški, se obrača odbar Društva staršev osnovne šole na Repentabru na vse občane in na ostale dobrotnike, da po svojih močeh pomagajo uresničiti to zamisel.

Združenje staršev

Prosveta

PD «Ivan Grbec» iz Škednja vabi na «Vietnamski večer», ki bo jutri, 13. junija ob 20.30 v društvenih prostorih. Na sporedu bosta filma Sergia Delmassa in Aljoše Žerjala, ki bosta prikazala borbo vietnamskega ljudstva in solidarnost svetovne javnosti. Na sporedu so tudi ustrezne recitacije.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 12. junija
ČEDOMIR

Sonce vzide ob 4.15 in zatone ob 19.54 — Dolžina dneva 15.39 — Luna vzide ob 17.05 in zatone ob 1.43.

Jutri, SREDA, 13. junija
ANTON PAD.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 25,2, najnižja 18,4, ob 19. uri 24,2 stopinje, zračni tlak 1015,1 rahlo pada, veter 4 km na uro severovzhodnik, vlaga 48-odstotna, nebo 2/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 10. in 11. junija se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo pa je 16 oseb.

UMRLI SO: 79-letni Mario de Pretis Cagnodo,, 80-letna Elisa Giurco vd. Mosetti, 62-letna Elisabetta Emanueli por. Cesare, 71-letni Carmine Di Filippo, 58-letni Marino Saletnik, 79-letna Francesca Cociancich vd. Vouk, 67-letna Luigia Minca, 25-letna Marisa Mondo, 80-letna Monica Tola vd. Billi, 88-letna Maria Pangos vd. Stocca, 91-letna Amelia Rinaldi vd. Zonta, 51-letni Renato Zerjal, 90-letni Vincenzo Loprieno, 81-letni Rocco Panella, 84-letna Nicoletta Tentor vd. Smundin, 42-letni Felice Čok.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Busolini, Ul. P. Revoltella 41, Pizzul - Cignola, Korzo Italia 14, Prendini, Ul. T. Vecellio 24, Serravallo, Trg Cavana 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

All'Esculapio, Ul. Roma 15, INAM, Al Cammello, Drev. XX. settembre 4, Alla Maddalena, Ul. Istria 35, Ciari - Crotti, Ul. Tor S. Piero 2.

NA PRVIH MESTIH CUFFARO, COLLI IN LOVRIHA

Navodila federacije KPI glede preferenčnih glasov

Seznam podpisnikov poziva slovenskih socialistov o preferencah za Pittonija, Volka in Kocmana

Tržaška federacija KPI je razdelila po sekcijah faksimile glasovnice za deželne volitve, na kateri so zaznamovane tri preference: Antonino Cuffaro, Mario Colli in Dušan Lovriha. Kot je znano imajo volivci v tržaškem volilnem okrožju možnost oddati štiri preferenčne glasove. Federacija KPI je torej svetovala svojim članom in volivcem tri kandidate, glede četrtega pa so razne variante in torej tudi možnosti, da volivci na različen način glasujejo. Po vseh volilnih predvidevanjih bo KPI izvolila na tokratnih deželnih volitvah štiri svetovalce v deželni svet. Kot je znano na listi KPI v tržaškem volilnem okrožju kandidirajo poleg Dušana Lovrihe še naslednji slovenski kandidati: Jan Godnič, Jelka Gerbec, Rudolf Grgič in Avgust Žerjal.

Pred dnevi smo objavili poziv slovenskih socialistov, da naj oddajo volivci, ki glasujejo za PSI, preferenčni glas načelniku kandidatne liste Pittoniju ter slovenskima kandidatoma Lucijanu Volku in Vojmiru Kocmanu. Ta poziv so podpisali naslednji slovenski socialisti: Josip Pečenko, Dušan Hreščak, Dušan Košuta, Branko Pahor, Nadja Pahor, Filibert Benedetič, Lojze Abram, Mario Magajna, Srečko Colja, Pavel Colja. Andrej Renar, Marino Bandi, Milan Čuk, Darko Jagodic, Mirko Križmančič, Marica Škabar in Valerija Kocjančič - Špela.

Predstavniki KD za razvoj Furlanije-Julijske krajine

Na vsedržavnem kongresu KD so zastopniki iz dežele Furlanije - Julijske krajine predložili resolucijo, ki so jo podpisali deželni tajnik stranke Tonutti in drugi zastopniki med katerimi posl. Belci. Kongres je resolucijo odobril.

V nji ugotavljajo mednarodno vlogo naše dežele, ki pa je iz objektivnih razlogov ekonomsko zaostala. Zato vabijo vlado in parlament, naj se zavzameta za razvoj Furlanije-Julijske krajine in v prvi vrsti naj zahtevata od Evropske gospodarske skupnosti, naj prizna našo deželo za obrobno in naj ji torej nudi pristojne podpore. Vlada naj tudi omili vojaške služnosti in naj dodeli potrebne prispevke za izvajanje razvojnih načrtov, kot predvideva 50. člen statuta naše dežele.

● **Sinoči je bila uradno umeščena** nova rajonska konzulta za zahodni Kras, se pravi za področje od Proseka in Kontovela do Križa. Najstarejši svetovalec, ki je predsedoval sestanku, je sporočil, da se bo konzulta začela redno sestajati po deželnih volitvah, nato pa je sestanek prekinil.

Jubilejni sejemski «fierini»

Tržaški velesejem bo kakor znano letos slavil 25. jubilejno ponovitev. Za to priložnost je vodstvo dalo pripraviti posebne zlate in srebrne kovance, ki bodo prišli v promet pod oznako «fierini». Kovancev bo dvoje vrst: srebrni in zlati; vrednost srebrnih bo znašala 2.500 lir, vrednost zlatih pa 10.000 lir. Zlati «fierin» bo imel na eni strani zaščitni znak velesejma in na drugi helebardo, srebrni pa bo imel prav tako na eni strani zaščitni znak sejma, na drugi pa pečat tržaškega mesta iz štirinajstega stoletja. Na obeh bo označena vrednost oziroma cena. «Fierini» bodo namreč v prodaji pri sejemski blagajni in pri blagajni Utat v Pasaži Protti in bodo v obtoku ves čas sejma. Pri omenjenih blagajnah jih bodo prodajali po 2.500 lir oziroma 10.000 lir, sprejemali pa prav tako kot zakonito plačilno sredstvo. Število kovancev bo v obeh primerih precej omejeno.

Na slikah sejemski «fierini».

Obvestilo patronata INCA

Tajništvo patronata INCA — CGIL obvešča vse zainteresirane, da bodo do vključno 30. junija lahko zaprosili za sledeče ugodnosti: vsi upokojenci, ki so jim po maju 1968 izplačali pokojnine tudi s prispevki prostovoljnega pokojninskega doplačevanja, lahko zahtevajo ponovno izplačanje s poenotenjem prostovoljnih in obveznih prispevkov. Vsem, ki bodo vložili prošnjo v navedenem roku, bodo izplačali novo pokojnino s potekom po 1. juliju 1972.

Obenem bodo vsi zavarovanci pri INPS, ki so imeli v preteklosti možnost vlaganja prostovoljnih prispevkov in so jim pozneje to možnost odvzeli, lahko ponovno zaprosili za ustrezno dovoljenje. Vsa možna pojasnila s tem v zvezi dajejo v uradih patronata INCA, in sicer v Trstu v Ul. Pondares 8, v Miljah na Trgu Galilei 4 in v Nabrežini na Trgu S. Rocco.

● **V tržaškem Časnišarskem krožku** prireja združenje «Italija — ZDA» večer pod naslovom: «Srečanje preko oceana». Ob 17. uri bo 14. junija skupina tržaških strokovnjakov za gospodarska vprašanja prisluhnila registraciji konference predsedniškega svetovalca Deana R. Hintona. Po tem se bo razvila debata za okroglo mizo.

Seja Sindikata slovenske šole

V četrtek, 14. junija, bo ob 17. uri odborova seja. Na dnevnem redu bodo: izvršeno delo, vpis v šolo in razno.

Izleti

SPDT organizira izlet z avtobusom, ob priliki drugega srečanja zamejskih planinskih društev, ki bo dne 17. junija 1973 na Ojsterniku (2052 m). Srečanje bo s planinskim društvom z Jesenic. Isti dan bo tudi izlet v Ukve, k Sv. Antonu in v Žabnice, kjer bo spored zabavnih tekmovanj s piknikom. Vpisovanje do 13. t.m. pri tov. Norči Zavadlal v Ul. Geppa 9 in na Proseku v trgovini «Šport Starc».

Razstave

Na sedežu devinsko nabrežinske letoviščarske in turistične ustanove v Sesljanu razstava «Cirkus v svetu». Otvoritev se ujema z začetkom turistične sezone.

V galeriji Tommaseo kolektivna razstava Devetta - Mascherini - Rosignano - Sormani - Spacal. Razstava bo odprta do 28. t.m.

V umetnostni galeriji Forum prva osebna razstava slikarja Alessia Otelija.

V galeriji Tergeste v Ul. Battisti 23 razstavlja Mariano Cerne.

Jutri bo odprl v občinski galeriji razstavo svojih del znani tržaški slikar Avrelij Lukežič, ki je za to priložnost pripravil nova dela, prvenstveno kraških in vsekakor domačih motivov. Razstavo, ki bo trajala do 21. t.m., bo odprl ob 18.30.

Prispevki

Namesto cvetja na grob dragega dr. Milka Perkana daruje Ema Tomažič 5.000 lir za šentjakobsko kulturno društvo. V isti namen daruje Olga Colja 2.000 lir in jo Ivanka Colja 2.000 lir za Šent-Franza z družino jakobsko kulturno društvo.

V spomin na dragega dr. Milka Perkana daruje Mimi Tomažič 5.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob dr. Bogomila Perkana darujejo Vera in družina Terčon 3000 lir za šentjakobsko kulturno društvo.

V počastitev spomina pok. dr Milka Perkana darujeta Sonja in Just Colja 2000 lir za Dijaško matico.

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče in brat

FELIČE ČOK

Pogreb pokojnega bo danes ob 15.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na katinarsko pokopališče.

Žalujoči žena Marija, sin Valter, hči Patricija in drugo sorodstvo

Katinara, 12. junija 1973

Šolska prireditev v Medji vasi

V soboto dopoldne so v prostorih osnovne šole v Medji vasi priredili lepo in prisrčno zaključno šolsko prireditev. Staršem in vaščanom so se otroci predstavili z bogatim in dobro pripravljenim sporedom. Vsi otroci, ki obiskujejo to šolo so prispevali k uspehu zaključne prireditve.

V prvi točki sporeda so otroci deklamirali nekaj pesmi, posvečenih materi in sicer: «Moja mati», «Sirota» in «Janičar». Nato so otroci iz prvega razreda recitirali tri otroške pesmi, medtem ko so otroci iz drugega razreda podali v zborni recitaciji pesmi «Igra» in «Na dvorišču». Učenci tretjega in četrtega razreda so deklamirali nekaj pesmi in uprizorili nekaj prizorčkov, ki opevajo lepoto narave. V teh pesmih in prizorčkih so otroci povedali kako je treba upoštevati in ljubiti naravo, posebno cvetje in drevesa. Otroci istih razredov so nato skupno deklamirali «Zajček» in «Moj psiček».

Prireditev je zaključil šolski zborček, ki je zapel: «Tam gori»... «Sinička», «Kosova svatba», «Prišla je miška» in «Sem deklica».

Prisotni so bili s prireditvijo zadovoljni ter ob vsaki točki sporeda posebno pa na koncu, nagradili nastopajoče z močnim aplavzom.

M. M.

Avto cesta mimo Trbiža

Na pobudo deželnega odbornika za urbanistiko De Carlija je bil v Vidmu sestanek predstavnikov javnih uprav iz Kanalske doline, na katerem so razpravljali o trasi bodoče avto ceste na območju Trbiža. Predstavniki prizadetih krajev so poudarili, da bi trasa avto ceste, kakršno predvideva družba SPEA (Zavod za industrijsko obnovo), škodovala turističnim in gospodarskim interesom področja, poleg tega pa bi kvarno posegla v naravno okolje. V tej zvezi so bile pripravljene tudi nekatere variante. Na sestanku so se načelno zedinili o tem, da bi družbi SPEA predlagali, naj bi speljala novo prometno žilo severno od Trbiža, tako da bi ostali travniki na južni strani mesta nedotaknjeni.

Nesreči na delu brez hujših posledic

Včeraj sta se pripetili dve nesreči na delu, ki na srečo nista imeli hujših posledic. Zgodaj zjutraj se je v livarni Italsider ponesrečil 32-letni delavec Battista Giovanni Sandre iz Drevoreda Campi Elisi 91. Med premikanjem težkega kosa litega železa, mu je ostal prst med železom in vrvjo, s katero so vzdigali tovor in tako mu je zlomilo prst desne roke. V bolnišnici, kjer so ga sprejeli v ortopedski oddelek, bo ostal na zdravljenju 25 dni.

Malo pred poldnevom pa se je ponesrečil v novem pristanišču 27-letni šofer Giorgio Zulian iz Sprehajališča sv. Andrea 40/2. Med upravljanjem premičnega žerjava je padel z višine dveh metrov in si zlomil roko. Na zdravljenju bo moral ostati 40 dni.

Padričarji in Gropajci na obisku v Šoštanju

Gostoljubni Šoštanj pri Velenju je v nedeljo z odprtimi rokami sprejel Gropajce in Padričarje. S tem srečanjem, ki bo vsem ostalo v prijetnem in nepozabnem spominu, sta vasici našega vzhodnega Krasa vrnili obisk Šoštanjcev v lanski jeseni. Tako po prisrčnosti in razsežnosti sprejema kot po pestrosti kulturnega programa in družabnosti je bilo vzdušje, ki so ga Padričarji in Gropajci podoživljali v Šoštanju, edinstven. S tem obiskom in z obojestransko izpričano željo, da bi se takšni stiki nadaljevali še bolj pogosto tudi v bodočnosti, so tako Šoštanjci kot Padričarji in Gropajci še enkrat potrdili globoko prepričanje o potrebnosti in koristnosti uresničevanja enotnega slovenskega kulturnega prostora. V okviru srečanja je bilo v Šoštanju, rojstni vasi pesnika in partizanskega junaka — mučenika Karla Destovnika - Kajuha, po katerem so lani poimenovali gropajsko padriško osnovno šolo, tudi slovesno odprtje slikarske razstave našega umetnika Klavdija Palčiča. Podrobneje bomo o nedeljskem srečanju v Šoštanju še poročali.

Kmalu v veljavi vsi sprejeti zakoni

Te dni so izšle številke 22, 23 in 24 uradnega vestnika dežele Furlanije - Julijske krajine. Upoštevajoč posamezne roke, bodo do 14. tega meseca stopili v veljavo vsi deželni zakoni, ki so bili izglasovani v drugi mandatni dobi. Teh zakonov je skupno 293. V letošnjem letu (od januarja do danes) je stopilo v veljavo 47 deželnih zakonov.

S SOBOTNE SLOVESNOSTI OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA

Prijeten poslovilni večer v slovenskem Dijaškem domu

Številno občinstvo so pozdravili ravnatelj Švab, predsednik domske skupnosti Figelj in predsednica Dijaške matice Kosminova - Pester kulturni spored

Kakor smo že poročali so v soboto zvečer priredili v Dijaškem domu «Srečko Kosovel» slovesen in prijeten poslovilni zaključni večer, ki ga prirejajo vsako leto ob zaključku šolskega leta in ki se ga je udeležilo kar precejšnje število staršev gojencev, prijateljev, bivših gojencev in nekaterih vidnih predstavnikov našega javnega življenja kot konzul SFRJ v Trstu Marinko Kosor, predsednica Dijaške matice Duša Kosmina, tajnik SKGZ dr. Darij Cupin ter predsednik Mladinskega krožka v Trstu Rado Starec.

Vse prisotne, goste in gojence, je najprej prisrčno pozdravil ravnatelj Dijaškega doma Edvin Švab, ki je med drugim dejal, da je bila na lanskem poslovilnem večeru slovesno sprejeta obveza, da bodo vložili vse svoje znanje, vso dobro voljo in napore za prilagoditev domskega življenja današnjim razmeram, stalno prisotna v letošnjem delovanju in bo stalno prisotna tudi vnaprej.

«Naše skupno življenje in delo je bilo vsestransko bogato z izkušnjami vseh vrst,» je dejal Švab, «doživeli smo izredno lepe in večkrat nepozabne dni; premagali pa smo tudi težave in krize, ki jih prinaša današnji tempo življenja». Vsem staršem in prijateljem naj povem, da je odnos do mladih, ki ste nam jih zaupali, slonel na prizadevanju in spoštovanju njihove osebnosti, ki je sicer spričo njihove mladosti — tega enkratnega privilegija v človekovem življenju — še neizkušena in nedograjena, zato pa toliko pristnejša. Dosledno spoštovanje tega odnosa pa ni ne za nas, ne za njih enostavna praksa. V medsebojnem zaupanju, obojestranski kritičnosti in avtokritičnosti ,v korektnosti moraš biti dosleden, sicer si prej ali slej osamljen. Postaneš suh list na cvetočem drevesu in odpadeš; nekaj takih suhih listov je med letom odpadlo».

Potem ko je ravnatelj Dijaškega doma spregovoril še o vlogi in delu domske skupnosti, to je skupnosti vseh gojencev, se je zahvalil vsem, ki so na kakršen koli način podprli Dijaški dom ter vsem, ki so se udeležili sobotnega večera ter s tem izpričali ljubezen in skrb za našo mladino.

Zahvalo je izrazil tudi gojenec in predsednik domske skupnosti Rado Figelj, ki je posebej poudaril, da bi ne smela biti vloga Dijaškega doma v zamejstvu samo zatočišče študentov, temveč predvsem širši center vse naše slovenske mladine, ki bi se spoznavala in vzgajala v naprednem slovenskem duhu. Dejal je, da se je v tem okviru ravno letos vselil v dijaškodomske prostore Mladinski krožek, ki uspešno pobira prve sadove.

Na koncu je spregovorila še predsednica Dijaške matice Duša Kosmina, ki je med drugim dejala, da morajo mladi odkrivati v učenju nekaj, kar ne pogojuje samo njihovo osebno usodo temveč tudi narod, kateremu pripadajo, kajti čim višji bo njihov študij, tem več bodo lahko koristili svojemu narodu v njegovem težkem boju za obstanek in uveljavitev v današnjem svetu. Ravnatelju in vsemu osebju je nato izrekla pohvalo in zahvalo za naporno, a vztrajno in nesebično delo pri vzgajanju in skrbi za vsestranski razvoj poverjenih jim mladih ljudi.

Uradnemu delu večera je sledil pester in bogat kulturni spored. Najprej je nastopil inštrumentalni kvintet «Pomlad» iz Ricmanj, ki je odigral nekaj veselih in poskočnih narodnih. Mlada domska folklorna skupina, ki jo vodita Marija Mrož in Ivo Funa in jo na harmoniko spremlja Nadja Kriščak, je nato prvič nastopila na domačem odru z Gorenjskim ter Pekovskim plesom. Kulturni spored je zaključil koncert moškega pevskega zbora «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela, ki ga vodi Ignacij Ota V prvem delu koncerta je zapel Jovančevo «Slovenska zemlja», Srebotnjakovo «Bori», Pahorjevo «Bilečanko», Saprankovo «Konjuh u planinom», Pirnikovo «Smrt v Brdih» in Simonitijevo «Bole mi leži». V drugem delu pa je zapel Försterjevo «Planinsko», Maroltovo «Ljubi konja paše», Žarovo «Pesem», ter Vrabčevi «Bratci veseli vsi» in «Zdravico».

Večer se je nato nadaljeval do poznega v prijetnem, družabnem vzdušju.

● **V četrtek, 14. t.m. ob 20.30** bo v dvorani p.d. «I. Grbec», Škedenjska ulica 124, razprava o temi «Dežela in vprašanja slovenske manjšine». Razpravo bo vodil dolinski župan in kandidat za deželni svet Dušan Lovriha.

● **Drevi ob 20.30 bo** umestitvena seja rajonske konzulte za vzhodni Kras. Seja bo na sedežu, Proseška ulica 28.

Z OBČNEGA ZBORA COOPITALIA

Iz Viareggia priporočilo o strnitvi zadružnih zvez

Večja enotnost potrebna tudi v Furlaniji - Julijski krajini

V Viareggiu se je zaključil 27. občni zbor organizacije Coopitalia, državnega konzorcija, ki skrbi za dobave raznega blaga konsumnim zadrugam članicam vsedržavne zveze zadrug. Zbora se je udeležilo okrog 400 delegatov, katerim je predsednik Checcucci prikazal lansko delovanje organizacije. Bilanca se je zaključila z uspehom, saj je organizacija v lanskem letu po nalogu včlanjenih zadrug nabavila za nad 110,5 milijarde lir blaga, promet pa je bil za 15 odst. večji kakor v letu 1971.

Občni zbor je na široko razpravljal o vprašanjih, ki zadevajo gibanje življenjskih stroškov v Italiji in pobude, ki jih lahko zadruge prevzemajo za zaviranje prekomernega naraščanja cen. V tej zvezi so ponovno poudarili veljavnost predlogov, ki so jih konsumne zadruge, sindikalne in druge demokratične organizacije naslovile na vlado in po katerih naj bi pristojni organi odpravili davek na dodatno vrednost na blago za široko potrošnjo, priznale Medministrskemu odboru za cene večje pristojnosti, prepovedale industrijcem navijanje cen brez ustreznega dovoljenja in uvedle javno nadzorstvo nad uvozom mesa in drugih prehrambenih proizvodov iz tujine. Poleg tega zadružne in sindikalne organizacije zahtevajo, naj bi industrijske družbe z državno udeležbo, ki se udejstvujejo na področju prehrambne industrije, vodile gospodarsko politiko, ki bi bila v skladu z interesi širokega kroga potrošnikov. Te družbe naj bi tudi organizirale razpečevalna središča ter jih prepuščala v režijo zadrugam.

Predsednik zveze zadrug Miana je v daljšem posegu zavzel odklonilno stališče do gospodarske politike Andreottijeve vlade in naglasil, da bo sedanja vlada pustila za seboj občutno krizo. Da bi se lahko izvlekli iz sedanjih težav, je nujno potrebna odločna politična preusmeritev, poleg tega pa je treba zadružništvu priznati vlogo, ki naj ga dvigne na raven drugih važnih področij italijanskega gospodarstva. V razpravo je posegel tudi predsednik združenja kmetijskih zadrug Bernardini, ki se je zavzel zlasti za tesnejše sodelovanje med kmetijstvom in zadružništvom. Govornik je nadalje načel vprašanje ekskluzivnosti zaščitnega znaka Agricoop in vprašanje formiranja cen na notranjem tržišču. Občni zbor je nato pozdravil ravnatelj Eurocoop Schön. Eurocoop združuje zadružne organizacije iz dežel Evropske gospodarske skupnosti in se je vidno okrepila s pristopom Velike Britanije k EGS. Eurocoop šteje danes 20 milijonov članov, 5.000 včlanjenih zadrug in 40.000 prodajaln. Njen letni promet se suče na višini 8 milijonov evrodolarjev.

Občnega zbora v Viareggiu se je udeležila tudi skupina zadrugarjev iz naše dežele, med njimi svetovalec Delavskih zadrug Giacchetti. V svojem nastopu je Giacchetti poudaril nujnost ustanovitve enotnega deželnega konzorcija, h kateremu naj bi pristopile vse zadružne organizacije iz Furlanije - Julijske krajine, ki pripadajo skupnosti Coopitalia in katoliški zadružni organizaciji Conitcom. Na koncu občnega zbora sta bila ponovno izvoljena v upravni svet organizacije Coopitalia zadrugarja Bellis iz Pordenona in Giacchetti iz Trsta.

S. G.

SKLEPI 8. POKRAJINSKEGA KONGRESA CGIL V MARINI JULII PRI TRŽIČU

USTVARITI POGOJE ZA GOSPODARSKI NAPREDEK IN SI ZAGOTOVITI PODPORO ZA DRUŽBENE REFORME

Odobrili so sklepno resolucijo, izvolili novi izvršni odbor in delegate za vsedržavni kongres, ki bo julija v Bariju

Z izvolitvijo novega pokrajinskega vodstva, nadzornikov, delegatov za vsedržavni kongres CGIL, ki bo prihodnji mesec v Bariju, ter odobritvijo sklepne resolucije se je v soboto popoldne zaključil v Marini Julii pri Tržiču 8. redni kongres Delavske zbornice, ki se ga je udeležilo okoli sto delegatov številnih kategorij.

Ob zaključku je spregovoril predstavnik vsedržavnega vodstva sindikalne organizacije dr. Ruggero Spesso, ki je v glavnem obravnaval vprašanja sindikalnega gibanja in gospodarstva, kakršna se kažejo iz osrednjega zornega kota.

Po tajniškem poročilu Elia Zulianija in petkovih diskusijah so se v soboto priglasili k besedi predstavniki številnih kategorij, med katerimi naj izrecno omenimo nastop predstavnika kovinarjev FIOM Renata Papaisa, ki je poudaril velik splošni pomen boja kovinarjev za delovno pogodbo in za reforme ter njihovo napredovanje v ustvarjanju sindikalne enotnosti. Spregovorili so še predstavniki delavcev elektriške stroke, delavcev v javnih službah, ki so svoja vprašanja povezali s splošnimi vprašanji, in drugi.

Delegati na kongresu so v svojih govorih predvsem zahtevali ustvarjanje ugodnih pogojev za dvig našega gospodarstva ter so obravnavali zlasti stvari, ki jih je potrebno uresničiti. Zahtevali so izgradnjo infrastruktur ter njihovo temeljito izkoriščanje. Še posebej so zahtevali razvoj tržiškega pristanišča in drugačno obliko uporabljanja državnih in deželnih sredstev, ki naj spodbudijo naš gospodarski razvoj, kot so prosta cona, krožni sklad itd.

Važno poglavje v razpravi so predstavljale družbene reforme, za katerimi mora stati celotno sindikalno gibanje. Vlada, dežela in krajevne oblasti pa se morajo politično obvezati, da jih bodo izvajale. Kongres je odločno podprl protifašistični boj italijanskega ljudstva, ki predstavlja pomemben prispevek pri utrjevanju demokracije in ustavnih svoboščin.

Ponovno so za tajnika goriške CGIL izvolili Elia Zulianija, medtem ko bodo organizacijo zastopali na vsedržavnem kongresu v Bariju Zuliani, Donda, Zaleteu in Seličeva.

Volilna zborovanja

Nocoj bo KPI priredila na Goriškem naslednja volilna zborovanja: v Štandrežu na trgu bosta ob 20.30 govorila pokrajinski svetovalec Jože Jarc in deželni svetovalec, nosilec liste, Fulvio Bergomas. V Jamljah, na trgu, bo ob 20.30 govoril kandidat prof. Venko Devetak. Na Vrhu, pred gostilno Pri Štefkovih, bo ob 21.30 govoril kandidat prof. Venko Devetak.

Za PSI bo v Ronkah nocoj ob 21. uri govoril nosilec liste odv. Cesare Devetag. Jutri, v sredo, bo v dvorani UGG govoril vsedržavni podtajnik PSI poslanec Giovanni Mosca. Zborovanje bo ob 19. uri.

Kmalu v Gorici služba medicine dela

Na goriškem županstvu je bil sestanek v zvezi z ustanovitvijo službe medicine na delovnem mestu, o čemer je občinski odbor že sklepal. Sestanka so se udeležili deželni odbornik za zdravstvo odv. Cesare Devetag, občinski odbornik za zdravstvo dr. Tullio Tomassich, direktor zdravstvenega inštituta na tržaški univerzi prof. Fredinando Gobbato, deželni direktor zdravstvenega urada dr. Santilli in občinski zdravnik dr. Bruno Gregorig.

V pričakovanju imenovanja sindikalnih zastopnikov, ki bodo tudi predlagali kraje in tovarne, kjer bi bilo treba pričeti z delom, so pričeli s pripravo vsega kar je v zvezi z uvedbo te službe.

Deželna uprava bo, na podlagi zakona štev. 54 iz novembra 1972, finansirala to delovanje. V sodelovanju s tržaškim univerzitetnim inštitutom bo goriška občina pripravila vse kar je potrebno za začetek operativnega dela.

Vpisovanje v slovenske osnovne šole

Državno didaktično ravnateljstvo osnovnih šol s slovenskim učnim jezikom obvešča, da bo vpisovanje v 1. razred na vseh osnovnih šolah od 20. junija do konca meseca v dopoldanskih urah.

V poštev pridejo otroci rojeni v letu 1967. Učenci ostalih razredov bodo avtomatično vpisani v naslednje razrede.

Manj blagovnega prometa v Portorosegi

V prvih petih mesecih tega leta se je v blagovnem pristanišču Portorosega promet zmanjšal v primerjavi z istim obdobjem leta 1972. V letošnjih petih mesecih so namreč z ladij raztovorili približno 400.000 ton blaga, kar znaša povprečno 78.000 ton na mesec.

V samem maju je v pristanišče priplulo 54 ladji, 6 iz tujih držav, s katerih so raztovorili približno 75.000 ton blaga. Na prvem mestu je gorilno olje s 27.000 tonami, sledijo les 20.000 ton, premog 9 tisoč ton, nato v manjših količinah železo, nafta, žitarice in razni železni izdelki.

Iz pristanišča so odpeljale ladje natovorjene predvsem z železom 100 ton; 57 ladji pa je zapustilo Portorosego praznih.

Javna dela na Plešivem

Na svoji zadnji seji je občinski odbor v Krminu sprejel nekaj sklepov o javnih delih, ki zanimajo prebivalce okolice, predvsem Plešivega. Deset milijonov lir bodo porabili za ojačanje javne razsvetljave na Plešivem. Denar je nakazal podtajnik Nicolazzi na prošnjo odbornika Gradnika.

Asfaltirali bodo tudi pot od državne ceste mimo hiše Mišigoj do stare smodnišnice in cesto od Bračana do Sv. Jurija. Za to bodo porabili devet milijonov lir. Notranjost bivše smodnišnice bodo očistili, tako da bo v njej park, kamor bodo lahko zahajali izletniki.

V kratkem bodo asfaltirali tudi cesto od Borgnana do sv. Fosce in od Montone do cerkve na Krminski gori.

Po pokrajniski cesti skozi Preval je ob praznikih veliko prometa. Pokrajina je cesto asfaltirala tik pred prvomajskimi prazniki. Prejšnji četrtek, ko je bil praznik, so nekateri domačini zabeležili samo popoldne več kot tisoč avtomobilov.

S PRIHODOM LEPEGA VREMENA

Povečano število prehodov čez državno mejo na Goriškem

V Benečiji so v maju zabeležili 57.479 prehodov ljudi

S prihodom pomladi in lepih dnevov se je število prehodov na Goriškem precej povečalo. Veliko število ljudi je namreč izkoristilo sončne in tople dneve, da se je opravilo na razne izlete po Jugoslaviji in še posebno po raznih letoviških krajih Slovenije. K temu porastku prehodov je treba še prišteti praznike, ki so jih imeli v Jugoslaviji v začetku maja. Takrat so namreč številni ljudje z onstran meje izkoristili priliko, da so prišli v Italijo nakupovat in na kratke izlete.

Številke prehodov v mesecu maju nam jasno dokazujejo ta dejstva: s potnimi listi je prišlo preko Rdeče hiše v Italijo 86.337 tujih državljanov, predvsem Jugoslovanov in Nemcev, ki so prišli na poletne počitnice v Gradež, Lignano in druge obmorske letovičarske centre vzdolž jadranske obale. Iz Italije pa je prestopilo mejo 85.866 tujih državljanov. Vedno s potnimi listi je Italijanov prestopilo mejo 190.830; v našo državo pa se jih je vrnilo 187.863.

S prepustnicami je Goričanov šlo v obmejne kraje Slovenije 485.712; Jugoslovanov pa je prišlo k nam 270.215.

Veliko število prehodov so tudi imeli na osmih mejnih prehodih v Benečiji, kjer je prestopilo mejo 57.479 oseb, od katerih 16.308 Italijanov ter 41.171 Jugoslovanov.

Nocoj v Sovodnjah šolska prireditev

V Kulturnem domu v Sovodnjah bo nocoj ob 20.30 šolska prireditev učencev sovodenjske osnovne šole. Nastopili bodo s petjem. recitacijami in prizorčki. Istočasno bo odprta razstava šolskih izdelkov in risb.

Nagrade za pesmi na števerjanskem festivalu

Nagrado za najboljše besedilo na tretjem zamejskem festivalu narodnozabavne glasbe, ki je bil prejšnji teden v Števerjanu, v znesku 1.000 din, dar revije «Antena» iz Ljubljane, je prejel Saša Martelanc z Trsta, za besedilo pesmi «Na dedovem borjaču», ki ga je izvajal ansambel «Kondor» iz Bazovice. Pokal trvrdke «Comet» iz Reggio Emilie je podelil zmagovalcu predstavnik revije «Antena» Evgen Jurič.

Nagrado za najboljšega harmonikarja v znesku 50.000 lir lir je prejel Viki Ašič iz Celja. Občinstvo je s svoje strani nagradilo ansambel kvintet «Planika» iz Soštanja za izvedbo skladbe «Na Štajerskem je spet lepo». Nagrado za najboljšo izvedbo v vsoti 100.000 lir je prejel ansambel «Planinski inštrumentalni kvintet» iz Radomlja, nagrado za najboljšo melodijo (130.000 lir) pa ansambel Rudija Bardorferja za izvedbo melodije «Pomlad v Števerjanu».

Komisijo so sestavljali prof. Zorko Harej iz Trsta, predstavnik revije «Antena» iz Ljubljane Evgen Jurič, glasbeni producent Tomaž Tozon iz Ljubljane. dr. Andrej Bratuš iz Gorice, Marinka Lašič iz Sovodenj in Ciril Terpin. Sodelovalo je petindvajset od napovedanih 22 ansamblov, v finale so jih prepustili 12.

Prosvetno društvo «SOVODNJE» priredi v Kulturnem domu v Sovodnjah v soboto, 16. junija ob 21.30

Koncert pevskega zbora iz MIRNA

Med odmorom bo pel

Sovodenjski nonet

Vljudno vabljeni!

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 17. junija avtobusni družinski izlet v Žabnice v Kanalski dolini. Tam bodo goriški planinci sodelovali na kulturno-športnem srečanju s planinci iz Trsta in z Jesenic. Vpisovanje na sedežu SPD v Ul. Malta 2 do četrtka, 14. junija.

SPD v Gorici priredi 17. junija vzpon na Ojsternik. Zbirališče bo v Ukvah ob 7. uri zjutraj. Na Ojsterniku se bodo Goričani srečali s planinci Planinskega društva z Jesenic.

Kino

Gorica

VERDI 21.00 Gledališka predstava.
CORSO 17.15—22.00 «Gli anni dell'avventura». R. Shaw in A. Banckroft. Barvni film.
MODERNISSIMO 18.00—22.00 «Stanlio e Olio alla riscossa». S. Laurel in O. Hardi.
CENTRALE 17.30-21.30 «Il boy friend». Txiggy in C. Gable. Barvni film.
VITTORIA Danes zaprto. Jutri ob 17.30—22.00 «La bambolona». U. Tognazzi in I. Rey. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO 17.30—22.00 «Vogliamo i colonelli». Barvni film.
EXCELSIOR 16.00–22.00 «Trappola per un lupo».
PRINCIPE 17.30—22.00 «Il furore della Cina colpisce ancora». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Konjeniki», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA «Dvojnik v težavah», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
DESKLE Prosto.
RENČE «Kavboji», ameriški barvni film ob 20.00.
PRVAČINA Prosto.
POTUJOČI KINO Grgar «Rektor v postelji», danski barvni film ob 20. uri.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83-349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Alla Salute, Ul. Cosulich, tel. 72-340.

SESTANEK JE BIL VČERAJ NA TRGOVINSKI ZBORNICI

Obnovitev zakona o prosti coni skrbi goriške trgovce in upravitelje

Minister za industrijo Mauro Ferri se je sestal z goriškimi zastopniki
Prikazali so mu nujnost obnovitve sedanjega zakona z določenimi spremembami

Trgovinsko zbornico v Gorici je včeraj obiskal minister za industrijo Mauro Ferri. Pozdravil ga je predsednik zbornice Delio Lupieri in mu podrobno prikazal zahteve Goričanov za obnovo zakona o prosti coni. To je najvažnejše vprašanje, ki danes zanima Gorico, je dejal Lupieri, od obnovitve tega zakona je odvisen razvoj našega gospodarstva. Potrebne pa so v obstoječem zakonu in zlasti v kontingentiranem blagu določene spremembe.

Razna pojasnila sta nato dala ministru predsednik zveze trgovcev Barnaba in ravnatelj zveze industrijcev dr. Veronese. Goriški župan se je dotaknil vprašanja dosedanjih prispevkov goriški občini, ki omogočajo tej, da izvede precej javnih del. V debato je posegel tudi prefekt dr. Molinari, ki je omenil pomanjkanje delovne sile v Gorici, kar lahko onemogoči možnost večjega industrijskega razvoja. V zvezi s tem je Lupieri dejal, da imamo pri nas pomanjkanje nekvalificirane delovne sile, imamo pa veliko mladih kvalificiranih ljudi, ki morajo drugam, ker doma ne dobe dela. Oglasila sta se nato še prof. Zucalli in predsednik pokrajine dr. Chientaroli.

Minister Ferri je soglašal z zahtevami Goričanov, ki hočejo obnovitev zakona o prosti coni. Vendarle je treba obstoječi zakon spremeniti, je dejal minister za industrijo. Obljubil je tudi svoje zanimanje, da bi na pristojnih mestih čimprej uredili to zadevo.

Delo Rdečega križa med šolskim letom

Goriški Rdeči križ je v tem šolskem letu opravil zelo važno nalogo, ko je v svojih ambulantah pregledal približno 1000 dijakov z Goriškega. Generično ambulanto, ki jo vodita dok. Emilio De Gressi junior in senior ter bolničarka Carmen Cumini in učiteljica Graziana Darica, so obiskali tudi dijaki slovenskih šol, in sicer 17 od trgovske šole, 34 od slovenskega učiteljišča in liceja ter 284 iz srednje šole v Ulici Randaccio.

Okulistična ambulanta je v teku šolskega leta pregledala 30 dijakov; za mogoče hibe pri sluhu so pregledali 924 dijakov; 18 pa so jih pregledali zaradi srčnih pomanjkljivosti.

Poleg tega pa so bolničarke Rdečega križa obiskale razne osnovne šole in tam generično pregledale učence in v slučaju, da so pri nekaterih našle določene bolezni ali telesne hibe, so jih takoj poslale na posebne zdravniške kontrole, oziroma so jim svetovale korektivno telovadbo.

Rdeči križ je bil tudi organizator natečaja za prvo pomoč in higieno, katerega se je udeležilo 77 dijakov srednjih in višjih šol.

Več nesreč na Goriškem brez hujših posledic

Na naših cestah so se v soboto in v nedeljo pripetile številne nesreče, ki pa so se na srečo končale brez hujših posledic za osebe. V teh dveh dneh se je namreč ranilo 9 oseb.

Pri Vilešah je padel z mopedom 58-letni kmet iz Sovodenj Giuseppe Marini, katerega so sprejeli v bolnišnico s prognozo okrevanja v mesecu dni zaradi zloma leve ključnice in lažjega možganskega pretresa.

Na Majnici sta trčila dva avtomobila. V enom sta se vozila 29-letni Bruno Gallo in 66-letni upokojenec Carlo Sessar, oba iz Trsta. V drugem vozilu je bil 33-letni mehanik iz Gorice Sergio Matiuzzi. V bolnišnico so sprejeli le upokojenca, ki se bo zdravil 20 dni zaradi zloma reber.

Drugo trčenje med dvema avtomobiloma so zabeležili pri Rubijah, kjer sta se ponesrečila 25-letni Massimo Ortalli iz Ul. Orzoni in 24-letni Jožef Brodič iz Ul. Carducci. V drugem vozilu se je peljal Roman Devetak iz Ronk, ki se je rešil brez poškodb.

V Ulici del Carso se je laže ponesrečil šofer Ferruccio Bernardis iz Ul. Campagnuzza 90, ki se bo zdravil nekaj dni.

Na Peči se je z svojim mopedom ponesrečil 18-letni Robert Devetak iz Sovodenj, ki se bo v bolnišnici zdravil 8 dni zaradi lažjega možganskega pretresa in odrgnin po telesu.

V Drevoredu 20. septembra je avtomobilist Giovanni Ussai podrl mopedista, 60-letnega delavca Alfreda Baisa. Ta se bo zdravil 4 dni zaradi lažjih prask.

Zadnja nesreča se je zgodila v Ulici Diaz, kjer je avtomobilist podrl pešca, 85-letnega Francesca Moro, katerega so v bolnišnici le obvezali.

V soboto zvečer malo pred enajsto uro so agenti goriške kvesture aretirali 32-letnega študenta Luciana Giaconija iz Ul. Morelli 43. Giaconi je v vinjenem stanju zmerjal uslužbence in kliente v kavarni Garibaldi. Ti so poklicali policiste in ko so ti prišli, je Giaconi še njih ozmerjal ter tako nadaljeval tudi v policijskem avtu in nato na kvesturi. Spravili so ga za nekaj dni v zapor v Ulico Barzellini.

Urnik poletnega zaprtja lekarn na Goriškem

Združenje goriških lekarnarjev je te dni javilo urnik zaprtja lekarn na Goriškem v poletnem času.

V GORICI bo lekarna Alesani zaprta od 16. julija do 11. avgusta; Baldini od 16. julija do 11. avgustu; D'Udine od 3. do 29. septembra; Marzini od 9. julija do 4. avgusta; Pontoni e Bassi od 18. junija do 14. julija; Provvidenti od 20. avgusta do 15. septembra; Tavasani od 13. avgusta do 8. septembra; Villa San Giusto od 6. avgusta do 1. septembra.

V TRŽIČU: Al Redentore od 9. do 29. julija; Rismondo od 20. avgusta do 9. septembra; Fabris od 22. julija do 12. avgusta; Centrale od 30. julija do 19. avgusta; San Nicolò od 6. do 26. avgusta.

V RONKAH: Moro Giustiniani od 4. do 24. junija; Olivetti od 27. avgusta do 16. septembra.

V KRMINU: Lucchi od 13. avgusta do 13. septembra; Stacul od 9. julija do 9. avgusta.

V ZAGRAJU: Cappuccio od 17. junija do 1. julija.

V FOGLIANU - REDIPUGLIJI: Di Marino od 8. do 22. julija.

V SAN CANZIANU: Rampino od 2. do 20. septembra.

V MOŠI: od 29. julija do 19. avgusta.

V LOČNIKU: od 2. do 22 julija.

Šolska prireditev na Vrhu

Tudi na Vrhu so imeli otroci tamkajšnje slovenske osnovne šole v soboto zvečer svojo zaključno prireditev. Nastopili so z recitacijami, pesmimi in raznimi prizorčki. Mali učenci z Vrha so številnim staršem ter prijateljem pokazali kaj so se med šolskim letom naučili in ponovili, celo povečali, uspeh lanske šolske prireditve. Na naši sliki vidimo pevski zbor vrhovskih otrok med nastopom.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da bo pogreb našega dragega

CIRILA BUDIHNE

na pokopališču v Zaloščah danes 12. junija ob 17. uri.

Soproga Anica s hčerkama Tanjo in Mirijam

Gorica, 12. junija 1973

EKONOMSKA INTEGRACIJA SOCIALISTIČNEGA SVETA

Nova strujanja med deželami SEV

Samo v zadnjih dveh letih je tako imenovani kompleksni plan - sprejet julija l. 1971 - na Vzhodu pokazal gospodarsko nekaj povsem novega

Kompleksni program socialistične ekonomske integracije, ki so o njem pred kratkim razpravljali v Pragi na rednem zasedanju predsedniki vlad, članic SEV, je v sovjetski gospodarski javnosti že bil deležen splošne pohvale. Pripisujejo jo politični potrebi trenutka, toda tudi novim vetrovom, ki so povzročili, da je zadnji dve leti «kompleksni program» razvalovil vzhodnoevropsko ekonomiko.

Razumljivo, opazno približevanje sovjetskega gospodarstva — sicer hrbtenice SEV — razvitemu kapitalističnemu svetu, zlasti ZDA, ZR Nemčiji in Japonski, se pač mora na neki način uravnovesiti z lastnimi ekonomskimi integracijami. Spričo tega se v moskovskih analizah dejavnosti SEV stalno poudarja pomen socialističnega sodelovanja na ekonomskem področju in pa proces zbliževanja njihovih ekonomik. Vse to bi moralo nekako odigrati vlogo materialnega, ekonomskega poroštva za politično ofenzivo miru SZ in ostalih socialističnih dežel.

Politekonomisti — torej na prvem mestu politiki, za temi pa ekonomisti — propagirajo na osnovi primera integracije SEV nove, višje oblike gospodarske integracije «ob upoštevanju ne samo nacionalnih, marveč tudi internacionalnih interesov bratskih dežel». Nedolgo tega je celo Fadejev, sekretar SEV, napisal, da je sodelovanje v okviru SEV «moč smatrati za začetek prenašanja v življenje leninskih idej o tem, da bo proletariat, ko zmaga, razvijal svojo ekonomiko po enotnem načrtu.»

Če pa snamemo politične okraske z ekonomske proze, postane navzlic temu docela očitno, da je tako imenovani «kompleksni program» sprejet julija 1971, samo v teku zadnjih dveh let že pokazal na Vzhodu nekaj novega.

Spremembe prihajajo do izraza predvsem v pristnejši ekonomski koordinaciji planov dežel - članic SEV. Od začetka letošnjega leta pa pospešeno delajo na usklajevanju razvojnih načrtov že za naslednje petletje — od l. 1976 do 1980. Za posamezna področja — predvsem energetiko in surovine — pripravljajo dolgoročne prognoze, do l. 1990. Zatem bi moralo priti do njihove uskladitve med deželami članicami SEV. Povedano v enostavnejšem jeziku, ta koordinacija planov ima izjemen pomen, ker se v tem smislu že porazdelujejo posli — zlasti v važnejših panogah energetike, proizvodnje strojev, elektrike — za bodočih deset, dvajset let.

Usklajevanje planov na surovinskem področju je tudi na teh gospodarskih koordinatah prineslo s seboj novost: skupna vlaganja zainteresiranih dežel s surovinsko bazo. Led je bil nedavno prebit s skupnimi naložbami petih članic SEV (Bolgarije, Poljske, Madžarske in DR Nemčije) v sovjetski Sibiriji za izgradnjo celuloznega kombinata v Ust Ilimsku, katerega proizvodna kapaciteta bo znašala 500.000 ton letno. Izdelan je že tudi podoben načrt za pridobivanje azbesta, pravtako v SZ. S takimi skupnimi vlaganjimi v predelovalno gospodarstvo, dežele SEV zagotavljajo v SZ surovine in energijo za daljše obdobje, zlasti danes, ko je v svetu tako veliko pomanjkanje po teh proizvodih.

Nadalje so med deželami — članicami SEV začeli ustanavljati mešana mednarodna gospodarska združenja, kot so «Intermetal», «Interhim», «Interatominstrument».

Nove planske materialne tokove so začele spremljati tudi finančne novosti. Tako imenovani transferabilni rubelj — kolektivna valuta članic SEV — prevzema nase razne funkcije pravega denarja. To je najprej občutiti v Mednarodni banki za gospodarsko sodelovanje, kjer je obseg bančnih operacij znašal lani okrog 43 milijard prav transferabilnih rubljev. Transferabilni rubelj postaja vse bolj prisoten v Mednarodni investicijski banki dežel SEV. Ta banka, ki je bila osnovana ob priložnosti sestavljanja kompleksnih programov l. 1970, že kreditira izgradnjo in rekonstrukcijo kakih tridesetih objektov v deželah SEV, in to v višini 316 milijonov transferibilnih rubljev, od tega okrog polovico v konvertibilni valuti.

Uvedba teh denarnih in finančnih elementov v medsebojne odnose potrjuje sicer v kompleksnem programu že deklarirani namen dežel SEV, da bi se v koordinaciji planov vse bolj izkoristili denarno - blagovni odnosi. K temu cilju se kompleksni program približuje po dveh poteh. Prvič z usklajevanjem notranjih tečajev denarja s transferibilnim rubljem, da bi prišli do konvertibilnih nacionalnih valut, in drugič z usklajevanjem notranjih odnosov cen.

Znatno se je tudi začel SEV odpirati do tretjih dežel. Doslej je v njem imela samo Jugoslavija poseben status (lani je bila v svojstvu polnopravnega člana sprejeta Kuba). Pred dobrim mesecem je bil podpisan sporazum o odnosih SEV s Finsko. Tako je prvič neka nesocialistična dežela postala opazovalec v SEV. Zelo so napredovala pogajanja o možnosti, da bi Iraku dovolili položaj opazovalca. Pred kratkim so se predstavniki mehiške diplomacije v Ženevi izredno ugodno izrazili o tem, da bi se v svojstvu opazovalca znašla v SEV tudi Mehika. Omenjata se še Iran in Bangladeš.

SEV, kot ekonomska integracija, išče tudi nove formule za pogajanja z Evropsko ekonomsko skupnostjo, kar je bil Leonid Brežnjev napovedal že pred pol leta, ob svojem obisku v Bonnu pa je o tem problemu razpravljal tudi z Brandtom.

Ta zgoščeni prikaz novih strujanj, ki jih je v SEV vnesel kompleksni program, je zlasti zanimiv toliko, kolikor potrjuje pot, ki ji spričo objektivnega in subjektivnega razvoja nujno ima slediti socialistični svet, a to je pot vse obširnejše integracije zlasti proizvodnih procesov najprej med socialističnimi deželami, nato pa tudi med temi in drugimi deželami sveta.

Hribe moraš globoko doživeti če hočeš, da ti nekaj pomenijo

(Nadaljevanje iz nedeljske štev.)

Visokogorska trava je bila na debelo posuta z alpskim cvetjem. Legel sem na tla z razprostrtimi rokami in dobesedno zaril nos v opojne dišave cvetov in trav. Soparno je bilo, z juga so začeli drveti oblaki in se poditi izza grebena nad nama. Andrej je silil na vrh, saj je bilo že precej pozno.

«Res, Kugy si ne bi mogel izmisliti lepšega imena za te police,» sem si mislil in nerad zapustil tisti raj cvetov.

Ura je bila skoraj pet, ko sva po grebenu trudna končno dospela na vrh. Nikoli še nisem tako močno in doživeto občutil kak trenutek. Ponos, veselje in neizmeren mir so se prepletali v meni. Prvič sem res dojel, kaj pomeni «priti na vrh». Vedel sem namreč, da mi vrh ni bil kar mimogrede podarjen; zanj sem se moral boriti, potiti, truditi; premagati sem moral dolgo pot, težave in utrujenost. Krasen pogled na Zajzero mi je bil v še večje zadoščenje.

Oblaki so se kopičili. Na južno stran se ni nič videlo; vse je bilo zavito v meglo. Za hip je tedaj pokukalo sonce za najinimi hrbti in ... čudo! Naenkrat sva zagledala pred sabo na oblaku najini senci obdani z avreolo! Ne da se popisati, kar sem tedaj doživel.

«Veliko srečo imaš», je prelomil svečani molk Andrej. «Velikokrat sem že bil v gorah, tega pojava pa še nisem doživel».

Na hitro sva nekaj pojedla, fotografirala in se jadrno odpravila po južnem pobočju proti zavetišču Corsi. Na utrujenost sva čisto pozabila, noge so kar same hitele naprej. V rekordnem času sva prispela do koče.

Naročila sva si avstrijsko pivo in nato pred kočo zadovoljno pila.

«Tako dobro razpoložen bi rad ostal na veke!» je vzdihnil Andrej in dal sem mu prav, kajti tudi sam sem se odlično počutil.

«Hudiča, ura je že skoraj sedem!» sem nenadoma planil na noge.

«Do Zajzere morava še pred nočjo!» je pritrdil Andrej «Tile oblaki tudi nič dobrega ne obetajo».

Pobrala sva najino šaro, poravnala račun in jo mahnila po široki stezi proti sedlu Lavinal dell'Orso. Pot je bila udobna in hitro sva napredovala. Težave so se začele, ko sva jo morala mahniti navzgor proti sedlu. Oglasila se je utrujenost in le s težavo sva vsa zasopihana po strmi travi in krušljivih skalah dosegla naš trenutni cilj. Na drugi strani je Zajzera zijala globoko pod nama, že vsa v senci.

«Hvala bogu, sedaj drži pot le navzdol», sem olajšano zinil.

Spustila sva se po strmem grušču in bolj drsela kot hodila. Poti ni in ni hotelo biti konec. Melišče je prešlo v večje kamenje, nato v skale. Začenjali so se mecesni.

«Tu gori je stalo nekoč zavetišče Mazzeni, a je pogorelo,» je pretrgal molk Andrej.

Ni se mi ljubilo dosti klepetati. Lavinal dell'Orso je že pogoltnila megla. Pretil je dež. Zasopla sva hitela naprej. V gozdu naju je zajela tema. Najini koraki so zamolklo odmevali po kamenju. Stalno sem se spotikal; videl nisem že nič več in sledil le korakom prijatelja, ki sem jih slišal nekje pred mano.

Naposled sva se prebila skozi tisto črnino do beline, ki sva jo zadnje minute videvala pred seboj. Ugotovila sva, da je bila belina prod Zajzere. Po njem sva pritavala naposled do okrepčevalnice na koncu doline.

Izmučena sva popadla na klop in naročila čaja z rumom; oziroma dva čaja in tri kozarčke ruma, kajti prvega sem s tresoco roko zlil mimo skodelice na mizo.

Medtem se je ulilo. Preostala nama je še cela pot do Ukev po dežju. Vendar se za to nisva dosti menila in raje pripovedovala o svoji turi natakarici in italijanskima zakoncema, ki sta se zanimala odkod prihajava tako pozno zvečer. Kako da sva zmogla tako dolgo in naporno pot? Koliko časa sva hodila? Je žleb nevaren? so se vrstila vprašanja. Čutil sem se res pravega alpinista, ko sva z Andrejem odgovarjala in skušala vse skupaj prikazati kot da ni nič posebnega.

«Pa bosta tukaj prenočila, seveda?»

«Žal ne, do Ukev še morava».

«S tem dežjem?»

«Ni drugače!»

Mož in žena sta se spogledala.

«Sicer ne dajeva rada mesta štoparjem, a prave planince kot sta vidva, rade volje potegneva do Ukev.»

«Prava mana z neba!» sva se olajšana spogledala.

Tako se je končal tisti dan. Pa ne mislite, da je bilo s tem vsega konec! V postelji nisem vso noč zatisnil očesa. Pa ne zaradi razburjenosti nad doživetjem — bil sem preveč utrujen — temveč zaradi žuljev, ki so me zaboleli, komaj sem si sezul gojzarje.

Naslednje jutro me je čakala prava operacija. Legel sem na klop, na trebuh. Boris se mi je s svojimi stotimi kilogrami vsedel na hrbet in mi držal zapestja Anica pa mi je ljubeče stiskala roko. Kirurga se je šel prav Andrej. Ne bom vam pripovedoval, kako je stvar potekala, ker mi moje zadržanje ni bilo v veliko čast. V svoje opravičilo naj vam povem, da o žuljih skoro ni bilo več sledu: ostali sta le dve do mesa zdrgnjeni in krvavi rani.

«Kako si le mogel hoditi v takih okoliščinah?» so me spraševali.

«Saj jih skoro nisem čutil!» sem jim odvračal. Še zdaj pa ne vem od prevelike utrujenosti ali od prevelikega uživanja lepot tistega dne.

Nekaj tednov kasneje sva z Andrejem v Trstu srečala Vando:

«Si dala razviti film, ki sva ga slikala na Višu?»

«Ojej, žal mi je! V Ukvah sem ves čas mislila, da je aparat poln. Ko sem prišla domov sem pa videla, da sem kupljeni film pozabila vstaviti!»

Nekaj let kasneje sem začel hoditi v planine. Najprej za krajša obdobja, nato pa vse bolj pogostoma. Najprej na lažje vrhove, nato pa na težje. Gore so mi dajale vedno veliko zadoščenje in me niso nikoli razočarale. Večkrat pa se nasmehnim, če pomislim, da se je moja ljubezen do gora rodila prav iz tistih bolečih žuljev.

Peter Suhadolc

Z nedeljske šagre na Krmenki

Kakor pišem v kratkem poročilu, je na «šagri» sodelovala ricmanjska godba

Nastopil je tudi domači pevski zbor, ki nosi ime po skladatelju Venturiniju

V programu so sodelovali tudi plesalci folklorne skupine iz dijaškega doma

Pogled na del množice, ki je prihitela na lepo prireditev na Krmenki

Na Krmenki, prav blizu znane gostilne Adamič je bila v nedeljo že druga «šagra», ki s ponovnim uspehom skoraj zagotavlja, da bo postala tradicionalna prireditev tega kraja. Mladina od Domja, z Lakotišča in same Krmenke kaže veliko dobre volje in požrtvovalnosti in se nanjo lahko povsem zanesemo, da ne bo odjenjala niti v primerih ko ne bo lahko, saj je tudi te dni delala kot za stavo, da je bilo v nedeljo popoldne ko je začelo prihajati občinstvo, vse nared. Seveda niso vsega zmogli mladinci sami. Na pomoč so jim priskočili tudi starejši ljudje, njih starši in prijatelji, tako da je bilo zares vse lepo pripravljeno in da je vse potekalo kot bi prireditev vodili izvežbani in preizkušeni ljudje.

Toliko o prireditvi v celoti. Toda «šagra» na Krmenki ni bila le «šagra», na kateri bi se bil gost lahko najedel in napil in morda tudi nekajkrat zavrtel, kajti mladina je pripravila gostom tudi primeren kulturni spored. Domačinka Doriana Kofol je v imenu domače mladine pozdravila množico, kajti prireditve se je udeležila res prava množica, in med drugim rekla:

«Tudi letos smo priredili «šagro», ker smo prepričani, da bomo to lepo prireditev obnovili vsako leto. «Šagra», ki nas spominja na lepe stare čase, je ena izmed tistih priložnosti, ko se stari in mlad rod srečata in vzpostavita tiste spontane prijateljske odnose, ki jih v današnjem življenju tako pogrešamo».

Nato je Doriana Kofol napovedala program, ki je obsegal celo vrsto tock, ki jih bomo tudi mi samo na kratko navedli. Najprej je nastopila godba na pihala iz Ricmanj, ki je pod vodstvom dirigenta Krizanovskega zaigrala več umetnih narodnih in partizanskih. Nato je nastopil mešani pevski zbor iz Mačkolj, ki je pod vodstvom Dušana Jakomina zapel tri pesmi. Koj za zborom iz Mačkolj je stopil na oder zbor PD «Valentin Vodnik» iz Doline, ki je pod vodstvom Ignacija Ota zapel štiri pesmi. Ricmanjska godba je nato zaigrala tri skladbe, med katerimi tudi Bachovo «Pomladansko prebujenje». Ricmanjcem je sledil nastop mešanega zbora PD «France Prešeren» iz Boljunca, ki je pod vodstvom Draga Žerjala in ob spremljavi boljunskega tamburaškega ansambla zapel štiri pesmi, med katerimi dve dalmatinski.

Kot zadnji med zbori je nastopil domači moški zbor PD «F. Venturini», ki je tudi zapel štiri pesmi, med katerimi Venturinijevo «Bazovico».

Zadnja točka tega res lepega in bogatega sporeda je bil odličen nastop folklorne skupine Slovenskega dijaškega doma iz mesta, ki je izvedla venček gorenjskih narodnih plesov ob spremljavi harmonike.

Po končanem kulturnem programu si je množica gasila žejo z domačo kapljico, mlajše občinstvo pa si je brusilo podplate do pozno v noč ob glasbi ansambla «Kras».

Sinoči pa je bil zaključni večer samo s plesom.

M. M.

STRNJEVANJE AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE

Bodo manjša podjetja zdržala ves pritisk?

Preverjanje zmogljivosti na prostem trgu, brez carinskih ovir - Francoske tovarne že sedaj deficitarne - Neurejeno stanje na trgu

Z vstopom Velike Britanije, Irske in Danske v Skupno evropsko tržišče se je razmerje sil med proizvajalci industrijskih vozil deloma spremenilo in se bo gotovo pospešil tudi proces koncentracije kapitalov. Že pred časom se je na ta dogodek najbolje pripravila nemška družba Daimler - Benz, ki je zgradila ob Renu novo tovarno. Tovornjaki mercedes so si danes zagotovili že 15 odstotkov belgijskega in holandskega ter 5 odstotkov francoskega trga.

Manjši evropski proizvajalci, ki so že bili v podrejenem položaju zaradi premoči Fiata in Mercedesa, se bodo morali danes spoprijeti še z angleškimi velikimi koncerni in sicer Fordom, Bedfordom in Leylandom. V zadnjih časih so namreč angleški projektanti pripravili za trg novo serijo vozil, ki so baje najprimernejša za evropske kontinentalne zahteve. Tovornjaki so mnogo lažji od običajnih in so zaradi tega tudi mnogo cenejši. Njihova tehnično - amortizacijska doba je pa seveda krajša.

Odprava carinskih pregrad bo pripomogla k preverjanju na prostem tržišču vseh osnovnih nasprotujočih si teorij: na eni strani dobimo Mercedesova, Fiatova in Berlietova vozila, ki imajo vgrajene izredno močne motorje in so zaradi tega hrupna a vendar draga. Na drugi strani bomo pa imeli že omenjeno angleško trojico (Ford, Bedford in Leyland), ki skuša na vse načine znižati proizvodne stroške, pa čeprav na škodo kakovosti vozil. Med tem časom si je družba Ford že zagotovila dober del belgijskega in holandskega tržišča in se je začela uveljavljati tudi v Italiji na škodo Fiata.

Tovarna Leyland pa pripravlja posebno 40-tonsko vozilo, namenjeno kontinentalnemu trgu. Tovarna počasi razvija svoj proizvodni načrt, ker si skuša prej urediti mrežo servisnih delavnic; tovarna Bedford, ki je povezana z Opelom, pa ima že dobro razvejano mrežo in zaradi tega je že danes mnogo lažje spravila v promet svoja lažja vozila.

Kaže torej, da se bodo angleške tovarne vedno bolj specializirale v lažjih vozilih, ki so danes kakovostno najboljša v Evropi. Italijanska in nemška industrija pa bosta skušali izpodriniti z Angleškega težka vozila Volvo in Scania.

Manjše tovarne ali tovarne izven evropskega skupnega trga skušajo sedaj združiti svoje proizvodne načrte in moči. Tako so izdelali skupni okvirni načrt nemška KHD, holandska DAF, francoska SAVIAM in že omenjena švedska VOLVO. Tovarne bi morale združiti del svojih sredstev in ustvariti novo vozilo. Kaže pa, da partnerji niso najbolje izbrani, da bi se lahko uspešno zoperstavili konkurenci industrijskih velikanov. Francoske tovarne so že danes deficitarne in lahko poslujejo le na osnovi znatne državne podpore. Družba Volvo je zainteresirana za sodelovanje tudi z francosko družbo Berliet, še posebno zaradi njene servisne mreže, a kaže, da ne bo mogoče najti ugodne rešitve prav zaradi francoskih previsokih proizvodnih stroškov.

Med tem časom je holandska DAF prodala tretjino svoje glavnice ameriški družbi International Harvester. In to v upanju, da bo lahko kompenzirala manjšo prodajo na evropskem trgu z izvozom v ZDA.

V prihodnjih letih bi morali torej doživeti veliko racionalizacijo v proizvodnji industrijskih vozil. Manjše tovarne bodo vedno težje osvajala nova tržišča, še več, po vsej verjetnosti bodo delno zgubila že osvojena, zaradi konkurence velikih koncernov.

Poleg tega je ta industrijska panoga vsaj trenutno v krizi. V Zahodni Nemčiji proizvodnja presega povpraševanje, v Italiji je pa povpraševanje padlo zaradi splošne gospodarske stagnacije. Tudi to neurejeno stanje na trgu bo negativno vplivalo na obstoj manjših tovarn, ki ne razpolagajo z zadostnimi kapitali, da bi lahko premostile kritično dobo. Kaže torej, da bomo prav v tej industrijski panogi doživeli v bližnji bodočnosti koncentracijo kapitala, kot posledico razširjenega skupnega evropskega trga. Prihodnja leta pa nam bodo pokazala, če in katere manjše industrije so premostile krizo in dobile svoj življenjski prostor.

ODO KALAN

Naglo naraščanje ljudi

V treh dneh za dva Trsta ljudi

RIM, 11. — Organizacija združenih narodov za prehrano in kmetijstvo FAO, ki ima svoj sedež v Rimu je konec maja objavila zanimive podatke o prebivalstvu na zemlji in tudi o čedalje manjšem pridelku prehrambenega blaga. O podobnih podatkih smo že večkrat govorili in hkrati poudarjali nevarnost, ki izhaja iz prenaglega naraščanja prebivalstva na svetu, vendar se bomo tokrat ponovno vrnili k zadevi, ker so podatki najnovejši in hkrati najbolj preverjeni. Iz poročila namreč zvemo naslednje:

Pred nekaj več kot desetimi leti je živelo na zemlji tri milijarde ljudi, toda že leta 1974 bi morala zemlja hraniti štiri milijarde ljudi. Vsako leto se namreč rodi na svetu 130 milijonov ljudi. Ker pa jih na leto umre 53 milijonov, znaša prirodni prirastek že obilnih 77 milijonov, to se pravi, da se v enem desetletju število prebivalstva na zemlji poveča za 800 milijonov. Če te številke razčlenimo na še manjše časovne razmahe, pomo dobili še bolj zanimive podatke.

Vsak mesec se na zemlji rodi 6 milijonov ljudi, vsak dan se rodi 200 tisoč novih prebivalcev naše «solzne doline». 200 tisoč ljudi pa je že množica, ki je vredna vsega spoštovanja, saj bi v treh dneh to naneslo za dva Trsta ljudi. Vsako uro pa se na svetu rodi 8 tisoč otrok, vsako minuto 130, vsako sekundo pa privekata na svet dva otročička.

V zvezi s tem naglim naraščanjem števila ljudi so znanstveniki že zdavnaj začeli opozarjati svet na nevarnost, ki jo to predstavlja.

Drugod po svetu pa se ubadajo z obratnim pojavom, namreč z izredno majhnim številom rojstev, tako da smo priča tako imenovani depopulaciji, to se pravi, da več ljudi umre kot se rodi. Depopulacijo srečujemo v Franciji, v Zahodni Nemčiji, v Bolgariji, kar v vseh skandinavskih deželah in tudi kje drugje, na primer v hrvaškem delu Jugoslavije, kjer nameravajo v kratkem izdati zakonske predpise, ki bodo zagotavljali porodnicam leto dni dopusta, da bi se s tem vzpodbudilo več rojstev.

Hrvaški naivci v Rimu

Jugoslovanska umetnost se ne uveljavlja v svetu le zaradi visoke ravni grafične barve, pač pa prihajajo vedno bolj do izraza tudi jugoslovanski naivci, ki odpirajo razstave po vseh večjih središčih. Pred nedavnim so odprli razstavo tudi v strogem centru «večnega mesta», v Rimu, kjer so v galeriji v Vicolo della Aquila 14. oziroma na Trgu San Pantaleo razobesili na stene zelo veliko slik kakih dvajset hrvaških naivcev, med katerimi sta oba Generalića, Ivan in Josip, nadalje je tu Antun Bahunek, tu sta Joška in Mirko Horvat, tu sta Mišo in Josip Kovačič, tu je znani Ivan Lacković, tu je prav tako znan Ivan Rabuzin, pa tudi oba Večenaja in Josip Džalski so tu.

Galerijo vodi Aminta Paglioli Balducci, ki je razstavišče uredila v kleti neke stare palače in ki namerava nadaljevati s to dejavnostjo, ker so začetki zares obetavni, saj nam je zaupala, da ji hrvaška umetnost gre dobro v promet. Vrhu tega ima dobro pomoč pri izbiri del in sodelavcev, kajti k sedanji zbirki del jugoslovanskih oziroma hrvaških naivcev je pripomogla tudi pevka Barbierijeva, ki je prevzela pokroviteljstvo nad dejavnostjo galerije.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Kljub začetnim težavam lahko mirno nadaljujete začeto delo. Na dan bo-do prišli problemi sentimentalnega značaja.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Verjetna sprememba stalnega okolja. Povečal se bo krog prijateljev. Prijetno srečanje.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Ne dovolite, da bi se nesporazum spremenil v sovraštvo. Upoštevajte današnje razpoloženje ljubljene osebe.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Poslovni uspehi bodo povečali vaše finančno ravnotežje. Če niste prepričani v vašo tezo, je bolje da ne vztrajate.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Izkoristite trenutno raztresenost vaših nasprotnikov za izvedbo neke zamisli. Nova simpatična spoznanja.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Neko delo, ki ste ga opustili, vas bo znova začelo zanimati. Koristno potovanje čustvenega značaja.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Ugodni jutranji predlogi. V ljubezenskih zadevah dobre perspektive. Prijeten večer v krogu prijateljev.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Vaša natančnost bo prispevala k rešitvi zapletene naloge. Znaten ugled v novi družbi.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Dobre perspektive v zvezi z nekim potovanjem. Nobenih ovir na novozačrtanem programu. Spor v družini.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ne spreminjajte idej brez dobrega premisleka. Če bo družinsko vzdušje napeto, ravnajte z diplomacijo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Vznemirljivost za vsako malenkost. Kolektivno delo vam bo v utehe. Dobili boste pismo.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Nudila se vam bo priložnost za dokaz vase velikodušnosti. Neupravičena ljubosumnost. Sreča pri igri.

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 12. JUNIJA 1973

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Pratika; 12.50 Pihala; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino: 18.30 Komorni koncert; 18.50 Glasbena beležnica; 19.10 Odmevi kmečkih puntov v slov. literaturi; 19.25 Program za najmlajše: 20.00 Šport; 20.35 Verdijev «Trubadur»; 23.00 Četrt ure v New Orleansu.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 16.20 Kulturni pregled

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Jutranja glasba; 8.40 Glasba za dobro jutro; 10.00 Otroški kotiček; 10.15 Z nami je...; 11.15 Orkester Valdor: 11.30 Najlepše pesmi; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Plošče; 14.40 Juke box; 15.30 Jug. pesmi in plesi; 15.45 Plošče za relax; 17.40 Polifonični zbor; 18.00 Kje bomo letovali?; 18.45 Trio «Ars Nova»; 19.00 Parada orkestrov; 20.00 Domači pevci; 20.30 Prenos RL; 21.00 Glasba v večeru; 21.40 Zborovsko petje; 22.00 Dva orkestra; 22.30 Skladbe Dani la Švare; 23.35 Današnji ritmi.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.30 Četrti program; 14.00 Ital. popevke; 15.10 Program za mladino; 17.05 «Sončnica»; 19.10 Sindikalno ekonomska panorama; 19.25 Tenorist L. Malavasi in baritonist G. Savoiardo; 20.20 Donizettijeva «Lucia di Lammermoor»; 22.20 «Andata e ritorno».

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Aznavour in «I profeti»; 8.54 Orkester; 9.15 Pred nakupi; 9.50 Radijska nadaljevanka; 10.05 Plošča za poletje; 10.35 Na vaši strani; 12.40 «Alto gradimento»; 13.50 Kako in zakaj? 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno govorni spored; 17.30 Posebna reportaža; 17.45 Telefonski pogovori; 20.10 «Andata e ritorno»; 22.43 Dostojevski: «Zločin in kazen».

III. PROGRAM

10.00 Koncert; 11.00 Fantazije za klavičembalo; 11.40 Sodobna ital. glasba; 12.15 Glasba skozi čas; 13.30 Haydn in Giuliani; 14.30 Dunajski festival; 16.00 Bachove skladbe; 17.20 Strani iz albuma; 17.35 Klasični jazz; 18.15 Gospodarska rubrika; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Sindikati na Angleškem; 19.15 Koncert; 21.30 Melodrama.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 14.00, 20.30 Poročila; 7.50 Na današnji dan; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Radijska šola: Značilnosti naših gora; 10.35 Slovenski zbori; 11.20 Pri vas doma; 13.10 Melodije; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Z domačimi ansambli; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Kaj vam glasba pripoveduje; 15.30 Ansambel F. Puharja; 15.40 «Na poti s kitaro»; 16.40 Melodije; 17.00 «Vrtiljak»; 17.40 Naš podlistek — Asturias: Bik; 18.10 Simfonični koncert; 19.00 Aktualnosti; 19.15 V torek nasvidenje!; 19.45 Narava in človek; 20.15 Ansambel T. Žagarja; 21.00 Prodajalna melodij; 21.30 Ferenc Karinthy: «Glasovi v prazno» — radijska igra; 22.15 Lahka glasba; 23.15 Popevke; 00.05 A. Podbevšek: Pesmi; 00.15 Solistična in ansambelska glasba.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Življenje v Veliki Britaniji; 13.00 Slikanice; 13.30 Dnevnik; 17.00 Program za otroke; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.15 Risani filmi; 18.45 Božnja oddaja; 19.15 Šport za vsakogar: Kolesarstvo; 19.45 Športne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Policijske kronike; 22.30 Besedo imajo sodniki; 23.30 Dnevnik.

II. KANAL

18.30 Oddaja za gluhoneme; 21.00 Dnevnik; 21.20 «Ma che tipo è?»; 22.20 Glasbeni spored.

JUG. TELEVIZIJA

18.45 F. Forstnerič: Jabolko; 19.00 Risanke; 19.10 Obzornik; 19.25 Helena Vondračkova in ansambel Strici; 20.00 Prehrana v izjemnih pogojih: Gobe; 20.15 S kamero po svetu: Uganda; 20.45 Barvna risanka Kalimero; 21.00 in 23.25 TV dnevnik; 21.35 Mi med seboj; 22.35 L. N. Tolstoj: Vojna in mir.

KOPRSKA BARVNA TV

21.00 Otroški kotiček; 21.15 Poročila; 21.30 Dragi lažnjivci; 22.00 Film: «Med dvema ljubeznima».

PREOKRET NA DESNO V FRANCOVI ŠPANIJI

V BOJU S KATOLIŠKO «OPUS DEI» PRVI KROG ZA FAŠISTIČNO FALANGO

V novi španski vladi, kjer je podpredsednik tajnik «movimienta», je še samo en katoliški minister

MADRID, 11. — Danes popoldne je španska časopisna agencija «Europa press» objavila «neuradni» seznam oseb, ki sestavljajo novi španski ministrski svet. Objava imen, pred uradnim sporočilom (menijo, da bo do tega prišlo v najkrajšem času) je zelo nenavadna ter je izzvala pozornost vseh političnih krogov.

Če sprejemamo obvestilo agencije «Europa press» za verodostojno, potem bi nova španska vlada zgledala zelo bolj desničarsko usmerjena kot prejšnje. To bi pomenilo nadaljnji hujši pritisk na baskovsko osvobodilno gibanje ter sploh na vse delavsko gibanje v Španiji.

Značilne poteze preosnove vlade v Španiji, kjer je prevzel direktno oblast v svoje roke Francov namestnik Luiz Carrero Blanco, sta v bistvu dve: Opus Dei (organizacija španskih katoličanov) je zgubila precej zavzame to obrambno stališče, pomeni, da je v resnici prepadla v Španiji celotna politika, ki jo je vodila doslej. Na površje je spet prišla «falanga», ki je bila več let porinjena ob stran.

Falanga pa pomeni v Španiji povratek tistega duha, ki je botroval Francovemu gibanju leta 1936. Gre za korenit preobrat na desno, o čemer priča tudi imenovanje za podpredsednika vlade Torcuata Fernandeza De Mirande, tajnika «movimienta» (falangističnega gibanja) za podpredsednika vlade.

V Španiji gredo torej v zaton številna bolj ali manj svobodomiselna gibanja, medtem ko se obetajo še hujša preganjanja za vsa napredna gibanja. Zatiralni ukrepi bodo seveda najprej prizadeli baskovsko gibanje za neodvisnost. Iz San Sebastiana že sporočajo, da je policija aretirala 11 ljudi, ki so osumljeni, da pripadajo baskovski osvobodilni fronti.

Tudi španska katoliška cerkev se bo zaradi tega desničarskega preobrata znašla v precepu. Do sedaj so katoliški vrhovi nudili določeno oporo nižjemu duhovništvu, ki je v mnogih pokrajinah prišlo v navzkriž s posvetno oblastjo. Španski škofi so večkrat zavzeli stališča, ki so bila skoraj popolnoma nasprotna uradnemu stališču Francove države. Kako se bodo sedaj katoliški vrhovi opredelili, še ni znano. Slišati pa je, da so v odgovornih krogih cerkve odrekli oporo nekaterim gibanjem.

Na kraju naj še navedemo imena novih ministrov: Luiz Carrero Blanco (predsednik), Torcuato Fernandez De Miranda (podpredsednik), Laureano Lopez Rodo (zunanje zadeve), Francisco Ruiz - Jarabo y Baquero (pravosodje), Francisco Coloma Gallegos (obramba), Gabriel Pita De Veiga (mornarica), Antonio Barrera De Irimo (finance), Carlos Arias Navarro (notranje zadeve), Gonzalo Fernandez De la Mora (javna dela), Julio Rodriguez Martinez (prosveta), Licinio De la Fuente (delo), Jose Maria Lopez De Letona (industrija), Tomas Allende Garcia - Baxter (kmetijstvo), Julio Salvador Diaz Benjumea (letalstvo), Agustin Cotorruelo Sedagorda (trgovina), Fernando Linan y Zofio (informacije in turizem), Jose Utrera Malina (stanovanja), Cruz Martinez Esteruelas (načrtovanje in razvoj), Enrique Garcia Ramal (sindikalni odnosi), Jose Maria Gamazo Manglano (predsedniški podtajnik).

RIM, 11. — V Uradnem listu je bil objavljen ministrski dekret, ki podaljšuje do 31. decembra letos prehodne tarifne norme glede zavarovanja lastnikov zoper nezgode motornih vozil. Ministrski dekret podaljša veljavo pogodb, ki zapadejo med 12. junijem in 31. decembrom letos. Za vse zadevne pogodbe velja 10,75 odst. znižanje osnovne tarife zavarovanja.

Brundage in princesa

CHICAGO, 11. — Bivši predsednik Mednarodnega olimpijskega odbora (CIO) Avery Brundage se bo letos poročil s princeso Mariann von Reuss. Poročni obred bo v Garmischu Partenkirchen.

Ameriški milijonar Brundage je sedaj star 85 let, njegova bodoča žena pa šteje 37 let. Spoznala sta se na raznih športnih prireditvah. Brundage pravi, da imata precej stičnih točk. On se je vse življenje ukvarjal s športom, ona pa je smučarka. Mariann von Reuss je bila zaposlena na zadnjih olimpiadah kot stevardesa.

Člani tako imenovane organizacije «Anti — NATO — Army» so se včeraj udeležili v kopenhagenski katedrali verske svečanosti, ki so jo priredili v okviru protestov proti sestanku poveljnikov NATO v Kopenhagnu

POROČNO KOSILO

Prvi dan življenja v dvoje Pasqualine Cappabiance in Luigija Pellachie ni potekel kot terja tradicija v veselem in nekoliko romantičnem vzdušju: na poročnem banketu v neki restavraciji v Caserti so se svati začeli obdelovati s pestmi kmalu po prihodu novoporočencev.

Kaže, da je bil vzrok pretepa res banalen: eden od gostov je opomnil soseda, da njegov otrok preveč razgraja. Beseda je dala besedo in kmalu so se vsi gostje tepli, da je bilo veselje. Ker jim pesti nso zadostovale, so segli tudi po kozarcih in krožnikih, marsikdo pa tudi po poročni torti. Poseči je morala policija, ki je odpeljala v bolnišnico šest huje ranjenih svatov.

KAMPANJA PROTI NASILJU

V Hongkongu, domovini filmov o «Ku fungu», ki privabljajo v kinematografske dvorane vseh zahodnih držav na tisoče gledalcev s prizori nasilja, za nekaj mesecev še ne bodo vrteli filma «Il padrino», češ da je v tem filmov preveč prizorov gratuitnega nasilja. Lastniki hongkonških kinematografskih dvoran so že pred meseci napovedali znani film, kaže pa, da pristojni organi sodijo, da sedanji trenutek ni primeren za predvajanje tega filma.

Dejstvo je, da je uprava britanske kolonije pred kratkim začela obširno kampanjo proti nasilju, s katero skuša pripraviti prebivalstvo do sodelovanja z organi javne varnosti v boju proti organiziranemu kriminalu. V zadnjih letih nasilje v Hongkongu stalno narašča in samo v prvih petih mesecih letošnjega leta so našteli že 45 umorov. Hongkonški killerji se ne poslužujejo več kot v filmih o «Ku fungu» golih rok in so optirali za bolj moderne samokrese in brzostrelke.

Kampanja proti nasilju, ki jo uprava britanske kolonije vodi zelo intenzivno (po radio med drugim oddajajo vsak dan, večkrat na dan popevko «Boj proti nasilju») se bo zaključila 14. julija. Takrat bodo verjetno v kinematografih lahko vrteli film «Il padrino» in ne bo več nevarnosti, da ameriški nasilneži s svojimi grozodejstvi premotijo goloroke killerje «Ku funga».

vpliva na splošna dogajanja v državi, ker je v vladi ostal samo en predstavnik, in sicer Laureano Lopez Rodo, ki je sedaj postal minister za zunanje zadeve in ki je spodrinil Gregoria Lopeza Brava. Zanimivo je, da je prav Lopez Brava pripravljal vključenje Španije v podobne tokove političnih dogajanj, med drugim tudi s sklenitvijo številnih sporazumov s socialističnimi državami.

Ta dejavnost pa Lopeza Brava ni rešila pred politično propastjo. Nasledil mu je človek, ki izhaja sicer iz vrst «Opus Dei», ki pa je verjetno bolj privržen tradicionalnim zamislim «falange», ki je pravzaprav edina zmagovalka v tem političnem dvoboju za oblast v Španiji.

Španska falanga je v letih državljanske vojne odločno podprla generala Franca v boju za oblast, pozneje pa so jo vladajoči krogi v določeni meri izrinili iz krogov, ki so vedrili in oblačili v Španiji. V zadnjih letih se je zelo okrepila vloga katoliške organizacije «Opus Dei», ki je imela v vladi precejšen vpliv.

Z novo vlado, kljub imenovanju ministra za zunanje zadeve Laureana Lopeza Rode, ki pripada tej organizaciji, se je položaj bistveno spremenil. Brez dvoma se je stvarnosti zavedela sama «Opus Dei», ki je skoraj istočasno s sporočilom agencije «Europa press» objavila noto, v kateri pravi: «V novi vladi je samo en član organizacije, se pravi Laureano Lopez Rodo. Nezmiselno se je sklicevati pri političnih komentarjih na to organizacijo, katere cilji so zgolj duševne narave in katere člani so deležni vseh svoboščin in osebne odgovornosti kot vsi drugi katoličani.»

Dejstvo, da je bila osrednja organizacija «Opus Dei» prisiljena, da

IZJAVA TAJNIKA FILTA MERAVIGLIE

Nova delovna pogodba pomeni pomembno zmago delavcev tekstilne stroke

Jutri sestanek osrednjega odbora UIL in glavnega sveta CISL

MILAN, 11. — «Osnutek sporazuma, ki ga sindikalne organizacije predlagajo delavcem, je zelo pomemben, ker smo z njim porazili poskus delodajalcev, da bi nas izsiljevali z depresijo, ki je zajela področje tekstilne industrije». S temi besedami je generalni tajnik FILTA—CISL Vittorio Meraviglia komentiral sporazum, ki so ga sindikalne organizacije tekstilnih delavcev dosegle včeraj s predstavniki delodajalcev.

«Osnutek sporazuma — je dejal Meraviglia — zedini v eno samo delovno pogodbo sedem pogodb z našega področja. Verjetno ta pogodba ne bo zadovoljila tistih skupinic, ki so doslej delale v boljših pogojih, pomen pogodbe, njene meje in slabosti pa je treba oceniti globalno. V tem okviru predstavlja osnutek sporazuma velik korak naprej bodisi na normativnem kot na mezdnem področju».

Osnutek sporazuma, ki ga bo moralo potrditi okrog 800 tisoč delavcev tekstilne industrije na svojih skupščinah, vsebuje naslednje točke: splošni povišek plač v višini 18 tisoč lir mesečno; enotna razdelitev po kategorijah delavcev in uradnikov; parifikacija mezd polnoletnih in mladoletnih delavcev; štiri tedne dopusta; boljši ekonomski pogoji za bolne delavce; maksimum 200 nadur letno; nova definicija dela na domu; pogodba stopi v veljavo 1. julija 1973.

Federacija delavcev tekstilne industrije je danes izdala komunike, v katerem poudarja pomen osnutka pogodbe. Federacija nadalje poziva delavce, naj prekličejo napovedane stavke, a naj ne delajo nadur, dokler ne bo pogodba podpisana.

V okviru pogajanj za novo delovno pogodbo železničarjev so se predstavniki sindikalnih organizacij sestali danes z ministri za delo, reforme, zaklad in prevoze. Po dveurnem pogovoru so se razšli, ne da bi dosegli kakega napredka. Vlada ponuja železničarjem podobno pogodbo kot jo je že podpisala z drugimi kategorijami državnih uslužbencev, železničarji pa ne odstopajo od svoje zahtevne platforme. Ena glavnih točk zadeva odgovornost železničarja v primeru nesreče: sedanji zakon predvideva preventivno aretacijo delavca, sindikalne organizacije pa zahtevajo ukinitev tega člena, kar utemeljujejo z dejstvom, da proge, vozovi in lokomotive ne odgovarjajo več potrebam modernega železniškega prometa. V takih pogojih je odgovornost železničarja v primeru nesreče povečini majhna in ne opravičuje tako strogega ukrepa kot je preventivna aretacija.

Vzrok odgoditve pogajanj je tudi politični položaj v državi po kongresu KD. «Upamo — je po današnjem sestanku dejal tajnik konfederacije železničarjev CISL Marini — da bomo z novo vlado hitro dosegli sporazum».

Jutri zjutraj se bo v nekem rimskem hotelu sestal osrednji odbor UIL. Glavna točka dnevnega reda bo poročilo tajnika Vannija o rezultatih političnih srečanj UIL s predstavniki strank ustavnega loka in o političnem položaju v državi po kongresu KD. Predvideno je tudi poročilo konfederalnega tajnika Ravenne o pobudah sindikatov po podpisu delovnih pogodb najštevilnejših kategorij delavcev, predvsem kar zadevajo pogajanja s Confindustrio in Intersindom o uporabi proizvodnih sredstev in o delovnem okolju.

Jutri se bo prav tako sestal glavni svet CISL, ki bo razpravljal o predlogih za spremembo statuta in o kongresu, ki se bo začel 18. junija.

PRED MESINSKIM KAZENSKIM SODIŠČEM

Danes sodna razprava proti Lizi Wittroc

Pred dvema letoma jo je palermski pretor obtožil, da je nosila «pretople» hlačke

MESINA, 11. — Pred kazenskim odsekom mesinskega sodišča se bo jutri začel proces proti 29-letnemu danskemu dekletu Lise Wittroc, ki jo je palermski pretorski svetnik Vincenzo Salmeri obtožil kršitve člena 726 kazenskega zakonika. Dogodek, ki je privedel dekle pred sodišče, se je pripetil 16. avgusta 1971 v Palermu in je imel velik odmev v italijanskem tisku. Dr. Salmeri je videl Wittrocovo, ki je v «hot pantsih» pohajala po Palermu z dvema prijateljicama. Pretor je takoj poklical dva občinska stražnika in jima ukazal, naj odvedeta turistko na bližnji komisariat, šjer jo je obtožil, da je žalila javni moralni čut, češ da so bile njene «tople hlače» res «pretople». Ker je sodni postopek sprožil palermski sodnik, je kasacijsko sodišče dodelilo proces mesinskemu.

Kot smo že omenili je imel dogodek velik odmev. Nekaj dni po obtožbi Wittrocove je 34-letni uradnik iz Gele Salvatore Navarra poslal pretorju sliko nekega mladega dekleta v dvodelni kopalni obleki s pripisom: «Hlačke Lize Wittroc so bile res lepe . . . Kaj bi pa vi naredili, če bi v Palermu manifestirali naturalisti? Kupili vam bodo pajčolan in svečo za procesijo ob prazniku mestnega potrona». Pikra pripomba je tako razkačila Salmerija, da je prijavil Navarro sodišču zaradi obrekovanja. Mesinsko sodišče je združilo oba sodna postopka. Navarra je bil oproščen med preiskovalnim postopkom («Ustava mu zagotavlja njegovo pravico do kritike», je zapisal preiskovalni sodnik), Wittrocova pa se bo morala jutri zagovarjati pred sodiščem.

Dr. Salmeri je dobro znan zaradi svojih moralističnih nastopov. Lani je prijavil sodišču zaročenca, ker sta se poljubljala v svojem avtomobilu (fant je moral presedeti nekaj dni za zapahi, dekle pa je zbežalo), letos pa je začel sodni postopek proti lastnikom tovarne, ki proizvaja hlače «Jesus jeans». S čim so se pregrešili? Dali so nalepiti po vsej Italiji reklamne plakate, na katerem je dekle imelo delno odpete hlače.

Proces proti danskemu dekletu se bo zaključil že jutri. Nekateri potovalni uradi so povabili Wittrocovo v Italijo in se ponudili, da ji plačajo vožnjo in hotel. Ni še znano, če je dekle sprejelo ponudbo. Kdo ve kaj bi lahko tokrat «videl» Salmeri .

Preiskava o atentatu pred milansko kvesturo

MILAN, 11. — Preiskovalni sodnik Lombardi, ki vodi preiskavo o krvavem atentatu 17. maja pred milansko kvesturo, je danes ponovno zaslišal natakarja Rodolfa Mersija pri katerem je bil Gianfranco Bertoli na predvečer atentata.

Na podlagi raznih pričevanj se je preiskovalni sodnik prepričal, da je bil Bertoli povezan z nekaterimi drugimi osebami, ki so mu oskrbele bombe, ki jo je odvrgel pred kvesturo. Zato bi bilo zelo pomembno ugotoviti s kom se je Bertoli družil v zadnjih dveh letih.

Šest smrtnih obsodb v Iranu

TEHERAN, 11. — Vojaško sodišče v Teheranu je včeraj obsodilo na smrt šest nasprotnikov iranskega režima. Obsojenci so pripadali «Iranski osvobodilni fronti». Obtoženi so bili rovarjenja proti varnosti države, tatvine, nedovoljene posesti orožja in ponarejevanja dokumentov. Med drugim so decembra 1970 skušali ugrabiti ameriškega veleposlanika v Teheranu Douglasa Mc Arturja.

PO IZJAVI BIVŠEGA NIXONOVEGA SVETOVALCA DEANA

Bela hiša pripravljala umor panamskega predsednika Torrijosa

Vzrok kriminalnega načrta: Torrijos ni hotel «sodelovati» z ZDA pri reševanju vprašanja Panamskega prekopa - Agnew napadal preiskovalno komisijo senata

NEW YORK, 11. — V svoji zadnji številki ameriška revija «Newsweek» trdi, da ima bivši Nixonov svetovalec za pravosodje John Dean kopico dokumentov, ki dokazujejo, da je predsednik Nixon vedel za poskus utišanja škandala Watergate. Po trditvi revije je Dean sicer priznal, da vsak posamezen dokument ne dokazuje Nixonove krivde, v celoti pa dajejo zelo kompromitetno sliko o predsednikovem nastopu.

Opis delovanja osebja Bele hiše, ki ga je dal Dean preiskovalcem pa se kot vse kaže ne omejuje le na notranjepolitične ukrepe. Tednik trdi, da so nekateri funkcionarji pripravili načrt za umor panamskega predsednika Omara Torrijosa. Izbrani morilec, bivši agent vohunske službe CIA in eden od najbolj zagrizenih sedanjih Nixonovih obtoževalcev Howard Hunt, je bil že na poti v Panamo, ko je dobil ukaz, naj ne izvede morilskega naklepa. Kaj pa je zagrešil Torrijos da so se ga hoteli Američani znebiti? Govori se, da so bili nekateri visoki panamski funkcionarji vpleteni v tihotapljenje mamil iz Latinske Amerike v ZDA, glavna «krivda» panamskega predsednika pa je bila, da ni «hotel sodelovati» pri reševanju vprašanja panamskega prekopa.

«Newsweek» trdi nadalje, da je vlada izsiljevala zveznega sodnika Charlesa Richeya, ki je vodil proces za povračilo moralne in materialne škode demokratski stranki po izbruhu afere Watergate. Kaže, da so funkcionarji Bele hiše povabili sodnika na zaseben razgovor in so mu po svoje prikazali položaj. Če je sodnik sprejel ponudbo predsednikovih sodelavcev ali jo je zavrnil ni točno ugotovljeno, dejstvo pa je, da je zaslišal glavne priče po predsedniških volitvah. Richey je sevede demantiral vse te izjave.

Govori se tudi, da je bil Nixon obveščen o tajni finančni podpori mlekarske industrije za njegovo volilno kampanjo. Industrija seveda ni podprla predsednika nesebično, pač pa je v zameno zahtevala naj vlada ne zniža cene mleka.

Tudi Nixonov bivši svetovalec Dean, eden od glavnih, če že ne glavni predsednikov obtoževalec, ni tako nesebičen. da bi nastopil ostro proti Beli hiši le v «višjem interesu pravice in resnice». Dean hoče le rešiti svojo kožo v zameno za svoje izjave. Prav danes je zahteval od preiskovalne komisije senata, naj umakne sodni nalog, ki ga je proti njemu izdal «superpreiskovalec» Archibald Cox. Sodnik, ki vodi neodvisno preiskavo o zadevi Watergate, mu je namreč ukazal, naj priča pred «Grand Giury», ki vodi preiskavo o zadevi. Kaže pa, da sodni zbor ni Deanu tako po godu kot preiskovalna komisija senata, pred katero bo pričal v kratkem.

V zvezi z delom senatske komisije je vredna omembe okoliščina, da je podpredsednik Spiro Agnew danes ostro napadel komisijo in predvsem njenega predsednika Sama Ervina. Agnew je dejal, da bo senat s svojim nastopom zamešal dokaze in onemogočil sodnikom, da kaznujejo krivce. Podpredsednik se je zlasti zagnal proti Ervinovi trditvi, «da je bolj pomembno spoznati resnico o zadevi Watergate kot pa obsoditi in zapreti nekatere funkcionarje». Politični opazovalci povezujejo Agnewov poseg z zahtevo «superpreiskovalca» Coxa, naj ne bodo zasedanja komisije javna, zlasti pa še, naj jih ne prenašajo po radiu in televiziji. Ervin je odločno zavračal to zahtevo in kaže, da bo moral o sporu odločati zvezni sodnik.

Izvedelo se je tudi, da številne ameriške izvenparlamentarne skupine pripravljajo za 16. junij, dan aretacije republikanskih vohunov v palači Watergate, veliko manifestacijo. Manifestanti se bodo zbrali pred omenjeno palačo, čeprav je demokratska stranka takoj po vohunskem primeru premestila svoj osrednji sedež drugam.

Nasprotja med Korejama

SEUL, 11. — Dva dni pred napovedanim sestankom med ravnateljem južnokorejske obveščevalne službe Lee Hu - Rakom in podpredsednikom severnokorejskega ministrskega sveta Pak Sung - Chulhom v Seulu je Severna Koreja spet začela svoje protiseulske propagandne oddaje. Ob meji med obema Korejama so se danes ponoči nepričakovano spet «oglasili» zvočniki, ki jih je dala namestiti pjongjanška vlada takoj po zaključku korejske vojne. Te oddaje so bile prekinjene pred sedmimi meseci po sporazumu, ki sta ga Lee Hu Rak in Pak Sung - Chull podpisala novembra lani v Pjongjangu.

Doslej še ni znano kakšne posledice bo imela nepričakovana severnokorejska poteza. Kaže pa, da tiči vzrok ponovnih protiseulskih propagandnih oddaj v dejstvu, da Seul ni spoštoval nekaterih določil omenjenega sporazuma.

POROČILA GENERALNEGA RAVNATELJA FAO

V prihodnjem desetletju grozi pomanjkanje živil

Suša, slabe letine, porast prebivalstva in zlasti tržni odnosi glavni krivci krize

RIM, 11. — Generalni ravnatelj ustanove FAO (organizacija za kmetijstvo pri OZN) Boerma je danes izjavil na prvi seji sveta, katerega se udeležujejo predstavniki 34 dežel, da obstaja resnična nevarnost hudega pomanjkanja živil na svetovni ravni in da je že očitno, da najskromnejša predvidevanja potrošnje žita za razdobje 1973 - 1974 ne bo mogoče kriti s pridelkom letošnjega leta. V svojem govoru je Boerma izjavil, da vzbuja stanje skrbi, ker so zaloge žita in drugih osnovnih živil v pomembnejših državah, ki jih izvažajo, že 20 let na najnižji ravni. To pomeni, da bo izvoz v prihodnjem letu še upadel. Tudi zaloge z drugimi osnovnimi živili, kot je na primer riž, so nižje za 2 milijona ton od predvidenih zahtevkov v prihodnjem letu.

«Če bo prišlo do nadaljnjega poslabšanja stanja glede pridelka teh osnovnih živil v Severni Ameriki ter na Daljnem vzhodu — je dejal Boerma — bi utegnilo priti do hudega pomanjkanja žitaric na svetovni ravni. Od danes do konca septembra bomo živeli v negotovosti».

Po mnenju generalnega ravnatelja FAO je treba pripisati to pomanjkanje živil hudi suši in raznim slabim vremenskim razmeram. K temu je treba dodati počasno rast kmetijske proizvodnje posebno v zaostalih državah, kjer pa prebivalstvo narašča na presenetljiv način. Na koncu je treba dodati še monetarno krizo v zahodnjih državah ter pojav inflacije, ki jo spremlja.

Brez dvoma niso ne suša in niti slabe vremenske razmere glavni vzrok pomanjkanja živil, je razvidno že iz samega poročila generalnega ravnatelja FAO. Ta kriza traja že dvajset let ter jo je treba očitno povezati z družbenim ustrojem na zahodu, ki je popolnoma prepuščen stihiji tržnih odnosov. Kot je znano, v ZDA celo še sedaj plačujejo odškodnino lastnikom, ki ne obdelujejo svojih polj, zato da bi obdržali visoko raven cen kmetijskih proizvodov. Glavni krivec sedanjega stanja niso torej suša in razne vremenske razmere, temveč zgolj lastniško proizvajalni odnosi.

V tem smislu je govoril tudi Boerma, ki je poudaril, da ZDA in nekatere druge države morejo delati več živil, kot jih v določenem trenutku porabijo na vsem svetu. Vendar pa je ravnatelj FAO opozoril, da bi se utegnilo zgoditi, tudi upoštevajoč odvišen pridelek ter druge činitelje, kot so dobre ali slabe letine, nihanje cen in podobno, da bi se svet znašel v prihodnjem desetletju v vrtincu nevarnih nihanj razpolaganja z živilskimi pridelki. Te razmere se utegnejo še poslabšati zaradi prirastka prebivalstva.

Pred mednarodno organizacijo za kmetijstvo se postavljajo torej zelo resna vprašanja o katerih bodo razpravljali delegati 126 držav, članic FAO, na dveletni konferenci, ki bo v novembru letošnjega leta.

Na sedanjem zasedanju sveta, na katerem je navzoč po 22 letih kot opazovalec tudi predstavnik Ljudske republike Kitajske, bodo člani obravnavali predlog generalnega ravnatelja o ustanovitvi mednarodnih zalog osnovnih živil. Dr. Boerma bo nadalje seznanil svet tudi z vsemi ukrepi, ki jih je sprejela organizacija za ublažitev hudega pomanjkanja živil v zahodni Afriki, kjer še zdaj razsaja huda suša.

Na dnevnem redu FAO, ki sedaj zaseda v Rimu, bodo ibravnavali tudi vprašanje bodočega programa organizacije, njen proračun za leto 1974/75 ter številne druge zadeve, ki se tičejo uprave in finansiranja te mednarodne ustanove.

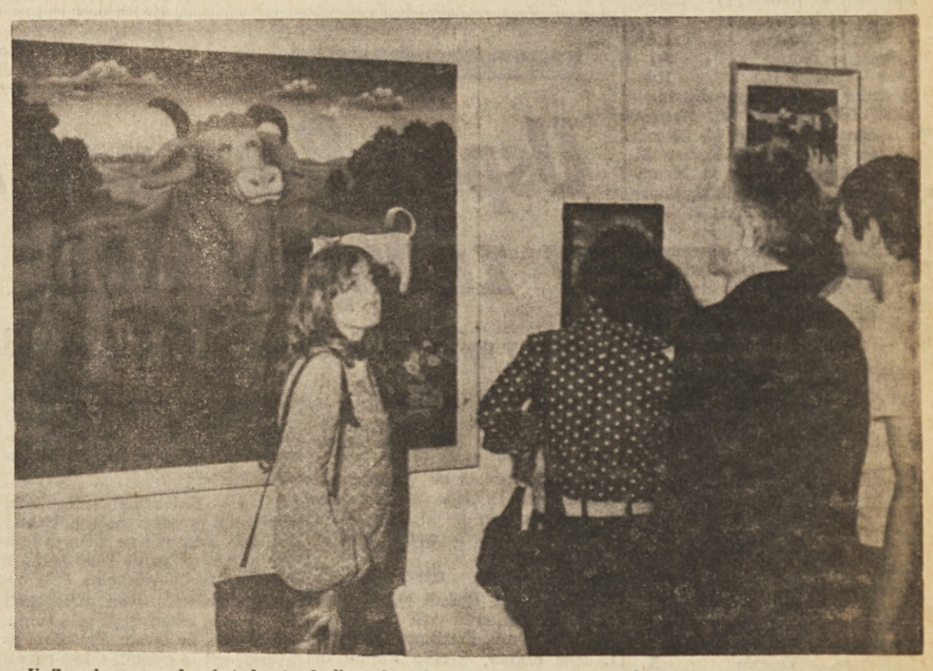

V Zagrebu so pred nekaj dnevi odprli mednarodno razstavo naivcev, na kateri razstavlja 200 umetnikov iz 17 držav

Prispevajte za

DIJAŠKO MATICO!

PO VRSTI NEVŠEČNOSTI IN OKVAR

Vse naprave vesoljskega laboratorija delujejo pravilno

Kozmonavti so slikali viharje, ki divjajo v ZDA - Znanstveniki pripravljajo izstrelitev druge skylabove posadke

HOUSTON, 11. — Po osemnajstih dneh nevšečnosti so trije ameriški kozmonavti Conrad, Kervin in Weitz končno začeli z znanstvenim delom, ki predstavlja najpomembnejši del programa skylab. V laboratoriju imajo končno na razpolago dovolj energije, ker sta Conrad in Kervin razprostrla veliki krili s sončnimi celicami, ki zagotavljajo laboratoriju polovico električne energije, ki jo potrebujejo kozmonavti.

Posadka skylaba je posnela že več kot 11.200 slik sonca z najmočnejšim observatorijem, ki ga je človek kdaj poslal v vesolje. Slike so zelo jasne zaradi pomanjkanja atmosfere. Fotografski aparati, ki so usmerjeni proti Zemlji, so tudi že posneli 5.500 slik našega planeta in njegovih naravnih zakladov. Kozmonavti imajo tudi za danes na programu opazovanje in slikanje našega satelita, poleg vrste pomembnih zdravniških poskusov, s katerimi bodo skušali ugotoviti kakšne posledice ima dolgo bivanje v vesolju na človeški organizem. Te poskuse bo vodil zdravnik Kervin v sodelovanju s kolegi vesoljskega centra v Houstonu.

Med današnjimi nalogami treh kozmonavtov je tudi opazovanje močnih neurij, ki divjajo nad južnimi področji ZDA. Conrad, Kervin in Weitz bodo morali posneti viharje, ki razsajajo nad Texasom in Oklahomo.

Po vrsti nevšečnosti in okvar kaže, da vse naprave ameriškega vesoljskega laboratorija delujejo pravilno. Znanstveniki menijo, da so rešili tudi problem ohlajevalnega sistema, tako da bodo kozmonavti lahko opravili svoje poskuse v primerno toplem okolju. Vsekakor pa bodo tehniki še nekajkrat preizkusili delovanje teh naprav.

Medtem ko je posadka skylaba zaposlena z znanstvenimi preizkusi, v kozmodromu na Kennedyjevem rtu tehniki vesoljske ustanove NASA že pripravljajo raketo, ki bo peljala do skylaba drugo posadko vesoljskega laboratorija. Odhod je predviden za 27. julija in kozmonavti bodo preživeli v vesolju 56 dni. Za ta polet so določili Alana Beana, Jacka Lousmo in dr. Owena Garriotta. Kot je znano bo za to posadko poletela do vesoljskega laboratorija še tretja posadka, ki bo tudi preživela v vesolju skoraj dva meseca.

Znanstveniki so v nedeljo izvesoljske ustanove so v nedeljo izstrelili majhen radioastronomski satelit explorer 49 proti našemu naravnemu satelitu. Sonda, ki tehta 200 kg, bo dosegla svoj cilj v nekaj dneh. Avtomatska postaja bo stopila na krožni tir okoli našega naravnega satelita in bo odprla svoje velikanske radijske antene, ki merijo 227 metrov vsaka. Naloga sonde je «poslušati» nizkofrekvenčne radijske signale, ki jih oddajajo nebesna telesa. Namen avtomatske postaje ni opazovati lune, katero bo uporabila kot «sidro» in kot ščit pred radijskimi signali, ki jih oddajajo z Zemlje, ko bo explorer 49 za našim naravnim satelitom .Kaže, da bo tako mogoče prvič imeti posnetke vesoljskih radijskih signalov brez motenj.

Arheološko odkritje v Egiptu

KAIRO, 11. — Kipec starodavnega egipčanskega dvorjanika, ki je bil skoraj 70 let razstavljen v kairskem muzeju, je «našel glavo» s pomočjo izvedencev newyorškega Brooklyn Museum. Omenjeni kipec predstavlja velikega duhovnika Abo, dvorjanika princese Niktoris. Visok je 60 cm in ponazoruje duhovnika, ko dviga k nebu podobo boginje Oziris.

Obglavljeni kipec je bil odkrit leta 1904 v nekem skupnem grobu templja Karnak v Luxorju. Pred tremi leti pa so našli glavo komaj 500 m od kraja, ker je bil okrit kipec. Da glava res pripada kipcu sta ugotovila prof. Bothmer in Patrick Cardon, uslužbenca newyorškega muzeja. Bothmer je bil leta 1971 v Egiptu in je slikal in točno izmeril najdeno glavo. Te podatke je dal nato Cordonu, ki je po dolgem raziskovanju ugotovil, da najdena glava pripada kipcu duhovnika Abe. Cardon trdi, da je bil veliki duhovnik najvplivnejši dvorjanik princese Niktoris.

BLIGA

Arezzo — Bari	1:1
Ascoli — Brindisi	2:1
Brescia — Varese	2:0
Catania — Genoa	1:2
Catanzaro — Perugia	0:1
Cesena — Mantova	1:2
Foggia — Como	1:0
Lecco — Reggina	0:0
Monza — Reggiana	0:3
Taranto — Novara	2:1

LESTVICA: Genoa 51, Cesena in Foggia 49, Ascoli 46, Catania 43, Varese 40, Brindisi 39, Catanzaro 38, Como in Novara 36, Reggiana 35, Bari in Arezzo 34, Perugia in Taranto 32, Monza 31, Reggina, Brescia in Mantova 30, Lecco 25.

PRIHODNJE KOLO: Bari — Monza, Brindisi — Catania, Como — Ascoli, Genoa — Lecco, Mantova — Brescia, Novara — Cesena, Perugia — Taranto, Reggiana — Arezzo, Reggina — Catanzaro, Varese — Foggia.

A SKUPINA

CLIGE

Belluno — Cremonese	0:1
Trento — Derthona	1:1
Alessandria — Legnano	2:1
Vigevano — Pro Vercelli	0:0
Parma — Rovereto	1:0
Cossatese — Seregno	1:1
Piacenza — Triestina	1:0
Solbiatese — Venezia	1:1
Udinese — Verbania	2:1
Padova — Savona	0:0

LESTVICA: Venezia, Parma in Udinese 50, Alessandria 49, Savona 41, Cremonese 40, Padova 39, Seregno 38, Piacenza 37, Trento in Solbiatese 35, Legnano 34, Pro Vercelli, Triestina in Belluno 33, Derthona, Cossatese in Vigevano 31, Rovereto 30, Verbania 20.

PRIHODNJE KOLO: Venezia — Alessandria, Seregno — Belluno, Cremonese — Cossatese, Legnano — Padova, Verbania — Parma, Derthona — Piacenza, Rovereto — Solbiatese, Savona — Trento, Pro Vercelli — Udinese, Triestina — Vigevano.

Jugoslovanska nogometna prvenstva

1. ZVEZNA LIGA

Dinamo — Olimpija	7:3
Bor — Sutjeska	1:0
Čelik — Partizan	2:2
Borac — Beograd	1:1
Spartak — Sarajevo	4:0
Željezničar — Vardar	3:0
Crvena zv. — Radnički	3:1
Velež — Sloboda	1:1
Hajduk — Vojvodina	7:0

LESTVICA: Crvena zvezda 49, Velež 43, Beograd in Partizan 42, Željezničar 39, Sarajevo 33, Sloboda 32, Vardar 31, Hajduk in Dinamo 30, Radnički 29, Vojvodina 28, Borac, Čelik in Bor 26, Olimpija 24, Spartak in Sutjeska 23.

PRIHODNJE KOLO: Hajduk — Dinamo, Vojvodina — Crvena zvezda, Radnički — Velež, Sloboda — Željezničar, Vardar — Spartak, Sarajevo — Borac, Beograd — Čelik, Partizan — Bor, Sutjeska — Olimpija.

II. ZVEZNA LIGA — ZAHOD

Zagreb — Split	0:3
Rijeka — Trešnjevka	7:1
Šibenik — Maribor	2:3
Jedinstvo — Rudar (T)	5:2
Segesta — Karlovac	0:0
Varteks — Kozara	1:2
Sloboda — Mura	3:1
Istra — Rudar (L)	1:0
Mercator — Orijent	neodigrana

LESTVICA: Zagreb 52, Maribor 48, Rijeka in Karlovac 46, Šibenik in Mura 34, Orijent in Kozara 32, Varteks, Istra, Segesta in Mercator 30, Jedinstvo 29, Split 28, Rudar (L) 27, Sloboda 26, Trešnjevka 22, Rudar (T) 16.

PRIHODNJE KOLO: Mercator — Zagreb, Orijent — Istra, Rudar (L) — Varteks, Kozara — Sloboda, Mura — Jedinstvo, Rudar (T) — Segesta, Karlovac — Šibenik, Maribor — Rijeka, Trešnjevka — Split.

Totocalcio

Arezzo — Bari	X
Ascoli — Brindisi	1
Brescia — Varese	1
Catania — Genoa	2
Catanzaro — Perugia	2
Cesena — Mantova	1
Foggia — Como	1
Lecco — Reggina	X
Monza — Reggiana	2
Taranto — Novara	1
Solbiatese — Venezia	X
Giulianova — Lucchese	1
Sambenedettese — Spal	X

KVOTE:
13 — 18.725.400 lir
12 — 268.000 lir

TOTIP

1 — 1. Auk (ZDA)	X
2. Cortese d'Asti	1
2 — 1. Baikonur	X
2. Jimmy	1
3 — 1. Trombetta	1
2. Original	X
4 — 1. Lexington	X
2. Francoforte	X
5 — 1. Duido	X
2. Rio Doro	1
6 — 1. Odessa	1
2. San Domingo	1

KVOTE:
11 — 518.086 lir
10 — 49.700 lir

KAJAK

TACEN, 11. — Na 21. mednarodnem kajakaškem tekmovanju «Tacen 73» je med kanuji zmagala dvojica Masle — Erjavec. Tekmovanja se je udeležilo 132 kajakašev in kanuistov iz šestih držav. Veliko zanimanje je vladalo tudi za nastop domačina Hočevarja v kategoriji C-1, ki je z lepo in drzno vožnjo zasedel drugo mesto.

NOGOMET — V A SKUPINI C LIGE

Položaj Triestine še vedno negotov

V Piacenzi so si Tržačani zapravili točko, ki bi jim zagotovila matematično rešitev pred izpadom

Piacenza — Triestina 1:0

PIACENZA: Lazzara, Ballotta, Cornaro, Guidetti, Fagan, Avere, Rossi, Burlando, Vastola, Meraviglia, Migliorati.

TRIESTINA: Cantagallo, De Gasperi, Sabbadin, Macchia, De Luca, Shichilone, Vastini, D'Alessi, Bertoli, Brusadelli, Zamparo (Oggian).

STRELEC: Guidetti v 19. min.

SODNIK: Zacchetti iz Milana.

V prvem delu prvenstvenem srečanju si je Triestina zapravila točko, ki bi ji dala matematično gotovost, da bo še nastopala v C ligi. Tržačani bi se morali sicer rešiti, vseeno pa bo treba počakati do nedeljskega srečanja z Vigevanom.

V Piacenzi so gledalci prisostvovali lepi igri le prvih dvajset minut, ko so domačini stalno nepadali in ogrožali Cantagallova vrata. Ko pa je v 19. minuti Guidetti dosegel gol za svoje moštvo, je bilo lepe igre konec. Domačini so se zadovoljili z golom prednosti in so ga le branili, saj so nekje na sredini lestvice, gostje pa niso znali reagirati, saj niso imeli v napadu nikogar, ki bi bil sposoben streljati v vrata. Še najbolj delaven je bil Oggian, ki je v drugem polčasu prevzel Zamparovo mesto. Ta igralec ne predvaja kdove kako lepe igre, je pa zato toliko bolj učinkovit. S svojo hitro igro je stalno ogrožal nasprotno obrambo, toda sam je ni mogel prebiti nasprotnikove. Poleg Oggiana se je izkazal še D'Alessi s svojimi točnimi akcijami in podajami, le da je bil tokrat nekoliko preveč neokreten in počasen. V obrambi se je izkazal «prosti» Macchia, medtem ko je bil Cantagallo še enkrat tisti, ki je svoje moštvo rešil hujšega poraza, saj je v začetku temke rešil nekaj nevarnih strelov, parkrat pa je tudi njega rešila vratnica.

Dan pred koncem prvenstva se na vrhu lestvice nahajajo tri ekipe. Venezia je remizirala proti Solbiateseju, Udinese je doma premagal zadnjeuvrščeno Verbanio, Parma pa je zmagala v Roveretu. Točko zaostanka pa ima Alessandria, ki bo v nedeljo igrala proti Venezii. Kdo bo šel v B ligo? Še najlažje delo bo imela v nedeljo Parma, ki bo igrala proti že obsojeni Verabanii, medtem ko bodo nastopili Videmčani proti Pro Vercelliju na nevtralnem igrišču (v Leccu?).

Na dnu lestvice je položaj še vedno zapleten. V D ligo bi moral poleg Verbanie še Rovereto, medtem ko je treba iskati tretjega kandidata v trojici Vigevano (ki igra v Trstu) — Cossatese — Derthona. Vse kaže da je Triestina dokončno rešena in ji bi v nedeljo zadostovala le točka, ki jo bo morda dobila proti Vigevanu, ki bo prišel v naše mesto z upanjem, da se bo rešil.

Radi

KOŠARKA

RIO DE JANEIRO, 11. — V zadnjem kolu mednarodnega košarkarskega turnirja je Jugoslavija premagala ZDA s 71:65 (35:32), v drugi tekmi pa je Italija premagala Brazilijo z 68:67 (38:32). Prvo mesto je osvojila Brazilija, ki ima enako število točk kot Jugoslavija. Jugoslovani niso namreč hoteli odigrati podaljškov tekme zaradi pristranskega sojenja. Tretje mesto je pripadlo ekipi ZDA, četrta pa je Italija.

SPEEDWAY

LJUBLJANA, 11. — Mariborčan Vlado Miler je osvojil prvo mesto na 3. dirki za državno prvenstvo Jugoslavije v speedwayu, ki jo je v Zgornji Šiški priredil AMTK Ljubljana. Po tej tekmi vodi na skupni lestvici Mariborčan Kekec s 40 točkami, drugi pa je včerajšnji zmagovalec Miler (38).

AVTOMOBILIZEM — PO ODSTOPU FERRARIJEV

Zmagoslavje Francozov na dirki v Le Mansu

Pescarolo je že drugič zmagal na tem tekmovanju

LE MANS, 11. — Francoska dvojica Pescarolo — Larousse je zmagala na štiriindvajseturni avtomobilski dirki v Le Mansu. Francoza sta na vozilu znamke matra popolnoma pregazila svoje konkurente, med katerimi so bili najhujši predstavniki Ferrarija, ki so imeli do polovice dirke vodstvo v svojih rokah ter vodili z več krogi prednosti. Toda zaradi raznih okvar sta morala najprej odstopiti vodeča Reutemann in Schenken, nato pa je precej zaostala dvojica Ickx — Redman. Edini ferrari, ki je delal Francozoma na matri težave je bil Merzariov, ki je popustil šele v zadnjih urah dirke, potem ko je bil stalno v vodstvu. Ickx, ki je po dvanajstih urah dirke gladko vodil, je tri ure pred koncem tekmovanja opustil dirko zaradi okvare na motorju, Pescarolo in Larousse sta tako imela odprto pot do zmage, saj niso bila druga vozila sposobna, da bi jima ogrožala prvo mesto. Ferrariji so v Le Mansu doživeli hud poraz, kot ga niso že dolgo in to po hudem in ostrem boju s francoskimi vozili. Tekmovanje je bilo napeto od prve do zadnje ure, saj se je v vsakem krogu pripetilo kaj novega, kar je navdušilo približno petsto tisoč gledalcev, kolikor jih je po približnih računih prisostvovalo dirki.

Uradna lestvica:

1. matra — simca (Pescarolo — Larousse), ki sta v 24 urah prevozila 355 krogov s poprečno hitrostjo 202,2 km na uro
2. ferrari 312P-3 (Merzario — Pace) 6 krogov zaostanka
3. matra — simca (Jabouille — Jaussaus) 24 krogov zaost.
4. porsche — carrera (Muller — Van Lennep) 27 krogov zaost.
5. porsche 908-3 (Hernandez — Cheneviere) 36 krogov zaost.

Po osmi vožnji je skupna lestvica za svetovno prvenstvo tovarn naslednja:
1. Ferrari 110 točk; 2. Matra 84; 3. Porsche 82; 4. Lola 64; itd.

NOVI SAD, 11. — Mladi atleti Olimpije so na zveznem pokalu v Novem Sadu osvojili drugo mesto z malenkostnim zaostankom za Crveno zvezdo.

NAMIZNI TENIS — V SOBOTO IN NEDELJO NA BLEDU

Sokol presenetljivo odpravil Olimpijo na turnirju za «2. pokal Julijskih Alp»

Med posamezniki so bili najboljši igralci iz Slovenije

(Od našega posebnega dopisnika)

BLED, 11. — Drugemu mestu zgoniškega Krasa se je pridružilo še tretje mesto nabrežinskega Sokola. Košuta, Pertot in Peterlini so v malem finalu povsem nepričakovano premagali ljubljansko Olimpijo in si s tem zagotovili pokal za tretje mesto. Tega uspeha nismo pričakovali in je bil zato zelo dobrodošel. V tem srečanju je ponovno zaigral dobro Boris Košuta, ki je premagal Mikelna in Čadeža. Oba, predvsem pa Mikeln, sta zelo dobra igralca in pred začetkom srečanja nismo mogli predvideti takega rezultata. Košuta pa je zaigral zagrizeno in odpravil nasprotnika z igro, pri kateri so odločali živci, saj je bila tehnična razlika med igralcema zelo majhna. Lahko bi celo rekli, da je Mikeln boljši igralec, vendar pa njegova igra ni prišla do izraza.

Če se povrnemo k polfinalnim srečanjem, moramo takoj povedati, da je Ferlach premagal Olimpijo s tesnim 5:4. Ljubljanske barve so branili Mikeln, Kastelic in Kerec in nikakor si ni mogoče razlagati takega neuspeha. Olimpija je lani zmagala in tudi letos je računala na prvo mesto. Če bi zgubila z Neunerjem bi bilo to razumljivo, saj razpolaga slednji z močnimi igralci; Ferlach pa je ekipa, ki bi ne smela delati preglavic Ljubljančanom. Igralci Olimpije pa so se popolnoma zmedli in še čudno, da so osvojili štiri točke.

Srečanje mladinskih reprezentanc treh dežel je bilo skrajno nezanimivo. Nastopili so slabi igralci in igra se je vlekla v nedogled. Turnir se je tako zaključil v poznih nočnih urah. Zmagala je Slovenija, ki pa seveda ni predstavila ekipe, ki je nastopila na nedavnem mednarodnem prvenstvu Avstrije, ampak rezervno postavo. Premoč Slovenije, torej, obenem pa nezadovoljiva igra vseh reprezentanc, ki ne daje mnogo upanja za izboljšanje ravni te športne panoge na Koroškem in v F - JK.

V nedeljo je bil na sporedu turnir posameznikov, ki so nastopili v konkurenci članov, članic in mladincev. Raven igre je bila nekoliko boljša kot v soboto, kar velja za vse turnirje. Levji delež so seveda pobrali domačini, saj so igralci iz Slovenije osvojili tri prva, tri druga in dve tretji mesti.

Med mladinci so tokrat nastopili najboljši igralci iz Slovenije. Zmagal je Ramovž po zanimivem in napetem finalnem srečanju z Bojanom Rakom, ki je veljal za favorita. Oba igralca sta pokazala dokaj moderno igro, Rak pa je bil bolj umirjen in pozna se mu, da je navajen na zahtevna tekmovanja. Tokrat pa to ni zadostovalo, saj je bil Ramovž v res odlični formi in se je posluževal bliskovitih napadov in protinapadov, s katerimi, je večkrat ukanil nasprotnika. V tej kategoriji je zastopal Sokolove barve le Walter Pertot, ki je v osmini finala zgubil s Šerakom.

V ženski konkurenci je tekla borba za prvo mesto med Verstovškovo in Kalanovo. Zmagala je Verstovškova in to s čistim 3:0. Ti dve igralki sta se v zadnjem času že večkrat srečali in Verstovškova je tradicionalna zmagovalka dvobojev. Kljub temu pa je bilo finalno srečanje zanimivo. Igralki sta pokazali predvsem izpopolnjene top-spin udarce, ki jih v Italiji ženske večinoma ne poznajo. Na Bledu ni bilo Miličeve, ki se je po sobotni poškodbi vrnila domov in verjetno ne bo nastopila niti na nedeljskem turnirju za «Jadranski pokal» v Pescari.

Med člani je že drugič zaporedoma zmagal igralec Olimpije Kastelic, ki je v finalu premagal mladega Gumilarja (Sobota). To srečanje pa je bilo na poprečni ravni, saj sta bila oba igralca zelo utrujena. Polfinalni tekmi, kjer sta Slovenca odpravila Thalerja in Wachterja (oba Neuner), sta bili namreč zelo utrudljivi. Korošča se pogosto poslužujeta obrambne igre, ki zahteva od nasprotnika mnogo premikanja ob zeleni mizi in zato sta se predstavila finalista na sklepno srečanje precej utrujena.

Govoriti o uspehu tega turnirja je zelo težko. Organizacija je bila precej poprečna in vtis smo imeli, da je bila precej improvizirana. Pomanjkljivosti so bile predvsem pri prevajalski službi, pa tudi s sodniki je bilo marsikaj narobe. Vsekakor se nam zdi, da je bila edina napaka pravzaprav v izbiri kraja. Bled je namreč pomembno turistično središče, kjer že mrgoli gostov od vsepovsod. Igralci so se znašli sredi tega vrveža in tako ni prišlo do pravega stika med njimi; ni bilo torej tiste združitve, ki je bila razlog za organizacijo takega turnirja.

Glede na uradni del manifestacije moramo omeniti poleg običajnega nagrajevanja po zaključku tekmovanj, ki je potekalo v zelo simpatičnem vzdušju, še sprejem, ki ga je priredil predsednik občine Radovljiva Stanko Kajdiž v soboto v blejskem hotelu Golf. Sprejema so se udeležili številni predstavniki športnih oblasti, prisoten pa je bil tudi italijanski generalni konzul v Kopru Onofrio Messina.

Bojan Brezigar

Podpredsednik deželnega odbora FITeT M. Puppin izroča Borisu Košuti pokal za 3. mesto v moški ekipni konkurenci

IZREDEN USPEH LONJERSKIH KOLESARJEV

Macarol prvi (sekundo pred Billatom) in ekipno drugo mesto za Lonjerce

Bonano se je uvrstil na peto mesto, Maver na deveto, Vižintin pa na petnajsto - Izjave nekaterih kolesarjev

Adrijan Macarol je v nedeljo končno vendarle zmagal. Potem ko je zasledoval prvo mesto že ves mesec, se mu je namera posrečila v nedeljo po kraških cestah, kjer je s sekundo prednosti zmagal pred močnim kolesarjem iz Veneta Billatom Laviniom. Poleg Macarolovega prvega mesta pa so kolesarji Adrie odnesli se peto (Bonano), deveto (Maver) in petnajsto mesto (Vižintin).

Dirka na kronometer, ki jo je priredil tržaški kolesarski klub Gentlemen, se je odvijala na progi Opčine — Prosek — Gabrovec — Šempolaj — Gabrovec — Križ — Nabrežina ter je bila precej naporna, saj ni manjkalo valovitega terena. Macarol je zmagal s poprečno hitrostjo skoraj 43 km na uro, kar ni prav malo na takem terenu. Lonjerski kolesar je bil stalno v vodstvu ter je imel na polovici proge osem sekund prednosti pred predstavnikom iz Padove, ki je do cilja nadoknadil sedem sekund, manjkal pa mu je končni sprint, s katerim bi lahko ugnal tržaškega kolesarja.

Nastop lonjerskih kolesarjev je bil pozitiven pod vsakim pogledom, saj so še enkrat dokazali, da so ekipno najboljši v deželi in so letos na vsaki dirki med najnevarnejšimi tekmeci za končne zmage. Poleg Macarola se je tokrat odlično odrezal Bonano, ki se je na svojem terenu dobro znašel in dal vse od sebe. Njegovo peto mesto dokazuje, da bi tudi v prejšnjih dirkah z nekoliko več športne sreče zasedel prva mesta. Četrto mesto je zgubil le za dve sekundi; drugače bi Adria lahko odnesla se ekipno zmago, ki je tako šla padovskim predstavnikom. Deveto mesto Maverja dokazuje, da je ta kolesar, kljub svojim letom, še vedno kos precej mlajšim konkurentom, ki so se na tako naporni progi, kot je dirka na kronometer, ko je treba dati vse od sebe, slabše uvrstili. Vižintin pa je zasedel petnajsto mesto: «Lahko bi se bolje uvrstil, toda taka vrsta dirk ni primerna zame, saj lahko vzdržim le pet — šest kilometrov, nato pa moram počivati, kar pa si v tekmovanju na kronometer ne bi smel privoščiti. Poleg tega pa še vedno občutim bolečine v želodcu, zaradi česar sem moral pred leti odložiti kolo».

Eugenio Bartoli je bil med najstarejšimi kolesarji na nedeljski dirki. Kljub svojim skoraj 55 letom je zasedel enajsto mesto: «Macarol je odličen kolesar, ki bi se moral še marsičesa naučiti, predvsem pa izpiliti svojo tehniko. Z nekoliko večjo izkukšnjo bi zadal Billatu, specialistu v dirkah na kronometer, večji zaostanek, zase pa lahko trdim, da sem se dobro odrezal. Več pa sem pričakoval od Vižintina».

Adrijan Macarol

Milan Čok je sledil na vseh 26 kilometrih poti Macarolu in ga bodril: «Prepričan sem, da bi Macarol pridobil še nekaj sekund, če bi znal pravilno prijeti ovinke, saj je bila proga idealna zanj». Pa še mnenje Lavinia Billata: «Po prihodu na cilj sem bil presenečen, saj sem bil prepričan, da sem zmagal. Ko bi zaostal vsaj deset sekund, bi se lahko prej potolažil. Toda le sekunda zaostanka je prehud udarec zame. Dovolj bi bilo, da bi nekoliko močneje pritisnil na pedale v zadnjih sto metrih».

V nedeljo bodo kolesarji Adrie nastopili v Padovi v cestni dirki za veliko nagrado Cappon, kjer se bodo znova spoprijeli z brati Billato in ostalimi odličnimi kolesarji iz Veneta in Lombardije.

Vrstni red na cilju (26 km):

1. Macarol Adrijan (Adria Lonjer) 36'25" s poprečno hitrostjo 42,835 km na uro;
2. Billato Lavinio (Zanon Padova) 36'26"5
3. Tessari Giuseppe (Zanon Padova) 36'54"3
4. Billato Renato (Zanon Padova) 36'59"5
5. Bonano (Adria Lonjer) 37'01"7
6. Monteduro (Cottur) 37'05"3
7. Grancampi (Cottur) 37'07"1
8. Chiavotti (Friul Stella Pers) 37'15"6
9. Maver (Adria Lonjer) 37'15"6
10. Bergamo (Treviso) 37'49"2
15. Vižintin (Adria Lonjer) 38'16"7

Startalo je 40 kolesarjev v zastopstvu 13 klubov iz Trsta, Furlanije in Benečije.

Radi

KOŠARKA — NA TEKMOVANJU VDF

Uspeh Bora nad Poletom v zadnjem kolu turnirja

Jutri v nabrežinski telovadnici finalni del srednješolskega prvenstva

TURNIR VDF

Inter 1904 je osvojil prvo mesto na košarkarskem turnirju za letnike 1957 in mlajše, ki se je zaključil v soboto na Općinah ter ga je priredilo društvo Villaggio del Fanciullo. V zadnjem kolu je bil na sporedu tudi slovenski derbi med Borom in Poletom.

Bor — Polet 62:44 (25:17)

BOR: Žerjal, Ražem 14, Vatovec 14, Bruno Furlan 9, Volk 2, Edi Košuta 23, Perco, Mazzucca, Parovel 1, Igor Košuta, Renato Furlan in Race.

POLET: Daneu, Kalin, Rudi Taučer, Marko Sosič 6, Loris Tavčar 4, Edi Sosič 29, Ferluga.

SODNIKA: Lai in Gilleri (Trst).

PET OSEBNIH NAPAK: Kalin.

Slovenski peterki nista zadovoljili s prikazano igro. Na obeh straneh je bilo vse preveč napak, končno pa sta se le razigrala Edi Košuta in Edi Sosič. Ekipi sta prikazali nekoliko boljšo košarko.

Bor je zmagal, ker je imel na razpolago več menjav in višinsko prednost. Poletovci so tako zdržali le prvi polčas, z odličnim Edijem Sosičem. V drugem delu srečanja pa so bili igralci vidno utrujeni in vsak odpor je bil zaman.

IZIDI DRUGEGA SREČANJA: Inter 1904 — VDF 72:27.

KONČNA LESTVICA: 1. Inter 6, 2. Bor 4, 3. Polet 2, 4. VDF 0.

SREDNJEŠOLSKO PRVENSTVO

Jutri bo v telovadnici v Nabrežini finalni del srednješolskega prvenstva, ki ga je letos priredil športni krožek srednje šole s Proseka.

Spored tekmovanja je naslednji:
14.30 finale za 5. in 6. mesto: Rojan — Nabrežina
15.30 finale za 3. in 4. mesto: Prosek — Sv. Ivan
16.30 finale za 1. in 2. mesto: Općine — Sv. Jakob

Kako je košarka priljubljena med našimi dijaki, nam jasno prikazuje to prvenstvo, ki je bilo tako zaradi števila udeležencev kot zaradi kakovosti tekem uspešno. In še nekaj predvidevanj:

Rojan — Nabrežina: srečanje bi moralo biti precej izenačeno. Nabrežinci bodo nastopili na lastnem igrišču, Rojančani pa se bodo hoteli s Kračičem in Udovičem na čelu oddolžiti za nepričakovan poraz proti Sv. Ivanu in tako zasesti peto mesto.

Prosek — Sv. Ivan: Prosečani so favoriti, saj so startali v tem prvenstvu celo na končno zmago, proti Opencem pa jim je šlo vse narobe. Jim bodo Mazzucca in drugi delali težave?

Općine — Sv. Jakob: Prepričanje v končno zmago bi lahko košarkarje Sv. Jakoba drago stalo. Openci, s kapetanom Valterjem Sosičem, imajo že take košarkarske izkušnje, da bi lahko premagali tudi Furlana in druge.

b. l.

Igralka ljubljanske Olimpije Verstovškova prejema pokal za prvo mesto

HAMBURG, 11. — Jugoslovanska prvakinja Jaušovčeva je osvojila odlično drugo mesto na mednarodnem teniškem turnirju v Hamburgu. V finalnem srečanju je klonila zahodnonemški igralki Winkensovi s 4:6, 7:5, 5:7. Poraz je zakrivila pravzaprav sama, saj je naredila kar osem dvojnih napak pri serviranju.

NAMIZNI TENIS

LJUBLJANA, 11. — Moška ekipa Olimpije je že kolo pred koncem namiznoteniškega moškega prvenstva 1. zvezne lige osvojila naslov podprvaka. V Novem Sadu je namreč premagala Vojvodino s 5:3. Barve Olimpije so zastopali Vecko, Korpa in B. Rak. Prvak je tudi letos zagrebški Vjesnik, pri katerem nastopajo Stipančić, Šurbek in Đordaš. Zagrebčani so tudi evropski klubski prvaki.

IZIDI BLEJSKEGA TURNIRJA

MOŠKI EKIPNO

Kvalifikacije:

Skupina A: Olimpija — Ricreatori Trst 5:0; Olimpija — Volkendorf 5:1; Volkendorf — Ricreatori 5:0.

Skupina B: Ferlach — CUS Trst 5:1; Ferlach — Jesenice 5:0; CUS Trst — Jesenice 5:4.

Skupina C: Sokol — Železničar Nova Gorica 5:1; Sokol — KAC Elementar Celovec 5:2; Železničar — KAC Elementar 5:4.

Skupina D: Neuner — Julia 5:0; Neuner — Semedela 5:0; Semedela — Julia 5:0.

Polfinali:
Ferlach — Olimpija 5:4
Neuner — Sokol 5:0

Mali finale:
Sokol — Olimpija 5:2

Finale:
Neuner — Ferlach 5:1

Postave finalistov:
SOKOL: Košuta, Pertot in Peterlini.
OLIMPIJA: Mikeln, Kastelic, Kerec, Čadež, Šircelj in Malnerič.

Posamezni izidi malega finala
Sokol — Olimpija:
Kerec — Pertot 2:0 (16, 16); Košuta — Mikeln 2:1 (—20, 19, 19); Peterlini — Čadež 2:0 (9, 14); Košuta — Kerec 2:1 (9, —19, 14); Čadež — Pertot 2:0 (20, 19); Peterlini — Mikeln 2:1 (—17, 10, 18); Košuta — Čadež 2:0 (14, 14).

ŽENSKE EKIPNO

Kvalifikacije:
Skupina A: Kras — KAC Elementar B 3:1; Kras — Triglav B 3:1; Triglav B — KAC Elementar B 3:1.
Skupina B: Olimpija B — Julia 3:1; Olimpija B — KAC Elementar A 3:1; Julia — KAC Elementar A 3:1.

Finale za peto mesto: 3:0
Triglav — KAC Elementar A

Finale za tretje mesto: 3:0
Julia — KAC Elementar B

Finale za prvo mesto: 3:0
Olimpija — Kras

TURNIR MLADINSKIH REPREZENTANC

Slovenija — Koroška 5:0; Slovenija — Furlanija - Julijska krajina 5:0; Koroška — Furlanija - Julijska krajina 5:1.

1. Slovenija; 2. Koroška; 3. Furlanija - Julijska krajina.

MLADINCI POSAMEZNO

Polfinali: 2:0
Ramovž — Gumilar 2:0
Rak — Vinčec

Mali finale: 2:1
Gumilar — Vinčec (22, —12, 19)

Finale: 2:1
Ramovž — Rak (8, —17, 12)

ŽENSKE POSAMEZNO

Polfinali: 2:1
Verstovšek — Zakojč 2:0
Kalan — Žerovnik

Mali finale: 2:0
Žerovnik — Zakojč (16, 17)

Finale: 3:0
Verstovšek — Kalan (19, 12, 8)

MOŠKI POSAMEZNO

Polfinali: 2:1
Kastelic — Thaler 2:1
Gumilar — Wachter

Mali finale: b.b.
Thaler — Wachter

Finale: 3:0
Kastelic — Gumilar (17, 19, 16)

10. TURNIR PRIJATELJSTVA V GRADEŽU

NOGOMET

Gladka zmaga reprezentance jugozahodne Nemčije

V finalu za tretje mesto je Slovenija premagala Furlanijo-Julijsko krajino

V nedeljo zvečer se je v Gradežu končal 10. tradicionalni nogometni «Turnir prijateljstva». Na tem turnirju nastopajo mlade reprezentance Koroške, Furlanije - Julijske krajine, jugozahodne Nemčije in Slovenije. Mladim nogometašem Slovenije letos v Gradežu ni uspel tak podvig kot pred štirimi leti. Letos pa so vsekakor dosegli boljši uspeh kot na zadnjih dveh nastopih. Reprezentanca Slovenije se je morala zadovoljiti tako predlanskim kot lani z zadnjim (četrtim) mestom. Letos so bili predstavniki Slovenije tretji in z vsaj malo športne sreče bi lahko igrali v finalu za prvo mesto z odličnimi Nemci.

V prvem izločilnem srečanju sta se v soboto pomerili Koroška in Slovenija. Tekma ni bila posebno zanimiva. Edini zadetek je padel v trideseti minuti prvega polčasa in to predvsem po zaslugi nepazljivega vratarja slovenske reprezentance Betona. Korošci so pridobljeno prednost skrbno čuvali do konca tekme.

Odlični Nemci so nasuli nogometašem naše dežele nič manj kot pet golov. Častni gol so dosegli tudi domačini toda nasprotnik je že na samem začetku pokazal vse svoje vrline. Jugozahodni Nemci so se predstavili kot dobri poznavalci nogometne tehnike ter izredno uigrana enajsterica. Bili so vsaj za razred boljši ne samo od tega nasprotnika ampak od vseh reprezentanc.

Tekma za tretje mesto med Slovenijo in Furlanijo - Julijsko krajino je bila zelo izenačena, predvsem v prvem polčasu. Po tridesetih minutah je domača ekipa nepričakovano povedla po zaslugi Vendrametta, ki je z nizkim strelom iz razdalje osemnajstih metrov presenetil vratarja gostov Tico. Varovanci trenerja Perhariča so izenačili v dvanajsti minuti iz enajstmetrovke.

V listo strelcev se je vpisal Pirc. Drugi polčas je potekal v premoči Slovencev, ko je vratar Furlanije - Julijske krajine ubranil tudi nemogoče žoge. Razigrani gostje so stalno oblegali njegovo svetišče, toda do zadetka ni prišlo prav po zaslugi izrednega Valente. Do spremembe ni prišlo niti po odigranih dveh podaljških. Potem so prišle na vrsto enajstmetrovke. Po petih strelih na vsaki strani in štirimi zadetki se je nevelika izenačenost nadaljevala. Prvi dodatni strel je končno le prinesel odločitev. Piccolo je žogo zagnal v aut, pri Slovencih pa je Sabo potresel mrežo in postavil končni izid 6:5 v korist lastne ekipe.

Tekma za prvo mesto je bila igra mačke z mišjo. Nemci so takoj potešili težnje Koroščev z dvema goloma na samem začetku. Prvi polčas se je končal s 3:0. V drugem delu sta obe enajsterici dosegli še po tri zadetke.

Organizacija turnirja je bila brezhibna. Za to gre velika zasluga predsedniku deželne nogometne zveze Meroiu. Nedeljsko tekmo si je ogledal tudi konzul SFRJ v Trstu Tepavac.

Za konec še izjava trenerja slovenske reprezentance Lojza Prehariča: «S tretjim mestom sem zadovoljen. Po tistem kar so pokazale druge enajsterice bi z malo športne sreče zaslužili nastop v finalu. Drugi dan so moji nogometaši igrali precej bolje. Nemci pa so povsem zasluženo zmagali tudi tukaj v Gradežu. Njihova ekipa je res odlična.»

G. F.

KONČNI OBRAČUN 56. MEDNARODNE KROŽNE KOLESARSKE DIRKE PO ITALIJI

VES LETOŠNJI «GIRO» V ZNAMENJU MERCKXA

Vodil je od prve do zadnje etape
Mladi kolesarji stopajo na plan

Največji italijanski kolesarski «cirkus» se je v soboto v Trstu razšel. Obračun te dirke (ki je imela letos evropski značaj in je bila dejansko ob prihodu vozačev na italijansko ozemlje že odločena), je dokaj enostaven: ves «Giro» je potekal v znamenju Merckxa. Dovolj je če povemo, da je bil prvi na skupni lestvici od prvega do zadnjega dne, kar se je pred njim posrečilo v daljnem letu 1927 le še Bindi. Poleg končne zmage je osvojil tudi lestvico po točkah, za kombinacijo, pet etap (in še predetapa) je bilo njegovih; zmagala je tudi njegova ekipa Molteni, Gimondija pa je pustil za seboj skoraj za osem minut.

Doslej je šestkrat nastopil na «Giru» in to je bila njegova četrta zmaga (enkrat pa so ga diskvalificirali zaradi podtaknjenega dopinga, ko je tudi vodil na skupni lestvici).

Merckx je ne le zmagal prepričljivo, ampak tudi z veliko lahkoto, saj je izredno premeteno izločil iz borbe za prvo mesto najprej vse svoje nasprotnike, potem pa je vozil zložno in se ni posebno razburjal niti tedaj, če mu je ta ali oni odšipnil prgišče sekund.

Gimondi je bil letos najboljši — za Merckxom, seveda. V začetku je vozil dokaj slabo, kasneje se je izboljšal, bilo je celo videti, da bo začel ogrožati velikega Belgijca, toda bil je to le bežen privid.

Battaglin je veliko odkritje letošnje sezone. V njem lahko že slutimo odličnega tekmovalca, kateremu manjkajo le še izkušnje. Ta mladi tekmovalec ima pred seboj še veliko bodočnost, zlasti če bo odpravil še tistih nekaj šibkih točk, ki jih ima v svojem kolesarskem «sporedu», kot je npr. vožnja na kronometer.

Fuente je potrdil, da je izredno nevaren. Morda je imel letos preveč spoštovanja do Merckxa. Toda v gorah je vozil res odlično in je tudi osvojil veliko gorsko nagrado (pred Merckxom).

De Vlaeminck si je izbral za takšno moto: «Drži se najboljših». To mu je uspevalo precej časa, toda v zadnjih dneh je plačal račun za svoje izredne napore. V tolažbo mu je ostalo 2. mesto na lestvici po točkah.

Panizza je imel letos precej smole. Škoda. Lani je ubral boljšo taktiko in je bil najboljši med Italijani. Letos ni bilo tako.

Van Linden je izrazito hiter vozač in je to tudi na «Giru» potrdil. Pri tem pa mu je izdatno pomagal Karstens.

Basso je še vedno edini italijanski hitrostni vozač, ki se lahko uspešno upre tujcem, zlasti Belgijcem. To je potrdil tudi s svojo zmago na zadnjem cilju v Trstu.

Ritter je zopet dokazal, da je odličen pomočnik, ki je precej pomagal Gimondiju do njegovega drugega mesta, pa tudi Basso je bil v Trstu deležen njegove pomoči.

Motta je ubral zelo koristno taktiko, ki mu je prinesla nemalo zadoščenja Škoda, da mu leta ne dopuščajo bolje izkoriščati njegovih taktičnih zamisli.

Take so ocene za nekatere vidnejše udeležence letošnjega «Gira», ki je potrdil, da premoč Merckxa še vedno ni načeta; vendar pa se v ozadju lestvic že pojavljajo imena mladih sil, o katerih bomo v prihodnjih letih gotovo še precej slišali. Na ta imena je postal pozoren tudi Merckx sam.

V nedeljo popoldne se je zadnje dejanje letošnjega 56. «Gira» odvijalo na tržaški občini, kjer je odbornik za šport inž. Vittorio Gasparini sprejel 10 dečkov in deklic, udeležencev natečaja za «otroško reportažo». Ti učenci 5. razreda osnovne šole in 1. razreda nižje srednje šole so sodelovali v tekmovanju za najboljšo reportažo ob prihodu zadnje etape «Gira» v Trst. Zlato zvezdo sta osvojila Simonetta Fumich in Oreste Reale, ostali pa so dobili srebrne zvezde.

Sprejema se je med drugimi udeležil tudi član tržaške redakcije časopisa «La Gazzetta dello sport» dr. Italo Soncini.

V takem vrstnem redu, kot jih vidimo na fotografiji, so se Merckx, Gimondi in Battaglin razvrstili tudi na končni lestvici letošnje 56. mednarodne kolesarske dirke «Giro d'Italia»

KOŠARKA

Košarkarji Kontovela bodo danes v prvenstvu 1. moške divizije nastopili proti Libertasu iz Trstu. Srečanje bo na Kontovelu ob 19.30.

Namesto poškodovane Sonje Miliče ve je pokal za 2. mesto ŠK Kras dvignil Zvonko Simoneta

PO DVEH DNEH PREDAVANJ ZNANIH SLOVENSKIH STROKOVNJAKOV

V nedeljo zaključili seminar ZSŠDI

Voditelji in trenerji mnogih naših društev bi morali številneje obiskovati take tečaje

V nedeljo se je v Dijaškem domu v Trstu zaključil seminar, katerega je priredilo ZSŠDI. Predavatelji Drago Ulaga, Marjan Jeločnik, Branko Elzner, Viktor Krevselj in Štefan Filipančič, vsi znani slovenski športni strokovnjaki in pedagogi, so udeležencem seminarja predavali o raznih področjih iz nogometa, odbojke, športne pedagogike in metodike, organizacije, o etičnih in moralnih vprašanjih športa, na sporedu pa je bilo tudi nekaj zelo poučnih filmov.

Vsi udeleženci so bili enotnega mnenja, da je bil seminar izredno koristen, seznanili so se z vrsto zadnjih novosti ter so spoznali razne tehnične in druge elemente, ki jim bodo nad vse dobrodošli pri njihovem delovanju. Poleg trenerjev in vaditeljev so se seminarja udeležili tudi nekateri profesorji telesne vzgoje in odborniki društev, katerim je bil tudi odmerjen del predavanj.

Čeprav je bil odziv udeležencev seminarja v celoti zadovoljiv (glede na to, da so to prve take pobude v našem športu), pa vendar ne moremo mimo dejstva, da so nekatera naša posamezna društva povsem pozabila na svoje zagotovilo, da bodo poslala na seminar svoje odbornike in trenerje. Kritizirati moramo zlasti vsa naša nogometna društva (z edino izjemo Brega), ki so očividno sodila, da se na takem seminarju «nimajo česa naučiti». Če se spomnimo na kritike in predloge, ki so jih prav naši nogometni voditelji izrekli ob zadnji okrogli mizi na Proseku (in nedeljski seminar je bil v veliki meri sad prav tedanjih predlogov), potem se lahko res upravičeno vprašamo: ali je danes praznino med besedami in obljubami naših nogometnih voditeljev na eni strani ter dejanji in stvarnostjo v tem športu na drugi strani, sploh še mogoče zapolniti? Lahko bi tudi postavili vprašanje: kam se danes prišteva naš nogometni šport? Na to vprašanje bi lahko naši nogometni izvedenci in voditelji najlepše odgovorili s svojo prisotnostjo na seminarju ZSŠDI, toda tam jih ni bilo, tekem pa v nedeljo tudi ni bilo, da bi bili z njimi zaposleni. Vsekakor je neprijetno, da je treba na take pojave pokazati s prstom, toda s prikrivajočim molkom jih ni mogoče reševati. Zavedati se moramo, da je ves naš šport del naših manjšinskih prizadevanj in ima zato do njih tudi določene obveznosti. Taka obveznost pa je n.pr. tudi strokovno izpopolnjevanje.. Te obveznosti pa, očividno, mnogi pri nas ne čutijo. Zato je naše vprašanje o tem, kam se naš nogometni šport prišteva, povsem upravičeno.

Boljša udeležba kot pri nogometaših je bila med odborniki naših društev, kajti del seminarja je bil namenjen prav njim. Kljub temu pa še daleč ni bila taka, kot smo jo pričakovali. Če pomislimo, da deluje v naših društvih od 200 do 300 odbornikov, potem moramo, žal, tudi tukaj izreči obžalovanje, da velika večina naših športnih voditeljev ni čutila potrebe po svojem strokovnem izpopolnjevanju. Prav dejstvo, da na seminar niso prišli pa potrjuje ugotovitev, da bi ga bili še kako potrebni.

Zadovoljivo pa so se odzvali odbojkarji, katerih je bilo lepo število in jim za to, kar so slišali in izvedeli gotovo ni bilo žal.

Seminar se je zaključil s skupnim kosilom v Dijaškem domu. Preden so se udeleženci razšli, se je predavateljem zahvalil predstavnik ZSŠDI, v imenu predavateljev pa je izrekel nekaj vzpodbudnih misli prof. Drago Ulaga.

ZSŠDI ima v svojem načrtu še nekaj podobnih strokovnih tečajev, vendar pa bo moralo najprej od naših športnih voditeljev dobiti zagotovilo, da bo udeležba taka, da bo upravičevala organizacijo teh za naš šport zelo pomembnih akcij.

Bojan Pavletič

TELOVADBA

SKOPJE, 11. — V glavnem mestu Makedonije se je pričelo 27. telovadno prvenstvo Jugoslavije. Po obveznih likih vodita Brodnik v moški in Šijepica-Bajin v ženski konkurenci.

MLADINSKE IGRE

Na nedeljskem finalnem odbojkarskem turnirju mladinskih iger je v moški konkurenci Sloga osvojila 3. mesto v naši deželi.

Mladinski nogomet
PRIMORJE — ROSANDRA 2:0

TENIS

NA MP ITALIJE V RIMU

Nastase v finalu premagal Orantesa

RIM, 11. — Romun Ilie Nastase je zmagal med moškimi posamezniki na mednarodnem teniškem prvenstvu Italije v Rimu. V finalu je premagal Španca Manuela Orantesa s 6:1, 6:1, 6:1.

V moških dvojicah sta Avstralec Newcombe in Nizozemec Okker odpravila avstralsko dvojico Case — Masters s 6:3, 6:2, 6:4.

OLIMPIJSKE IGRE

Sporazum SFRJ-SZ

NOVI SAD, 11. — Predsednik zveze za telesno kulturo Jugoslavije Hakija Pozderac in predsednik komiteja za šport SZ Sergej Pavlov sta podpisala sporazum o dolgoročnem športnem sodelovanju. V sporazumu je tudi rečeno, da Jugoslavija podpira kandidaturo Moskve za OI leta 1980.

OB OTVORITVI NOVEGA NOGOMETNEGA IGRIŠČA V REPNU

DOMAČIM IGRALCEM V PRVI TEKMI SREČA NI BILA NAKLONJENA

Trebenci so bili bolj izkušeni - Domačini zastreljali dve izredni priložnosti

Repen — Trebče 0:5

REPEN: Škabar Žarko, Milič Valter, Škabar Vojko (d.p. Purič Silvester), Šuber, Škrk, Guštin Branko (d.p. Marucelli), Škabar Milan, Škabar Albin (d.p. Purič Jordan), Guštin Egon, Gomizelj (d.p. Milič Renzo), Guštin Dario.

TREBČE: Kralj Vladimir, Sosič, Stojkovič (d.p. Milkovič), Kralj Edi, Križmančič, Možina Doro, Kralj Boris, Kralj Darko, Čuk, Možina Valdi, Kralj Mauro.

STRELCI: p.p. Kralj Darko in Čuk; d.p. Možina Valdi in dvakrat Križmančič.

SODNIK: Knez.

GLEDALCEV: približno 200.

Ob otvoritvi nogometnega igrišča v Repnu sta enajsterici iz Repna in Trebč odigrali prvo tekmo na novem igrišču. Trebenci so nastopili z najmočnejšo postavo. Ker so bolj izkušeni so se bolje znašli na igrišču. Ekipa Repna je bila sestavljena večinoma iz igralcev, ki ne igrajo pri nobenem športnem društvu. Rezultat ob koncu tekme pa je le prehuda kazen za repenske predstavnike, saj so se ves čas dobro upirali Trebencem. Škoda, da repenski napadalci niso imeli sreče, saj so naleteli na dobrega vratarja Trebencev.

V prvem polčasu so prav Repenci imeli izredno priložnost z Darijem Guštinom. Ta je silovito streljal, a Vladimir Kralj je bil na mestu. Trebenci so odgovorili in so povedli najprej z Darkom Kraljem in nato s Ščuko.

V drugem polčasu so spet Trebenci z Valdijem Možino povečali izkupiček. Še ena velika priložnost za Repen že minuto pozneje: sodnik je dosodil enajstmetrovko, katero je streljal kapetan Milan Škabar, a trebenski vratar je z lepim posegom strel ubranil. Do konca tekme so Trebenci še dvakrat povišali in to obakrat s Križmančičem.

Po tekmi je bila zakuska, medtem pa je župan Guštin obdaroval obe ekipi s spominskim pokalom in se jima zahvalil za nastop.

BRK

PRED TEKMO Z ITALIJO

Angleži v Turinu

TURIN, 11. — Danes je prispela v Turin angleška nogometna reprezentanca, ki bo nastopila v četrtek ob 18.30 proti Italiji. Angleži so prispeli iz Moskve, kjer so v prijateljski tekmi premagali Sovjetsko zvezo z dvema goloma Chiversa.

Sil Alfred Ramsey ima na razpolago naslednje igralce:

vratarji: Shilton in Clemence;
branilci: Nish, Hughes, Storey, Madaley, MacFarland, Moore;
vezni igralci: Hunter, Ball, Currie in Peters;
napadalci: Keegan, Clarke, Chivers, Channon, Summerbee, McDonald in Richards.

NOGOMET

BARCELONA, 11. — Nekaj odbornikov nogometnega kluba Barcelona je odpotovalo v Amsterdam in München, kjer bodo skušali kupiti za svoj klub znana nogometaša Cruyffa, oz. Müllerja. Oba nogometaša naj bi prestopila k Barceloni po svetovnem nogometnem prvenstvu 1974.

Pred uradno otvoritvijo novega repenskega igrišča je prisotne domačine in goste pozdravil župan Mihael Guštin

V imenu vaške mladine je spregovoril domačin Aleks Križman

Simbolični trak je ob otvoritvi novega nogometnega igrišča prerezal predstavnik prefekture dr. Vergone

Nogometni enajsterici Repna in Trebč pred prvo tekmo na novem občinskem igrišču v Repnu

ŠAH — NA TURNIRJU ZA «POKAL PD I. CANKAR»

Dušan Jelinčič utrdil svoje vodstvo

Končno zmago mu ogroža le še U. Koren - Prihodnji teden zadnji brzoturnir

Že četrtič so se slovenski šahisti iz zamejstva zbrali v prostorih prosvetnega društva «I. Cankar», da bi se pomerili ob šahovskih deskah. Šahovsko tekmovanje za «Pokal PD Cankar» je namreč vrsta petih brzoturnirjev, pri vsakem od katerih dobi zmagovalec dvajset točk drugouvrščeni šestnajst, tretji štirinajst, do desetega, ki dobi le točko. Na koncu vseh petih turnirjev se vse točke seštejejo.

Že tretjič zaperodoma je prvo mesto pripadlo Dušanu Jelinčiču, ki je osvojil osem točk in pol (v desetih partijah). Zgubil je le proti zadnjeuvrščenemu Vasiliju Prašlju, kot dokaz, da ni nobena točka lahko osvojena. Že tretjič zaporedoma je drugo mesto osvojil Uroš Koren. Tokrat mu je le za las ušlo prvo mesto, saj ga je zmagovalec premagal v zadnjem kolu. Tretje mesto je osvojil Zlatko Jelinčič, ki je igral spremenljivo, četrto pa Cveto Prašelj, ki je končno zaigral dobro. Na peto mesto je nepričakovano zdrknil proseški prvak Drago Antončič, ki je osvojil le polovico možnih točk. Šesto in sedmo mesto si delita Starc (ki je igral pod lastnimi možnostmi) in Jankovič (ki je nerazumljivo in nepričakovano zdrknil tako nizko na lestvici). Sledijo še drugi, zadnje mesto pa je osvojil Vasilij Prašelj, sicer edini, ki je pramagal zmagovalca.

Lestvica je bila sledeča:

1. Jelinčič D. 8,5 točke, 2. Koren 8, 3. Jelinčič Z. 6,5, 4. Prašelj C. 5,5, 5. Antončič 5, 6.-7. Jankovič in Starc 4,5, 8. Čuk 4, 9.-10. Regent in Tence 3, 11. Prašelj Vasilij 2,5 točke.

Pred zadnjim turnirjem se je lestvica po točkah zelo razjasnila. Dušan Jelinčič je utrdil svoje prvo mesto z 72 točkami. Z devetimi točkami zaostanka mu sledi Uroš Koren, edini, ki mu lahko ogroža končno prvo mesto. Po velikem presledku sledijo ostali.

Skupna lestvica po točkah je sledeča:

1. Jelinčič Dušan 72, 2. Koren Uroš 63, 3. Jelinčič Zlatko 50, 4. Jankovič Bruno 44, 5. Prašelj Cveto 40, 6. Starc Marijan 27, 7. Regent Marino 24, 8. Čuk Marij 13, 9. Antončič Drago 10, 10. Benedetič Filibert 9, 11. Prašelj Vasilij 8, 12. Tence 7, 13.-14. Milič in Prašelj 2, 15.-16. Glavina in Škerlj 1.

Peti in zadnji Cankarjev brzoturnir bo v petek, 15. t.m. in upajmo, da bo tako borben, kot so bili vsi turnirji do sedaj.

D. J.

Dr. Aleksander Gala - Peter

Partizanski zdravnik

85.

Spomini iz bogatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

Drugi dan so nadaljevali pot proti štabu V. cone, ki je bila na Risnjaku. Pridružili smo se koloni proletarcev udarnikov, ki sem jih prejšnji dan pregledal. Hodili smo ves dan. Kolona proletarcev je bila organizirana strogo vojaško. Tega doslej še nisem videl. Ugajala mi je taka vojaška disciplina. Vsi udarniki so vestno izpolnjevali vsa povelja. Nihče ni ugovarjal. Slišal se je le «razumem», temu je sledil partizanski pozdrav s pestjo ob čelu in že je udarnik hitel izpolnjevati postavljeno nalogo. Res, čudil sem se njihovemu obnašanju. S kakšno vnemo in navdušenjem se podajajo na pot, kjer jih čakajo le fizični napori, nepreštane borbe in odrekanja.

V štab V. cone smo prispeli že v mraku. Šele drugi dan sem se lahko nekoliko razgledal, kje smo. Štab je bil na pobočju globoke kotanje. Stoletne bukve, debele tudi meter in visoke, da jim skoraj ni bilo videti vrhov, so se vzpenjale proti nebu in dajale močno senco. Kljub sončnemu vremenu je bilo dosti mračno. Štab je bil nameščen v baraki iz tankih bukovih brun. Vse naokoli so bile ogromne skale, vioke tudi po več metrov, porasle z mahom, da je bil kraj videti še bolj divji in romantičen. Nekatere globoke skalne kotanje so bile še polne snega. V drugih so bili šotori, v katerih so nedaleč stran od štaba prebivali ljudje, ki so pribežali iz doline in tu živeli v varstvu svojih sinov, očetov bratov, ki so bili partizani. Največ je bilo starejših žena in otrok. Ene so šivale in prale partizanom, druge so kuhale, pospravljale po taborišču ali opravljale druga dela. Taborišče je bilo lepo urejeno. Imeli so celo stajo, večji ograjen prostor, in v njej ovce, ki so jim dajale mleko in meso.

Na štabu cone so takoj poklicali zdravnika, ko so zvedeli, da me pošilja komandant Loškega odreda zaradi zdravil. Brž sva se spoznala. Zvedel sem, da je tu že nekaj časa, da je študent medicine s partizanskim imenom dr. France (dr. Albin Šivic). Na Hrvaško je odšel, ker je tam sanitetnega kadra primanjkovalo. Poslal ga je Glavni štab NOV in PO Slovenije kot pomoč.

Drugi dan mi je pokazal bunker, kjer je imel spravljena zdravila. Dobro zakamufliran magazin z zdravili je bil malo stran od taborišča. Za potrebe vseh enot s področja Gorskega kotarja je bilo zdravil seveda premalo. Ogledoval sem si zdravila in pri tem odkril steklenico, ki je močno dišala po brinjevcu. Nagnil sem, da pokusim okusno pijačo, in zadnji čas izpljunil. Bilo je neužitno, po brinju dišeče eterično olje, ki ga je kdo prinesel bog ve zakaj in od kod.

Zdravila, ki jih je imel dr. France, so bila zelo različna. V glavnem so jih nabrali terenci pri pristaših našega osvobodilnega boja. Zato je bilo vsakega zdravila le manjša količina. Posebnega kanala, prek katerega bi lahko nabavljali zdravila, niso imeli. Ostalo mi je le, da zaprosim štab cone, da mi dovoli vzeti nekaj najnujnešega.

Zanimalo me je, kako kaj živi in dela moj novi znanec med partizani v teh krajih. Pravil mi je, da je pri njih zelo stroga disciplina. Kot zdravnik v V. coni, čeprav še medicinec, je imel enak položaj kot jaz pri nas. Čeprav je delal v štabu cone, je lahko samo delil zdravila enotam, sicer pa je delal le po direktivah članov štaba. Zaradi tega je imel številne težave. Vendar so ga zelo upoštevali in cenili njegovo požrtvovalnost.

Nismo ostali dolgo v štabu V. cone pod Risnjakom. Že drugi ali tretji dan po prihodu smo se vrnili nazaj v Slovenijo. Šli smo po isti poti, po kateri smo prišli. Najprej smo šli proti Sokolskim stenam na štab Primorsko - goranskega odreda. Tovariša, ki sta me spremljala, z menoj vred nista imela težkega tovora, saj smo odnesli le malo zdravil iz cone.

Na štabu Primorsko - goranskega odreda sem našel znance, ki jih že dolgo nisem videl. Bili so Jaka (Oskar Šavli iz Maribora), ing. Pavle Žavcer in še nekateri. Tu so se ustavili na poti iz Srbije v Slovenijo. Razveselil sem se posebno Jake, saj sva se poznala še kot študenta iz Maribora.

Štab odreda je sklical zbor vseh partizanov, ki so bili v taborišču, in tovariši, ki so prišli iz Srbije, so zbranim pripovedovali o dogodkih, ki so jim bili priča na poti do sem. Jaka je pripovedoval, kako je bilo na maršu čez Igman, o katerem nismo ničesar vedeli. Pravili so nam o proletarskih brigadah, ki da so strah in trepet okupatorja, o četništvu in ustaškem terorju in o perspektivah naše borbe. Vsi smo jih z zanimanjem poslušali, saj smo tako prvič slišali iz ust udeležencev o borbi drugih naših narodov, ki so se borili na drugem koncu okupirane Jugoslavije. Občutek, da nismo sami, nam je vlival zaupanje in voljo, da še naprej vztrajamo v boju.

Na štabu sem ostal še kak dan, toliko, da sem pregledal vse, ki so se javili na zdravniški pregled. Še vedno niso imeli svojega zdravnika, pa so izkoristili mojo prisotnost, saj sem bil to pot že tretjič pri njih. Nisem jim smel niti mogel tega odreči.

Tako sem se po več dneh vrnil z dolgega pešačenja brez posebnega uspeha. Komandant Bračič je sklenil poslati po zdravila na Primorsko, v kraje, ki leže onstran Snežnika proti Ilirski Bistrici. Že prej sem se o tem pogovarjal s Tinetom in Levčkom. Levček, ki je dobro poznal vasi in ljudi onkraj Snežnika, je rekel, da bo poskusil prek svojih znancev organizirati nabavo sanitetnega materiala.

Patrola treh mož, ki jo je vodil Levček, se je neke noči v začetku oktobra odpravila po zdravila v Slovensko primorje. Razen Levčka sta šla po zdravila še Tine in Tone. Šli so prek zastražene meje v Leskovi dolini in naprej skozi snežniške gozdove do Knežaka. Tam je Levček že od prej poznal nekaj ljudi, med njimi kmeta Franca Tomšiča, h kateremu je zahajal še pred vojno, ko je tihotapil konje. Počakali so kak dan ali dva. Medtem je France s pomočjo drugih terencev organiziral nabavo sanitetnega materiala, hrane in oblačil. Težko obloženi so se možje srečno vrnili čez nekaj dni. Prinesli so mi precej več zdravil, kot sem pričakoval. Bilo jih je vsaj trikrat toliko, kot smo jih prinesli iz štaba V. cone izpod Risnjaka.

Fantje so se dogovorili s Francem, da bodo še prišli po zdravila in naj jih zato pripravijo še za drugič. Tako sem končno uspel priti do prepotrebnega sterilnega obvezilnega materiala, do večjih količin vate, do dveh brizgalk za injekcije z različnimi iglami, do nekaj desetin različnih tablet, antitetaničnega seruma in predvsem kalcijevih ampul. Teh nam poslej res nikoli ni primanjkovalo. Vedno, kadar so mi kasneje prinesli zdravila, ampul kalcija ni manjkalo.

Kmalu sem imel toliko zdravil, da vseh nisem več mogel imeti pri sebi. Moral sem jih spraviti na varno za kasneje. Zgradili smo si bunker za zdravila. Majhno vrtačo s premerom kake 3 m smo prekrili s trami, ki jih je bilo lahko najti v gozdu. Ob strani smo pustili primerno odprtino. Vse skupaj pa smo prekrili z zemjo, listjem in mahom, vmes pa še zavalili kakšno skalo, da tega mesta ni bilo mogoče razlikovati od okolice. Vhod v jamo je bil narejen posebej in pokrit s pokrovom, ki je bil kamufliran na isti način kot vse drugo. Ob vhodu smo zasadili jelko, da bi ga laže našli, ko bo zapadel sneg ali pa če bo moral po zdravila kdo, ki bunkerja ni dobro poznal. Tako je nastal prostor, visok kak dober meter. Vanj smo znosili presežek naših zdravil, da nam bodo služila kasneje, posebno pozimi, ko zaradi globokega snega ne bo mogoče prek Snežnika.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica
GORICA, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir.
Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan»
V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.— letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

V SLIKAH

12. junija 1973

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel Izdaja in tiska ZTT - Trst

Slovo v Dijaškem domu

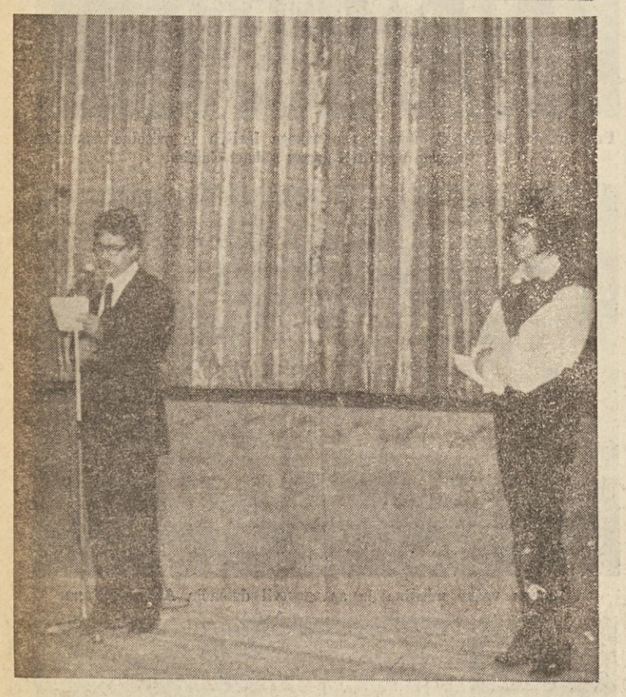

Zaključek pouka, zaključek (ali skoraj) življenja v dijaških domovih. Sobotni poslovilni večer v tržaškem Slovenskem dijaškem domu pa je bil tudi priložnost za lepo prireditev, na kateri so poleg domske folklorne skupine nastopili inštrumentalni ansambel «Pomlad» iz Ricmanj in pa naš priznani pevski zbor «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela. V priložnostnih nagovorih sta ravnatelj doma Edvin Švab in predsednik domske skupnosti Rado Figelj poudarila neprecenljivi pomen Dijaškega doma za našo študirajočo mladino. V letošnjem šolskem letu je šlo skozi Dijaški dom v Trstu 86 gojencev od osnovne šole do univerze. Pa tudi družabno življenje je v domu zadobilo prav v letošnjem letu novega elana z ustanavljanjem Mladinskega centra, katerega sestavni del sta zaenkrat «Mladinski krožek» in pa domska skupnost, v bodoče pa se bodo vanj vključile še druge mladinske skupine. Na sliki zgoraj inštrumentalni ansambel iz Ricmanj, na sliki spodaj ravnatelj Doma Edvin Švab (govori) in predsednik domske skupnosti R. Figelj.

Kip Dragotina Ketteja v slovenski šoli

O odkritju kipa Dragotina Ketteja v slovenski osnovni šoli v Ul. sv. Frančiška smo že izčrpno poročali. Bil je to res pomemben dogodek za slovensko šolo v središču mesta in prav je tudi, da je prav Kette, naš primorski rojak, dobil v njej svoj doprsni kip, saj je vrsto svojih najlepših pesmi napisal prav v času, ko je v Trstu, v neposredni bližini današnje šole, služil vojake. Za postavitev kipa gre priznanje v prvi vrsti staršem naših otrok, ki so sami nosili vse breme stroškov in s tem še enkrat potrdili svojo narodno zavest. Priznanje tudi učiteljem, ki so pripravili otroke za prireditev (slika zgoraj). Šolske oblasti so ob tej priložnosti poskrbele za obnovitev prostorov. Odkritju kipa in prireditvi so prisostvovali predstavniki šolskih oblasti s šolskim skrbnikom dr. Fidenzijem na čelu, občinska odbornica za šolstvo dr. Benni, pedagoški svetovalec prof. Sivec, predstavnik konzulata SFRJ Saša Gruden, učiteljstvo in starši.

Škedenjska starožitnost

«Kraška galerija» v Velikem Repnu je odprla svoje prostore nestorju tržaških slovenskih slikarjev, Silvestru Godini iz Škedenja, samouku, ki je ves zaljubljen v naš mali svet, v naš Kras, našo pokrajino, brajde in vrtove, cvetje in tihožitje, pa seveda v svoj rodni Škedenj, ki ga opazuje z vrha svojega domovanja in zaznava njegov delovni in življenjski utrip. Človek se res lahko vprašuje, odkod temu človeku, ki se približuje devetdesetim letom svojega življenja še ves čil in svež, toliko energije in toliko življenjskega optimizma, da se mu lahko svet okrog njega tako neposredno in živo kaže na njegovih platnih, ves v sončni svetlobi in barvitosti, ki pogosto celo presega realnost? Bo zaradi njegovega značaja, bo zaradi srčne dobrote, ki je v njem? Na vsak način, ko boste v repenski bližini iskali hlad pod hrasti, stopite še v Kraško galerijo

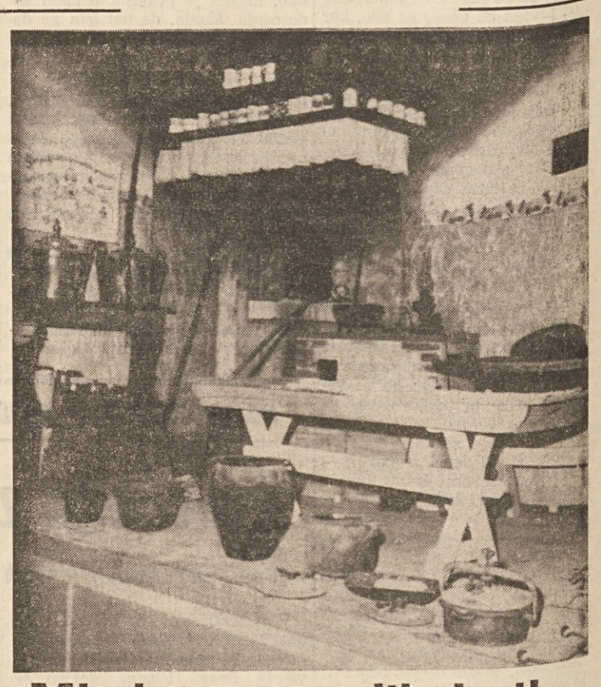

Mladost v zrelih letih

Nekoč popolnoma slovenski Škedenj iz leta v leto nezadržno izgublja svoj prvobitni značaj. Kje so že časi pristnih škedenjskih «big» in naših mater, ki so jih v jerbasih nosile na trg še tople in dišeče? S težavo se nanje ohranja pri najstarejših le še bled spomin, pri mladih niti ta ne. Zato je toliko pomembnejša razstava, ki smo jo gledali v škedenjskem domu Jakoba Ukmarja, na kateri je iz sicer mrtvih predmetov živo zadihala pristna škedenjska starožitnost in nas ponovno spomnila na slovenski Škedenj preteklosti

Občinska šolska prireditev v Dolini

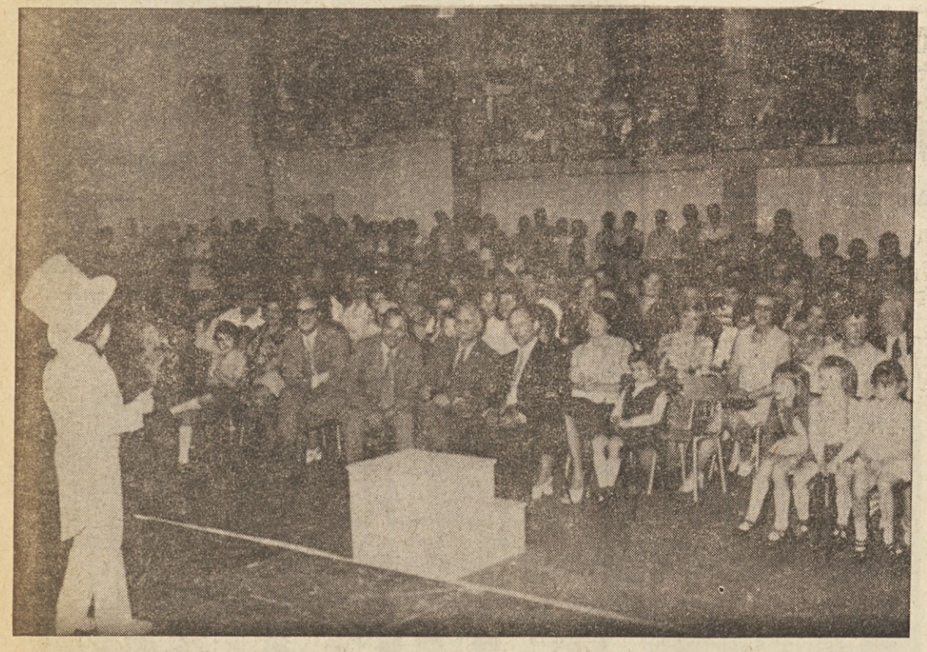

V dolinski telovadnici je bila v soboto zvečer nadvse uspela občinska šolska prireditev, na kateri so sodelovale vse šole dolinskega didaktičnega ravnateljstva (Boljunec, Žavlje, Ricmanje, Boršt, Korošci, Domjo, Pesek, Mačkolje, Dolina). Za to priložnost je bila telovadnica polna občinstva in šolnikov, otroci pa so se res postavili z vrsto simpatičnih nastopov. Posebno je ugajal prizor o kmečkih uporih

V goriškem slov. Dijaškem domu

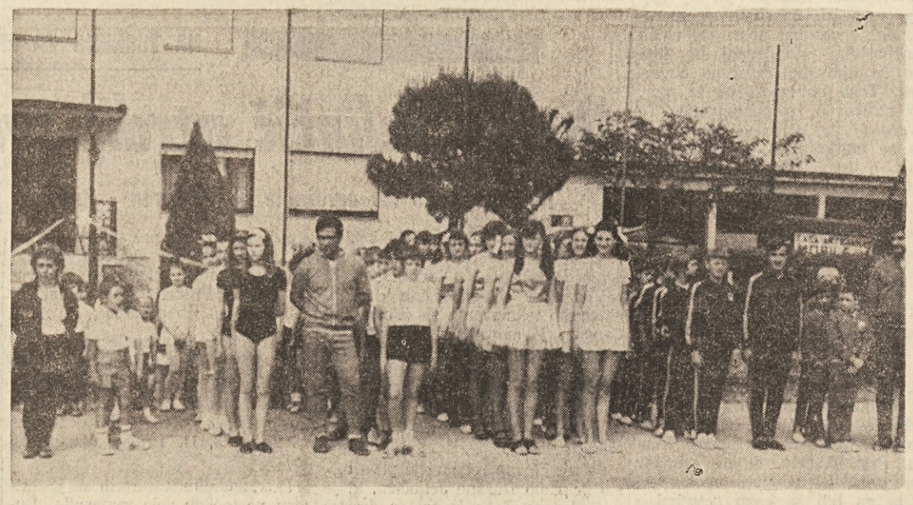

Goriška mladina ima v Dijaškem domu svoje naravno shajališče in zato bi za njeno telovadno akademijo, ki je bila v soboto popoldne, težko izbrali kak drug primernejši kraj. Na akademiji, ki jo je priredila komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ ob sodelovanju športne zveze Dom, so nastopili najmlajši iz Gorice, Nove Gorice in Ljubljane z ritmičnimi in telovadnimi vajami. Goriške otroke sta pripravila za nastop Marija Češčutova in pa prof. Aldo Rupel. Na gornji sliki so vsi nastopajoči, na srednji trenutek med orodno telovadbo, na spodnji pa mala goriška cicibanka poklanja cvetje gostom iz Nove Gorice in Ljubljane

Mladi nabrežinski glasbeniki

Vzporedno z zaključkom šolskega leta, se zaključuje tudi šolski čas na osrednji in podružničnih šolah naše Glasbene matice. Staršem in prijateljem mladine se predstavijo gojenci posamezno in v ansamblih in pokažejo, kaj so se naučili med letom. Ena takih zaključnih produkcij je bila v petek tudi v Nabrežini, kjer so nastopili gojenci šole, ki jo z velikim uspehom in požrtvovalnostjo vodi prof. Sergij Radovič (gojenci na gornji sliki). Nastopil je tudi harmonikarski ansambel (spodaj), ki ga vodi Dorina Kante

Društveni likof PD Slovenec v Borštu

Za naša prosvetna društva poletni čas sicer ni čas odmora, toda glavna sezona je vendarle mimo in zato so se tudi prijatelji slovenske prosvete v Borštu, ki se zbirajo okrog domačega društva «Slovenec», za sezonski likof zbrali v soboto na družabnem večeru in nekako neuradno zaključili svojo še kar pestro dejavnost, ki mu je, kot vsako leto, dal krono tradicionalni tridnevni praznik domačega vina. Zapel jim je seveda domači zbor, zadonela je harmonika in prijetno je bilo, kot je lahko samo med ljudmi dobre volje in poštene misli